

„NOVÉ LŽI SE POSLOUCHAJÍ LÉPE NEŽ STARÉ PRAVDY!“

Anton Pavlovič Čechov

ČÍSLO 400 ČERVENEC 2026 ROČNÍK 37 ŠÍŘENÍ VÍTANO

A jaké jsou přílohy
v dnešním Dialogu?

Příloha č. 1 - s. 48 - 50

Odsun Němců

Příloha č. 2 - s. 51 - 52

Triumf KSČ ve volbách 1946
byl domácí provenience

Největším nepřítelem, kterého kdy KSČM měla a má není antikomunismus. Je to falešný požadavek stranické jednoty. Především pod tímto heslem se dostala KSČM až na pokraj svého zániku. Až na extrémní výjimky (válka, hladomor...) je skutečný, tvrdý a upřímný spor klíčovým prvkem pokroku ve stranickém i soukromém životě.

Dějiny komunistického hnutí jsou naplněny tímto životodárným pnutím, kterému se nedá říkat diskuze, ale doslovný boj o ideje, o uchopení, o přístup, které dělí bezzubý sociál-demokratismus od skutečného nástroje boje o moc ve společnosti v rukách pracujících. Tato historie nás učí, že dějiny komunistického hnutí jsou do značné míry neustálým bojem mezi rozkladnými konformistickými tendencemi, které přiklání komunisty směrem ke smíření s kapitalismem, a radikálním jádrem, které permanentně zápolí o udržení revoluční podstaty komunistické strany.

„Stranická jednota“ byl roubík, kterým se umlčoval veškerý odpor proti těm, kteří drželi od počátku jejího vzniku ve straně moc a kteří vedli KSČM rovnou cestou pryč od všeho, co ji mělo a mohlo dělat skutečně komunistickou. Boj o to, co je a co není komunistické (vzhledem k mo-

Začátek horkého léta, pokračování ideových střetů a hledání východisek

(...jaké by v komunistické straně mělo být)

mentálním historickým okolnostem) je nezbytný očistný princip umožňující dlouhodobou funkčnost strany a udržení jejího revolučního kurzu a tudíž i historického významu. Kdokoli, kdo mává „bílou“ vlajkou „jednoty“ je nejspíše ten, který chce „klid na práci“...ve svůj vlastní prospěch...nebo prospěch těch, kteří si ho najali.

Právě to – tento hnilobný klid – byl hlavní příčinou pomalého, ale o to jistějšího úpadku intelektuálních, ideových i fyzických sil strany.

Ukázkou toho, jak vypadá poslední stádium ochromující „stranické jednoty“ byla diskuze delegátů XII. sjezdu KSČM na konci května 2026 v malém kongresovém sále Top Hotelu Praha. Ukázky této diskuze jsme otiskli v minulém čísle Dialogu.

Diskuze byla (až na jednu výjimku s. Duška) jednou velkou nůší nesourodých výkřiků, jejichž význam nepřekročil časový limit diskuzního příspěvku. Souvisí to i s rozhledem, kompetentností a vzděláním delegátů. Ale především to souvisí s neexistencí přiznaných stranických ideových proudů, frakcí, myšlenkových dělen, které by sjednocovaly nejenom stejně inklinující soudružky a soudruhy, ale svou dlouhodobou prací především představy jejich členů, a vykovaly je do ucelených, artikulovaných, zřetelných tvarů, zobecňujících určité pozice. Náročnost takové práce by předem upozadila příspěvky, jejichž kvalita není důstojná sjezdu velké komunistické strany (právě takové na XII. sjezdu převažovaly). A naopak by nasvítla myšlenky, které by si zasloužily hlubší následnou diskuzi, rozhořčenou při, rozpor a snahu tyto rozpory překlenout - a tedy pokrok a novou sílu.

KSČM již před mnoha lety přepadla přes hranu propasti a dostala se do stavu, kdy již nemá kapacitu výše popsané ideové manévry provádět. Hnilobná „jednota“ vytvořila politický močál, ve kterém kriticky uvažující jednotlivci pouze přežívá. Od počátku totiž tvořilo jádro strany konformní přesvědčení a periferii tvořili lidé s přesvědčením, že tato KSČM není komunistická. Funkcionáři (počítitelně ne všichni, ale rozhodující většina) vytlačili ze strany takové množství talentovaných jedinců, že dnes již není takřka nikdo, kdo by byl schopen takové práce.

Prvním krokem k záchraně KSČM je pochopit podstatu a tedy příčiny této naší situace, čehož podmínkou je nepřeskočit základní odpovědi na primární otázky. Jak a proč se KSČM stala tím, čím je? Jak se dostala až do dlouhodobé vnitřní krize? Proto se domnívám, že jako nezbytného průvodce na této cestě hluboké sebereflexe potřebujeme „dějiny KSČM“. Historický dokument, který by popřevracel všechny podstatné kameny na naší 36 leté cestě a současně byl i neobjektivní, objektivní analýzou a syntézou, jejímž úkolem by bylo nalézt souhrnné poznatky, učinit zřetelnými obrysy souvislostí mezi stranickými osobnostmi a materiály a ději. Zasadit je do širšího pozadí různých časových úseků popřevratového období, ale i kontextu dalších historických příčin a důsledků sahajících před listopad 1989. Ale i jistá míra subjektivnosti by byla žádoucím podnětem k předložení jiného pohledu a nezbytné korekce a tedy žádoucím jevem...

Bez pochopení našich minulých chyb nemůžeme počítat s tím, že bychom se jim vyhnuli v budoucnosti.

Právě proto v červencovém vydání věnujeme prostor posjezdové diskuzi. Mezi tyto články řadíme také článek našeho nového předsedy ÚV KSČM Romana Rouna pod názvem Levice pracujících a internacionální. Jedná se o jeden z mála koncepčních článků našich předsedů a předsedkyň ústředního výboru za mnoho let. Je klíčové vědět, jakým směrem hodlá předseda ústředního výboru stranu vést... Bohužel, obsah článku je symbolem intelektuální kapacity a naprostého pojmového a filozofického zmatku našeho nejvyššího vedení. Ke cti s. Rouna slouží jeho ochota své myšlenky publikovat. Obávám se však, že zde jde o prostou neznalost základů marxismu, kterou postrádaly i předcházející figury v předsednických rolích - které nebyly lepší, ale byly protřeplejší... Na tento článek reaguje s. Kazík svým textem. V dalším, srpnovém vydání budeme reagovat konkrétněji i my.

Věříme, že i vy, vážení čtenáři, můžete přispět k formování východisek a k vzájemné výměně podstatných ideových pozic. Máte-li zájem publikovat – napište na mail redakce@dialog-komunistickylist.cz - děkujeme!

Robert Kvacsai, šéfredaktor

Protest nesmí být útokem na demokratické rozhodnutí o financování ČT

Komunistická strana Čech a Moravy respektuje výstražnou stávku chystanou Iniciativou Veřejnoprávně ve spolupráci s odbory České televize a Českého rozhlasu.

Pro komunisty je však nepřijatelné, že se do protestů proti změně financování České televize zapojují moderátoři, redaktori, producenti či manažeři, kteří se prezentují jako elita instituce a tvrdí, že chrání „jejich televizi“. Tato aktivita se navíc obrací proti výsledku parlamentních voleb a proti demokratickému rozhodnutí změnit model financování.

Česká televize dlouhodobě neplní závazky veřejné služby vyplývající ze Zákona o České televizi a Kodexu ČT, zejména v oblasti zpravodajství a publicistiky. V řadě případů neposkytl nestranné a nezávislé informace, komentáře ani zpravodajství. Zvlášť znepokojivé je, že v dětském vysílání kanálu Děčko jsou opakovaně využívány dětské postavy či aktéři k politickým sdělením nebo zkreslené prezentaci historických událostí.

Pokud má někdo morální právo stávkovat – a to za lepší finanční ohodnocení – jsou to zaměstnanci České televize v tzv. podpůrných profesích, jako jsou maskérky, kostymérky, technický a pomocný personál či kurýři. Tito lidé pracují za částky blízké minimální mzdě. U veřejnoprávního média je taková situace ostudná a dlouhodobě neudržitelná.

KSČM požaduje maximální transparentnost o platových poměrech redaktorů a moderátorů odměňovaných z veřejných financí.

ÚV KSČM, 20. června 2026

Vyhlásenie Komunistickej strany Slovenska k militarizácii Európskej únie

Komunistická strana Slovenska dôrazne odmieta súčasný kurz Európskej únie, NATO a väčšiny európskych vlád, ktoré namiesto hľadania mierových riešení vedú Európu do ďalšieho kola zbrojenia, konfrontácie a rastúceho medzinárodného napätia.

Pod zámienkou bezpečnosti sú občania Slovenska systematicky pripravovaní na ďalšie zvyšovanie vojenských výdavkov, zatiaľ čo nemocnice zápasia s nedostatkom personálu, mladé rodiny si nedokážu zabezpečiť vlastné bývanie, dôchodcovia čelia rastúcim životným nákladom a mnohé regióny Slovenska zostávajú bez perspektívy rozvoja.

KSS upozorňuje, že Slovenská republika je už dlhodobo nástrojom geopolitických záujmov veľmocí, ktoré s potrebami slovenských pracujúcich nemajú nič spoločné. Občanom sa neustále predkladá tvrdenie, že na zbrane sa peniaze nájdu, no pri požiadavkách na vyššie mzdy, dôstojné dôchodky, výstavbu nájomných bytov alebo obnovu verejných služieb prostriedky údajne nie sú. Slovensko nepotrebuje ďalšie miliardy na militarizáciu. Slovensko potrebuje moderné civilné nemocnice, kvalitné školstvo, dostupné bývanie, rozvoj priemyslu, potravinovú sebestačnosť a podporu domácich výrobných kapacít. Potrebuje hospodársku politiku slúžiacu občanom, nie USA a Bruselu, nadnárodným korporáciám, cudzím finančným skupinám a zbrojárskej koncernom.

KSS zároveň upozorňuje, že súčasťou súčasnej militarizácie Európy je aj cieľené pestovanie rusofóbie vo verejnom priestore. Rusofóbia sa neprejavuje len nepriateľstvom voči ruskému národu, ale aj systematickým vykresľovaním Ruskej federácie ako večného a nemenného nepriateľa, s ktorým nie je možné viesť rovnocenný dialóg a ktorého bezpečnostné záujmy nie je potrebné vôbec brať do úvahy.

V médiách a politickej sfére sa čoraz častejšie presadzuje zjednodušený obraz sveta rozdeleného na „dobrých“ a „zlých“, pričom akákoľvek snaha analyzovať príčiny konfliktov, historické súvislosti alebo zodpovednosť všetkých zúčastnených strán býva označovaná za propagandu či neprípustnú relativizáciu. Za mimoriadne nebezpečné považujeme snahy obmedzovať verejnú diskusiu o rozširovaní paktu NATO, dôsledkoch sankčnej politiky EÚ a USA, skutočných príčinách vojny na Ukrajine alebo o perspektívach mierového riešenia.

Komunistická strana Slovenska odmieta politiku dvojakých metrov v medzinárodných vzťahoch. Kým utrpenie civilného obyvateľstva je v jednom konflikte oprávnené odsudzované, v inom sa zámerne prehliada alebo marginalizuje podľa aktuálnych geopolitických záujmov. Takýto prístup nepomáha mieru ani dôveryhodnosti medzinárodného práva.

KSS odmieta aj politiku, ktorá vidí budúcnosť Európy v nekonečnej eskalácii vojenského konfliktu na Ukrajine. Súčasný kurz EÚ vedie k prehľbovaniu rozdelenia Európy, rastu vojenských výdavkov, oslabovaniu sociálnych práv a zvyšovaniu rizika priamej konfrontácie veľmocí. Slovensko nesmie byť účastníkom politiky, ktorej dôsledky budú znášať predovšetkým pracujúci ľudia a budúce generácie. Každé ďalšie predlžovanie konfliktu znamená nové obete, ďalšie ničenie a rast rizika širšej konfrontácie medzi jadrovými mocnosťami. Namiesto neustáleho stupňovania napätia, dodávok stále výkonnejších zbraní a budovania novej železnej opony je potrebné obnoviť diplomatické rokovania a vytvoriť podmienky pre spravodlivý a trvalý mier.

Osobitne znepokojujúce je, že Slovensko sa vstupom do EÚ a NATO vzdalo tradície suverénnej zahraničnej politiky a čoraz častejšie preberá politiku a postoje formulované mimo svojho územia. KSS zastáva názor, že zahraničná politika Slovenskej republiky musí vychádzať predovšetkým zo záujmov jej občanov, z ochrany mieru, hospodárskej a politickej suverenity a sociálneho rozvoja krajiny.

Komunistická strana Slovenska bude aj naďalej obhajovať záujmy pracujúcich, dôchodcov, mladých rodín, študentov a všetkých občanov, ktorí odmietajú, aby sa budúcnosť našej krajiny určovala v prospech vojenských a ekonomických záujmov úzkej skupiny mocenských centier. KSS vyzýva občanov Slovenskej republiky, aby sa postavili proti ďalšiemu oslabovaniu sociálneho štátu, proti politike militarizácie, proti šíreniu novej studenej vojny a proti atmosfére strachu a nepriateľstva, ktorú v Európe systematicky vytvára Brusel.

Slovensko nepotrebuje viac zbraní. Slovensko potrebuje prácu, sociálnu spravodlivosť, suverenitu a predovšetkým mier.

Za mier, sociálnu spravodlivosť, medzinárodnú spoluprácu a suverénne Slovensko.

Komunistická strana Slovenska

Poznámky k textu „Strukturální krize = KSČM a její příčiny v současných podmínkách“

Úvodem

Předně chci ocenit publikované texty Stanislava Duška k tak náročné a aktuální problematice o nedobré, možno říci krizové situaci v postavení a poslání KSČM. Konkrétně jde o jím napsané: (1) Programové prohlášení Komunistické strany Čech a Moravy pro budoucnost České republiky (určující 12 priorit) s následným doplňujícím textem – (2) Dopady a proveditelnost návrhu 12. priorit XII. sjezdu KSČM. Dále o (3) Programové prohlášení Komunistické strany Čech a Moravy pro budoucnost České republiky a rovněž o text (4) - **Strukturální krize = KSČM a její příčiny v současných podmínkách**. Tímto textem se chci především zabývat.

Dle názvu textu se autor zabývá strukturální krizí KSČM. Dle mého názoru se nejběžněji pojmu strukturální krize, používá v ekonomických teoriích, vztahujících se k fungování kapitalistické „tržní ekonomiky“. Zde jde, zjednodušeně řečeno, zvláště pokud jde o cyklické krize, o „přirozený proces“, kdy je krize chápána jako jistý „očistný proces“, v němž bez ohledu na drsné, negativní dopady nejen na pracovní síly, mizí neefektivní stránky, činnosti a obory kapitalistické ekonomiky. Jejich jednotlivých, zaostávajících částí odvětvové struktury - průmyslu, zemědělství, vnitřního i zahraničního obchodu atd. Nejde jen o dočasný, krátkodobý pokles poptávky a ztráty konkurenceschopnosti atp., ale i o hlubší a dlouhodobější poruchy až rozvrat ekonomického systému. Stručně řečeno, v nejobecnějším smyslu slova kategorie **struktura** vyjadřuje, postihuje pojetí předmětu jako souhrnu vztahů (spojení, procesů a funkcí s pojetím celostnosti daných vztahů), tvořících relativně stabilní vnitřní systém.

Pro ujasnění otázky co pod strukturální krizí rozumíme, vymezil bych to analogicky jako vztahy a procesy v rámci společnosti jako celku. **Společenskou strukturální krizí** lze rozumět **hluboký, dlouhodobý rozvrat v základech společenského systému, jeho struktury - ekonomické, politické i ideologické, duchovní sféry. Jde tedy zároveň i o krizi systémovou**. To platí v obecné rovině i u takových „organismů“, subjektů jakými jsou politické strany. V našem případě tak tomu může být u KSČM. **Je tomu tak skutečně? To je třeba vyargumentovat.**

Pokud jde o autorovu interpretaci **strukturální krize KSČM**, pak je pozitivní skutečností, že ji přeci jen v závěru spojuje s tím, s čím zároveň souvisí. **Se systémem** fungování, činnosti **strany**. Tedy, v daném případě s **krizí daného systému**, tedy se **systémovou krizí**. A to v části, kde uvádí, že **systémová krize KSČM**, to je prý rozpad vztahu mezi **teorií** (ideologií), **praxí** (politikou) a **základnou** (společností). Kategorii **základna** bych zde nepoužíval. Ta má v **teorii dialekticko-materialistického pojetí dějin** (tedy společenských procesů) opravdu jiný obsah. Jde tedy o to, že při řešení prezentované problematiky je třeba **respektovat dialektiku systému a struktury**, jako celku a částí. Dle mého názoru analogicky, jako „polární kategorie“ obsah a forma, podstata a jev, nutnost a nahodilost aj. Jestliže z filozofického hlediska **systémem** rozumíme **určitou soustavu, soubor nějakých elementů** v jakékoliv oblasti, **kteří se vzájemně ovlivňují a tvoří určitý uzavřený, vzájemně, vztahově propojený celek**. Pak, jak je to se **systémem komunistických stran, KSČM?**

Možno říci, že jde o soubor, **soustavu vztahově propojeného, strukturovaného celku**. Především **subjektů**, členů i sympatizantů, příslušníků nejen pracujících tříd a vrstev, tak jako

i jednotlivých organizací a orgánů strany (atd.), které jsou **nositelem**, zastáncem a prosazovatelem určitých **společných a základních zájmů**. Tyto zájmy jsou **teoreticky**, konkrétně **zformulovány** v jejich daném světonázoru - ve **vědecké ideologii strany**, marxismu-leninismu. Ideologii, která zásadním způsobem determinuje především jejich **organizovanou, aktivní prakticko-politickou a ideovou činnost s cílem renezanace lidové demokracie a socialismu**.

Nyní konkrétnější poznámky

1) Nejprve k úvodní části autorova textu: „1. Odklon od materialistické analýzy a ideologická setrvačnost“. Má jít o odklon od dialekticko-materialistické analýzy? Tomu rozumím. Čemu nerozumím, jsou slova „příklon k ideologické setrvačnosti“. Co se za touto tezí skrývá? Co je obsahem tohoto tvrzení? To nám může určit jen analýza světonázorového, ideologického zaměření KSČM, vzniklého bezprostředně a po kontrarevolučním převratu, obnovujícím kapitalismus u nás. Tedy již na přelomu roku 1989 a 1990, při „přetransformování“ KSČ v tzv. moderní levicovou stranu.

Co znamená autorovo tvrzení, že „KSČM dlouhodobě vychází z ideového základu, který byl vytvořen v odlišných ekonomických a geopolitických podmínkách...“? Chtělo by to upřesnit, konkretizovat. Jestli tím autor míní plnou návaznost na ideové směřování KSČ, pak tomu tak, dle mého názoru, zcela není. Jde spíše o opak. Při zrodu KSČM, což ve značné míře platí fakticky až dodnes, se tato strana zbavila svého, marxisticko-leninského charakteru (bohužel již pošramoceného chruščovovským revizionismem a brežněvovským oportunismem). V zásadě zaměnila svůj marxismus, marxismus-leninismus za sociál-demokratismus. Ze strany komunistického typu se přetransformovala ve stranu, reformistického, sociálně-demokratického typu. Tedy napohled jakoby za hezké, blízké ideje, ale naprosto abstraktní, nerealizovatelné, které mají jen nabudit iluzi, že přeci, ač pravicové (jednoznačně pro-kapitalistické), sociálně demokratické a socialistické strany, antikomunistické Socialistické internacionály, jsou na straně pracujících. Znovu opakuji, jimi prezentované falešné ideje „demokratického socialismu“, jak dokazují mnohá desetiletí činnosti sociálně demokratických stran, zvláště ve vyspělých kapitalistických zemích, jsou při jejich naprosto oportunistické, reformistické politické praxi, zcela nerealizovatelné. A to záměrně, cíleně neboť jim nejde o překonání kapitalismu, ale naopak. Svým značným vlivem na občany, jsou nejvýznamnějšími, politickými oporami kapitalismu. Cožpak může, při nadvládě a nedotknutelnosti monopolu velkého soukromého vlastnictví a údajné „pluralitě“ (samozřejmě bez společenského vlastnictví, bez skutečné účasti pracujících na řízení společenských procesů, bez skutečně levicových stran a hnutí, bez komunistů atd.) být dosaženo socialismu?

Přitom si neodpustím ještě malou poznámku. I v takovém případě, kdy se mohlo zdát, že nejbližší se svou politikou sociálního státu, k něčemu podobnému jako je socialismus, přiblížili švédští „socialisté“, tak i to mělo nakonec jen jepičí život. Odstraněním SSSR a Světové socialistické soustavy, byl i jejich výstavní, přestože v podstatě chimérický „socialismus“, imperialistickou, nadnárodní velkoburžoazií, bezohledně smeten na „smetiště dějin“! Jednoznačně a nezvratně se ukázalo a dodnes ukazuje, že u tzv. socialistických a sociálně demo-

kratických politických stran, šlo jen a jen o falešnou hru, jen o verbální hlásání „demokratického socialismu“.

2) Při svém zrodu se KSČM prezentovala jako strana „demokratického socialismu“

a) „Demokratický socialismus“ si „dala do vínku“ již při svém zrodu na ustavujícím sjezdu 31. března 1990, v referátu L. Adamce. Právě KSČM, která Spolu s KSS-SDL vytvořila nový politický subjekt - KSČS (Komunistická strana Československa, jako federace KSČM a KSS-SDL), což bylo stvrzeno na 18. sjezdu KSČS v Praze 3. - 4. 11. 1990.

Tento zásadní strategický obrat strany, KSČM, směrem k sociál-demokratizaci na bázi demokratického socialismu, potvrdil i její 1. sjezd (Olomouc 13. - 14. 10. 1990). A to především v úvodní preambuli programu KSČM - „Za národní charakter strany a demokratický socialismus“. Zde se mj. uvádí: „s koncepcemi, ideologií a způsobem organizační výstavby „předlistopadové doby“ nemůže naše strana spojit své budoucnost ... KSČM která vznikla...v procesu radikálního rozchodu naší společnosti s totalitou a mocenským monopolem jedné strany ... jednoznačně uznává demokracii a odmítá jakoukoliv diktaturu ... Hlásíme se k tradicím levice v sociálně demokratickém hnutí v naší zemi ... Proto chceme rovněž navázat na ideový odkaz reformních komunistů, kteří stáli v čele pražského jara 1968, nejvýraznějšího pokusu o demokratický socialismus ve střední a východní Evropě ... Hodnoty, od nichž odvíjí svůj politický program Socialistická internacionála - svoboda, sociální spravedlnost a solidarita, jsou i našimi hodnotami, stejně jako úsilí o demokratický socialismus a levicovou alternativu rozvoje společnosti ... Základ ideové identity strany - demokratický socialismus - spatřujeme především v úsilí o demokratickou sociálně spravedlivou společnost a sociálně právní stát.“ (viz Dokumenty 1. sjezdu KSČM, Olomouc 13. - 14. 10. 1990, s. 16-17; též viz Ransdorf M., Dubnové teze, Naše pravda 5/6 1993, s. 4) Nebyli jsme sami. Uvedené uchočila v NDR Jednotná socialistická strana Německa (Sozialistische Einheitspartei Deutschland - SED), která se přímo přejmenovala na Stranu demokratického socialismu.

b) Uvedené myšlenky o KSČM jako nekomunistické straně „demokratického socialismu“ si bytostně uvědomoval její bývalý předseda J. Svoboda, zastávající a tehdy hlavní nositel otevřeného odkomunizování KSČM. Ne náhodou v r. 1993 přiznal, že jeho posláním bylo přeměnit stranu v nekomunistickou a převést členskou základnu k sociální demokracii. V prohlášení na tiskové konferenci (18. 2. 1993) upřímně a nezakrytě uvedl: „V našem programu není revoluční uchopení moci, je v něm pluralitní parlamentní demokracie“, jde o program, který je zjevně nekomunistický. Myslím si, že je třeba upravit název a přizpůsobit ho programovým dokumentům...“ (Hra na jednotu nemá smysl, Haló noviny 19. 2. 1993) Nejen podle J. Svobody a dokumentů 18. sjezdu KSČS, ustavujícího a 1. olomouckého sjezdu KSČM, mělo jít o vytváření strany jako strany demokratického socialismu, a to pod rouškou rozchodu s tzv. stalinismem, odsouzením diktatury proletariátu a všech pozůstatků bolševizace, tedy původní komunistické identity.

Pokud jde o sociál-demokratizaci KSČM, pak „historicky vzato“ a „metaforicky řečeno“, šlo o určitou tendenci na bázi „nastartování zpětného chodu“. Obrazně řečeno, o jakousi „negace negace“ naruby. Neboť zprvu se zformovaly sociál-

ně demokratické dělnické strany, které se vyvinuly a „vyzrály“ v reformistické, nerevoluční strany. Fakticky sloužící udržení kapitalistického systému. Při šíření víry v reformy, které zcela zásadním způsobem prý zlepší, a budou i nadále zlepšovat život vykořisťovaných, sociálně utiskovaných tříd a společenských vrstev. Z těchto stran, se v počátečních dekádách minulého století, oddělila jejich radikální levice. Vznikly a rozvinuly se komunistické strany, které se na přelomu 80. a 90. let 20. století, pod vlivem falešných „perestrojek“, fakticky nastrožených „katastrojek“, na čele s renegáty hnutí, zřekly své, ač bohužel již revizionismem a oportunismem pošramocené, komunistické identity.

3) Nyní k bodu „2. Marxismus jako neměnné dogma a slabá reakce na změny“ z textu S. Duška

Zde je uvedeno, že prý „Marxismus ve své původní podobě předpokládá neustálou analýzu konkrétní situace a schopnost pružně měnit strategie podle historického vývoje. V praxi KSČM však dochází k deformaci, kdy jsou cíle chápány jako neměnné pravdy, bez nutnosti přizpůsobovat tyto cíle měnícím se prostředím. Setrvání na těchto pozicích oslabuje schopnost reagovat na měnící se společenské podmínky a formulovat realistickou politickou strategii. Výsledkem je posun od marxismu jako živé analytické metody k jeho dogmatickému pojetí.“

Přestože lze souhlasit s první větou, že „Marxismus ve své původní podobě předpokládá neustálou analýzu konkrétní situace a schopnost pružně měnit strategie podle historického vývoje.“ Lze těžko porozumět - bez uvedení konkrétních faktů - tvrzení autora, že dochází k takové „deformaci, kdy jsou cíle chápány jako neměnné pravdy, bez nutnosti přizpůsobovat tyto cíle měnícím se prostředím. Setrvání na těchto pozicích oslabuje schopnost reagovat na měnící se společenské podmínky...“ O jaké cíle, jako neměnné pravdy jde? Jde o strategický, dlouhodobý cíl - socialismus? Střednědobé nebo krátkodobé cíle?

K jistým deformacím bezesporu dochází. Ty je však třeba - viz výše, mnou uvedené argumenty - konkrétně uvést. Alespoň je načrtnout... Aby to bylo případným námětem pro racionální diskusi na půdě aktivu KSČM.

4) K bodu „3. Održení programu od reálných podmínek“ z textu S. Duška

A jsme opět u stejného problému. O jaký program jde? „Olomoucký“?, „Kladenský“? Od té doby snad nebyl žádný nový program schválen sjezdem KSČM... Jsme opět u již výše vyslovených otázek ve vztahu ke konkrétnosti. Zde však přeci jen jde o určitou změnu v argumentaci autora, když pokračuje: „Obecně by měla politická nadstavba odpovídat reálným společenským a ekonomickým podmínkám. V případě KSČM dochází k održení programu od této materiální základny. Navrhovaná opatření často nereflktují skutečnou strukturu ekonomiky ani neberou v úvahu komplexní vztahy vlastnictví a moci. Projevuje se to například v požadavcích na zestráňování bez kontroly kapitálových toků, v návrzích cenové regulace bez řešení nákladové struktury či v prosazování sociálních opatření bez odpovídající fiskální základny. Důsledkem je narušení souladu mezi politickým programem a reálnými podmínkami.“

Celá ta problematika je složitější. A netřeba snad opomíjet vskutku aktuální nutnost seriózního vypracování nového programu KSČM, jako politické strany opravdu komunistické. Zvláště v současných podmínkách bezohledného zatlačování a omezování existence a činnosti jakékoliv komunistické strany v našich zemích. V onom „svobodném“ a „demokratickém“, fakticky ve vztahu k možné existenci autentické, radikální levice, bezohledném světě kapitalistické - imperialistické, antidemokratické totality.

**»Filosofové svět jen různě
vykládali, jde však o to
jej změnit!«**

Karel Marx, 11. teze O Foerbachovi

Zdeněk Košťál, 16. 6. 2026

XII. sjezd KSČM - hodnocení výsledků a návrhy opatření k překonání současné krize strany

Úvod

XII. sjezd KSČM proběhl v období, kdy se strana nachází v nejhlubší politické, organizační a ekonomické krizi od svého vzniku. Po ztrátě parlamentního zastoupení, dlouhodobém poklesu členské základny, oslabení komunálního vlivu a postupném zhoršování ekonomické situace bylo oprávněné očekávání, že sjezd přinese jasnou analýzu příčin tohoto stavu a konkrétní plán dalšího postupu.

Toto očekávání však nebylo naplněno.

Přijaté dokumenty sice obsahují řadu obecných politických cílů a deklarací, ale nepředstavují program obnovy strany ani systém opatření vedoucích k překonání současné krize. Sjezd tak nepřinesl odpověď na základní otázku, jakým způsobem obnovit politickou relevanci KSČM, stabilizovat její hospodaření a zastavit dlouhodobý úbytek členské základny.

Nepřipravený sjezd bez krizové strategie

Příprava XII. sjezdu ukázala zásadní nedostatky v práci Výkonného výboru ÚV KSČM i Ústředního výboru KSČM.

Přestože bylo již několik let zřejmé, že strana čelí systémové krizi, nebyly v předsjezdovém období základním organizacím předloženy variantní návrhy dalšího vývoje ani konkrétní koncepce řešení současného stavu. Sjezd tak nebyl postaven před rozhodování mezi různými strategickými možnostmi, ale pouze před schválení předložených dokumentů.

Zvlášť závažné je, že přes snahu Ideologické komise ÚV KSČM, která předložila několik variant, nebyl ani po čtyřech letech od XI. sjezdu připraven nový program KSČM odpovídající změnám společenským podmínkám. Strana vstoupila do XII. sjezdu bez aktualizovaného programového dokumentu a bez dlouhodobé strategie svého rozvoje.

Priority pro budoucnost České republiky – vize bez cesty k realizaci

Hlavním programovým dokumentem sjezdu se staly Priority pro budoucnost České republiky.

Tyto priority obsahují řadu tradičních programových cílů KSČM, jako je spravedlivější daňový systém, posílení veřejného sektoru, podporu zaměstnanců, vyšší důchody, dostupné zdravotnictví, dostupné bydlení, mírovou zahraniční politiku nebo ochranu veřejných služeb.

Problémem však není obsah těchto cílů, ale způsob jejich formulace. Dokument neobsahuje analýzu proveditelnosti, chybí časový harmonogram, neznáme ekonomické dopady ani formulace politických nástrojů a cest, které by vedly k naplnění záměrů.

Řada priorit je formulována jako dlouhodobá vize společnosti, nikoliv jako program politické práce v současných podmínkách.

Již před sjezdem byla k dispozici analytická studie proveditelnosti jednotlivých priorit, dokladující že významná část navrhaných opatření není v současném právním, ekonomickém ani politickém prostředí reálně prosaditelná, tato studie byla ignorována a sjezd tak schválil soubor cílů, aniž by současně formuloval cestu k jejich dosažení.

Návrh na nahrazení priorit programovým prohlášením

V průběhu jednání XII. Sjezdu byl předložen návrh odmítnout dokument Priority pro budoucnost České republiky a nahradit jej programovým prohlášením KSČM.

Smyslem tohoto návrhu nebylo odmítnout dlouhodobé cíle strany, ale jasně oddělit:

- dlouhodobou společenskou vizi,
- střednědobé programové cíle,
- bezprostřední politické úkoly.

Programové prohlášení mělo otevřeně konstatovat, že KSČM si je vědoma omezených možností prosazování svých strategických cílů v současném ekonomickém a politickém systému a že je proto nutné formulovat realistické kroky odpovídající aktuálním podmínkám. Tento návrh byl v návrhové komisi odmítnut.

Jako kompromis však byl do usnesení prosazen bod č. 6, v části „ukládá“, který stanovil přepracovat schválené priority na základě konkrétní analýzy společenské situace a rozpracovat je do podoby realistických a postupně realizovatelných kroků. Právě tento bod lze považovat za jeden z nejvýznamnějších pozitivních výsledků XII. sjezdu. Pokud bude skutečně naplněn, může z původně deklarativního dokumentu vzniknout program použitelný pro každodenní politickou práci.

Volba nového předsedy

Sjezd zvolil novým předsedou KSČM soudruha Romana Rouna.

Od nového vedení bylo možné očekávat jasné pojmenování příčin současné krize a představení konkrétních kroků vedoucích k její nápravě. Vystoupení nového předsedy však takové očekávání nenaplnilo. Namísto konkrétní strategie zaznívaly především obecné výzvy k větší aktivitě, intenzivnější práci a změně stylu práce.

Nebyly předloženy ani naznačeny odpovědi na otázku, jak řešit strukturální krizi KSČM a potíže v hospodaření strany. Nový předseda tak zatím nepředstavil jasnou koncepci dalšího směřování KSČM. Nelze vyloučit, že koncepční řešení problémů nahradí pouze zjednodušená operativní opatření, která se budou soustředit na důsledky, nikoli na skutečné příčiny krize. To představuje vážné riziko pro další vývoj KSČM.

Hospodářská situace strany

Vedle politické krize čelí KSČM i závažným ekonomickým problémům. Pokračující pokles členské základny vede k poklesu členských příspěvků a současně k oslabování organizační struktury.

V posledních letech byla strana nucena prodávat část svého majetku, především budovy okresních organizací. Tyto prodeje sice krátkodobě zlepšují finanční situaci, ve skutečnosti však znamenají postupné spotřebovávání majetkové základny vytvořené v minulých desetiletích. Ekonomická stabilita strany je tak stále více závislá na jednorázových příjmech. To představuje vážné systémové riziko.

Riziko vyčerpání majetkové základny

Každý prodaný objekt přináší jednorázový příjem, současně však snižuje dlouhodobou ekonomickou stabilitu. Majetek lze prodat pouze jednou. Pokud bude současný trend pokračovat, může se strana během několika let dostat do situace, kdy již nebude disponovat dostatečnými zdroji k financování svého provozu.

Riziko dalšího poklesu příjmů

Bez zastavení úbytku členské základny nelze očekávat stabilizaci pravidelných příjmů. Politická krize a ekonomická krize se tak navzájem posilují.

Riziko ztráty regionálního zázemí

Prodej budov okresních organizací znamená nejen ztrátu majetku, ale také oslabení regionální přítomnosti strany. KSČM tím přichází o kontaktní místa pro občany, organizační základnu i symbolickou přítomnost v regionech.

Riziko ztráty politické samostatnosti

Pokračující oslabování ekonomické základny může vést ke stavu, kdy strana nebude schopna samostatně financovat volební kampaně, odbornou činnost ani dlouhodobou politickou práci.

To by mohlo vést k omezení její skutečné nezávislosti.

Politické předpoklady obnovy KSČM

Jestliže má být současná krize překonána, je nezbytné změnit způsob politické práce.

1. Přechod od deklarací ke konkrétním řešením

Každý programový požadavek musí být doplněn:

- konkrétním cílem,
- způsobem realizace,
- časovým horizontem,
- ekonomickými dopady.

2. Zaměření na problémy občanů

Politická práce se musí zaměřit na konkrétní potřeby občanů a na praktická řešení jejich každodenních problémů. Mezi hlavní priority mají patřit dostupné bydlení, ceny energií, zdravotnictví, důchody, exekuce, pracovní podmínky a potraviny.

3. Obnova práce v základních organizacích

Bez aktivních základních organizací nemůže být strana dlouhodobě životaschopná. Je proto nutné obnovit jejich vliv na tvorbu politiky, posílit komunikaci mezi vedením a členskou zá-

„Svoboda v kapitalistické společnosti zůstává vždy stejná jako v starořeckých republikách - jen svobodou pro majitele otroků.“

„Kapitalisté se mohou vykoupit z jakékoli krize, dokud to budou platit dělníci.“

„Mám rád, když se lidé přou, znamená to, že vědí, co dělají a že mají směr.“

„Pravda nesmí záviset na tom, komu bude sloužit!“

„Chceme-li zničit národ, musíme nejprve zničit jeho morálku, a padne nám do klína jako zralé ovoce.“

„Bez vědění jsou dělníci bezbranní, dělníci s věděním jsou síla!“

„Marxismus je všemocný, protože je pravdivý!“

Vladimír Iljič Lenin

kladnou a přizpůsobit stranickou strukturu řešení konkrétních projektů. Základem práce strany by se měly stát praktické projekty zaměřené na každodenní problémy lidí. Dosavadní horizontální uspořádání základních organizací je vhodné doplnit projektovými týmy začleněnými do vertikální struktury, která zajistí plánování, přípravu a realizaci konkrétních projektů.

4. Oslovení nové generace

Budoucnost strany nelze zajistit bez generační obměny. Je nezbytné vytvořit samostatnou strategii práce s mladými lidmi a nabídnout jim skutečný prostor pro zapojení do činnosti KSČM. Mladou generaci nelze získat mentorováním, ale konkrétními příklady a možností podílet se na projektech, které řeší její vlastní problémy.

5. Obnova odborného zázemí

Strana potřebuje obnovit systematickou analytickou a teoretickou práci. Právě zde mají zásadní význam body 4, 5 a 6 v ukádací části usnesení XII. sjezdu.

6. Vyhodnocení volebních neúspěchů

Bez otevřené analýzy příčin volebních neúspěchů nelze přijímat odpovědná rozhodnutí o dalším směřování strany. Jako výchozí materiál je proto doporučena studie Příčiny strukturální krize KSČM v současném prostředí, protože pojmenovává hlubší politické, organizační a společenské příčiny současného stavu a poskytuje základ pro věcné hodnocení i navazující analytické dokumenty.

7. Kontrola plnění usnesení

Je nutné zavést pravidelné vyhodnocování plnění přijatých usnesení a jasně stanovit osobní odpovědnost za jejich realizaci. Usnesení musí být formulována tak, aby bylo možné jejich plnění objektivně posoudit.

8. Mimořádná programová konference

Do dvou let by měla být svolána mimořádná programová konference, která vyhodnotí plnění usnesení XII. sjezdu a předloží nový program KSČM odpovídající současným podmínkám. Její přípravě je nutné věnovat mimořádnou pozornost. Stranické veřejnosti by měly být průběžně předkládány zpracované podkladové dokumenty, z nichž bude konečná podoba programu vycházet, aby se jeho závěry mohly opírat o jasné a věcně podložené argumenty. Práce na programu nesmí zůstat záležitostí úzké skupiny; musí se opírat o široké odborné zázemí, které využije marxismus-leninismus jako metodu analýzy společenské reality a jako východisko pro tvorbu akčního a politického programu KSČM.

Závěr

XII. sjezd KSČM nepřinesl odpověď na otázku, jak vyvést stranu ze současné politické, organizační a ekonomické krize. Schválené priority představují spíše soubor dlouhodobých představ než program politické práce pro současné období. Nepodařilo se formulovat konkrétní postupy vedoucí k obnově politického vlivu, zastavení úbytku členské základny ani ke stabilizaci hospodaření.

Přesto lze za významný výsledek sjezdu považovat prosazení úkolů směřujících k vytvoření nového programu strany a k přepracování priorit do podoby realistických a postupně realizovatelných kroků.

Právě splnění těchto úkolů může rozhodnout o tom, zda KSČM dokáže obnovit svou politickou relevanci, zastavit pokračující úpadek a znovu se stát důvěryhodnou politickou silou schopnou hájit zájmy občanů České republiky.

Stanislav Dušek

Levice pracujících a internacionální

Roman ROUN

V posledních letech se v politických debatách opakovaně objevuje otázka, jak reagovat na volební neúspěchy levicových stran a hnutí. Část komentátorů i samotných politiků se přiklání k přesvědčení, že je nutné nejdříve tyto subjekty „zachraňovat“ – reorganizovat je. Takový přístup je však problematický, protože zaměňuje prostředek za cíl.

Návrat k pracujícím

Primárním smyslem levicové politiky totiž není existence konkrétní strany či hnutí, ale zlepšování pracovních a životních podmínek pracujících, seniorů, studentů, mladých rodin apod. Pokud se politická debata soustředí především na osud institucí, místo na potřeby společnosti, dochází k odtržení politiky od reality. Strany a hnutí se pak mohou stát samy sobě účelem – strukturami, které bojují o přežití, nikoli o prosazení konkrétních levicových změn. To se mnohdy odráží v oportunismu a chaotických účelových přístupech.

Volební neúspěch přitom obvykle není náhodný. Signalizuje, že dané subjekty nedokázaly přesvědčivě artikulovat zájmy pracujících, tedy svých potenciálních voličů, nebo že ztratily důvěru veřejnosti. Snaha o jejich „záchranu“ bez hlubší reflexe těchto příčin může vést jen k opakování stejných chyb. Namísto toho by se pozornost měla obrátit k samotným pracujícím: k reálné komunikaci s nimi, k jejich pracovním podmínkám, ekonomické nejistotě, dostupnosti bydlení či kvalitě veřejných služeb. Je třeba vzpomínat na minulé bitvy, ale to zdaleka nestačí.

Primárním smyslem levicové politiky není existence konkrétní strany či hnutí, ale zlepšování pracovních a životních podmínek pracujících, seniorů, studentů, mladých rodin apod.

Měly by vyrůstat zdola

Levicové strany a hnutí by měly vyrůstat zdola, z konkrétních zkušeností a potřeb pracujících, nikoli být udržovány při životě jen hlavně shora politickými stranami odtrženými od reality. Obrazně řečeno, zpěvákovi, který stále zpívá falešně o odtažitém obsahu, nestačí změnit jméno nebo reklamu. Organizovaná politika je nezbytná pro prosazování systémových změn. Klíčové však je, aby její podoba odpovídala aktuálním společenským podmínkám a skutečným zájmům pracujících, které má zastupovat.

Diskuse o budoucnosti skutečné levicové strany by proto měla spojit otázku „jak zachránit stranu“ s otázkou „jak komunikovat s pracujícími a jak hájit jejich potřeby“. Odpověď na druhou z nich může přirozeně vést k obnově strany a spolupráci politických subjektů ve volbách. Ty však budou mít šanci na úspěch pouze tehdy, pokud nebudou cílem samy o sobě, ale prostředkem k naplnění širšího společenského poslání.

Inspirace ze světa

Sociální hnutí má ze své podstaty internacionální charakter. Důležité přitom je samozřejmě nezapomínat ani na vlastní historickou zkušenost, ale obvykle chybí znalost a schopnost učit se z konkrétních úspěchů i neúspěchů v řadě dalších zemí nejen v Evropě ale především jinde ve světě, kde jsou v současných dekadách sociální a socialistické experimenty nejvíce rozšířeny. Existují příklady nového pojetí strategického veřejného (státního, krajského, městského) vlastnictví v oblasti energetiky, vodních zdrojů, dopravy či dalších klíčových infrastruktur, které prokazatelně přispívají ke snižování a stabilitě cen, dostupnosti služeb a dlouhodobému rozvoji.

Eurocentricky zaměřená levice se svým arogantně nadřazeným přístupem vůči rozvojovým zemím, který připomíná staré koloniální přístupy, přichází o bohaté zkušenosti například z Vietnamu, Číny nebo Bolívie. Nejde o mechanické přebírání vzorů, ale o poznatky konceptů a praxe, které jsou u nás využitelné. V mnoha zemích světa se již politické strany inspirovaly, ale v České republice je debata v tomto směru stále uzavřená. Současná znalost ekonomiky se ovšem neobejde bez znalosti úspěšných přístupů a modelů v zahraničí.

Lze nalézt inspirace například v nových formách družstevnictví, které reagují na proměny pracovního trhu i technologického prostředí. Moderní družstva v různých zemích, které mají i jiné modely, než jsme měli v minulosti u nás, často kombinují participativní rozhodování pracujících s ekonomickou efektivitou a představují alternativu k čistě soukromým či státním modelům. Tyto zkušenosti mohou být cenným zdrojem poznání pro každého, kdo hledá způsoby, jak posílit postavení pracujících a zajistit udržitelný rozvoj. Z toho pak vychází i úspěch socialistických sociálních a politických hnutí a stran.

Jak dál?

Efektivní strategie tak nevzniká v izolaci národních stranických kanceláří ani v neustálém začínání úvah od nuly. Vzniká kombinací podpory uspokojování potřeb a zájmů pracujících, historické paměti, internacionální otevřenosti vůči světu, spolupráci, schopnosti a znalosti přizpůsobit osvědčené principy aktuálním místním podmínkám a na tomto základě kreativně rozvíjet nové přístupy. Právě v tomto propojení může levicová politika nalézt pevnější základ pro své další směřování – v promyšleném a inovativním internacionálním rozvíjení úspěšného směřování pracujících a jejich reprezentace a v solidární spolupráci na této bázi. To ovšem znamená, že levicová politika vyžaduje politickou kulturu, která umožní jít tímto směrem.

Autor je předsedou ÚV KSČM

Návrat k pracujícím bez zachování komunistické strany?

V posledním čísle Naší Pravdy vyšel v sekci Názory a polemika text „Levice pracujících a internacionální,“ jenž nese podpis předsedy KSČM Romana Rouna. Je určitě nutné se bavit o strategii komunistické strany v podmínkách ožebračování, zbrojení i válečné hrozby a imperiálních konfliktů. Je určitě potřeba se dívat na vztah ke společenským třídám a bezprostředním situacím, definovat si spojeneckou politiku a taktiku vůči kapitalismem vypěstěnému politickému systému. Je určitě chvályhodné se bavit o nebezpečí oportunismu v politické práci komunistů.

Článek se ovšem nese pod myšlenkou, ostatně podtrhnutou redakcí v červeném boxu, že bychom se neměli tolik starat o existenci strany, která je prý pouhým prostředkem k cíli, jako o údajný cíl sám, jímž je zlepšování pracovních a sociálních podmínek. V textu se doslova píše: „Primárním smyslem levicové politiky totiž není existence konkrétní strany či hnutí, ale zlepšování pracovních a životních podmínek pracujících, seniorů, studentů, mladých rodin apod.“ Navíc, úsilí o budování strany se prý odráží „v oportunismu a chaotických účelových přístupech“. Podivně znějí slova o přeceňování významu strany z pera Romana Rouna, předsedy KSČM.

Jistě, nelze nesouhlasit s tím, že je nutné si definovat prostředky a cíle, a že podstatné jsou právě cíle. Předně ovšem, nelze přistoupit k dílu bez prostředků a nástrojů. To ví každý, kdo něco skutečného vytvořil, kdo pracoval. A že je potřeba se o tyto prostředky pořádně starat a nenechat je, aby se rozplynuly v korozi a hnilobě. A ta komunistická straně reálně hrozí, právě ze strany oportunismu a chaosu, tolik podporovaného vládnoucí kapitalistickou mocí.

Samozřejmě, pokud chceme pouze „komunikovat“, je naším vodítkem PR příručka pro neziskovku, které stačí beztvaré a bezpohlavní výrazy jako „hnutí zdola“. Ale pro výstavbu komunistické strany to je nepochybná cesta k jejímu rozpuštění v chaosu.

Dále, co by mělo být skutečným cílem naší politiky, když žijeme v kapitalismu, kde pracující jsou naprosto systémově a vytrvale vystaveni obírání o výsledky své práce, zbavování vlády, suverenity nad svými životy, a co víc, kde vládnoucí třídy v rámci neomylného pudu po zisku a zbavení se konkurentů vedou svět do válečného pekla? Opravdu je tím konečným cílem pouhé prosté ulehčení tohoto balvanu, který neseme, malý oddech na trnité cestě? Není toto naopak také jen pouhý prostředek na cestě ke skutečným cílům? Těmi totiž nesmí být nic menšího než ukončení příčin všeho toho válečného běsnění a ožebračování – překonání kapitalismu jako takového.

Od toho tu je a vždy byla komunistická strana, bez ohledu na to, co některý její představitel píše a prohlašuje.

O. Kasík

(Přepis z vystoupení „z patra“ z audio nahrávky... několika poznámek MiHav na pražské konferenci, před deseti lety - kráceno.)

Známý filozof Aurelius Augustinus řekl, že „...skleróza je nejkrásnější choroba. Nebolí, a člověk se každý den dozví něco nového.“

Takže, kdybych si na něco nevzpomněl, tak mi to odpusťte.

Poznámka první

...v čem je odkaz říjnové revoluce důležitý pro dnešek i pro budoucnost. Je především důležité znát svou historii! A ještě důležitější je ji znát proto, abychom věděli, co máme a co nemáme v našem hnutí dělat v budoucnu.

V úvodním vystoupení zazněla nutnost znalosti, vědeckých poznatků, vědění a uvědomění. To byla základní věc revolucionářů, kteří připravovali říjnovou revoluci. Získat maximální univerzální vědomosti o společenském vývoji. Ono to nebylo totiž tak, že se na jednoduše Vladimír Iljič probudil, protáhl se, a řekl tu slavnou větu: Revoluční situace nastane tehdy, když věrchuška už nemůže vládnout po staru a lidé dole nechťejí po staru žít. A šlo se na věc..., dělat revoluci...

Lenin k tomuto závěru dospěl po vlastní zkušenosti, mnohaletém studiu a práci na sobě. Bral teorii - nebojím se říct od dávných mudrců, přes Marxe a jeho Manifest v roce 1848, ale on sahal samozřejmě i k dřívějším osobnostem, z kterých čerpal, až po svou současnost.

A po pravdě řečeno, ono to ani není zas tak jednoduché, napasovat se na „tu“ revoluční situaci..., ona může klidně jen tak kolem nás projít. A nebude-li komunistická strana připravena, tak si toho ani nevšimneme, a bude to, jako když vám ujede tramvaj.

Takže strana musí být připravena! A připravena může být jen tehdy, když bude vzdělaná! A vzdělaná nejen teoreticky, ale i vnitřně uvědomělá.

A problém, který po listopadové kontrarevoluci máme, je, že máme vrcholové funkcionáře, kteří nejsou uvědomělí, kteří si nejsou vědomi své komunistické podstaty. A nedohání to ani teorii, nedohání to ani studiem, ale nedohání to ani tím, aby přišli mezi nás sem a poslechli si starší zkušenější soudruhy, když upozorní na některé své vlastní zkušenosti.

My, komunisté zásadně neuznáváme individuální teror nebo anarchii. On na to Lenin přišel především proto, že mu nechali popravit v roce 1887 bratra, který se snažil provést atentát na Alexandra III. A tehdy, v sedmnácti letech si řekl: „Ne, tudy má cesta nepůjde!“

Uvedu jeden přetrvávající příklad. Schizofrenie v našem hnutí spočívá například v tom, jak se stavíme k „heydrichiádě“, atentátu na říšského protektora. Část z nás se domnívá, že to byl hrdinský čin, který ukázal celému světu, jak jsme silní a slavní. A druhá část si uvědomuje, že nepřipravená nic neřeší akce připravila tisíce lidí zbytečně o život.

A podobně si nejsme schopni vysvětlit věci kolem roku osmašedesát a další.

Jestliže tedy hovoříme o odkazu Velkého října, musím připomenout i jednu věc zásadní. S kým Vladimír Iljič pracoval v době před Říjnem a těsně po něm. Byly to individuality neskutečně moudrých lidí. A v čem byl Lenin mimořádný? Že je uměl semknout do jedné revoluční organizace.

Takže připomínám, učme se i od lidí, funkcionářů, revolucionářů, kteří tehdy žili a bojovali.

Poznámka druhá

Chceme-li dospět ke správným závěrům, tak máme jedinou cestu. Každou situaci na zeměkouli hodnotit třídním pohledem. Jiný přístup v třídně rozděleném světě není možný.

Jinou věcí v politickém boji pak je - otázka taktiky.

A komunisté jasně hovoří o tom, že jestliže je nebezpečí války, tak jsou schopni i na čas ustoupit a upřednostnit národní zájmy.

Ale jestliže mluvíme o programu, tak ten musí být jasný.

A jestli z něho budeme ustupovat, tak jediné pod nátlakem toho, že je postaveno výše nebezpečí války pro náš národ nebo pro naše národy. Ale přece bez jasného programu nás lidé nebudou podporovat... nám lidé nemůžou věřit, když nebudou vědět, co vlastně chceme.

Tedy závěr - třídní přístup je nutný a můžeme se o tom hádat, jak chceme, ale ta podstata toho je zcela pregnantní a úplně jasná. To je celý základ marxismu-leninismu. To znamená hodnotit společenský vývoj třídním pohledem.

K ZAMYŠLENÍ

Poznámka třetí

Mluvíme o vládní krizi. Nechtěl bych, aby si to někdo bral osobně. Ale aby zapřemýšlel o sobě. Stanovisko výkonného výboru k vládní krizi s tím nemůžeme jít už vůbec mezi bezpartijní a už vůbec ne mezi členy strany. To je hrůza, strašné stanovisko co vymysleli. Ale jen tak mimochodem, o jaké vládní krizi mluvíte? Je tady několik mezi námi generální tajemník strany, několik bývalých generálních ředitelů tady sedí. Sou-druh Jakeš mně odpustí - když by nebyl tři měsíce na ústředním výboru, tak všichni pracovníci věděli, co mají dělat. Tady přece nejde o vládní krizi. Všichni máme rozum - přece ty ministry tam vůbec nepotřebujeme. Ale jenom, abyste věděli, tam už sedí jenom náměstci, odborníci, vedoucí oddělení. Ten ministr, když tam nebude, vždyť je to jenom politická výjimka a oni vás krmí v té televizi, v rádiu, tady je vládní krize! To přece není vůbec pravda. Hrají divadlo, předvolební divadlo, dělají tajtrlíky z lidí a náš výkonný výbor zaujme stanovisko, místo aby řekl, že jim dává zasloužilé umělce za výkony v Thálii, zlatou medaili nebo co všechno. Tak tady vymýšlíme nějaké blbosti. Já to říkám s nadsázkou, ale i to je vážná věc. Obrovsky vážná věc, když neumíme zaujmout lidi.

Dneska je to přesně tři sta let, co se narodila Marie Terezie. Ona donutila náš národ, že musí povinně chodit do školy. Ale představte si, že někteří lidé se do dneška nenaučili číst! My pošleme jako okresní výbor - a mám tady svědků několik - dopis ústřednímu výboru a prosíme jej, aby se sešli a řádně připravili programovou konferenci. A nám odepíše výkonný výbor, ústřední výbor ani žádné stanovisko nepřijal, to asi neumějí číst. Ale ten výkonný výbor, podepsal to Péťa, jak ho donutili tehdy přiznal i nám - nám píše, že abychom si rozmysleli, že musíme být opatrnější, že jsou tady stanovy strany - a já nevím co všechno.

A my jsme jen chtěli, aby ústřední výbor zapřemýšlel, jak připravit řádně programovou konferenci. A my dodneška nemáme program.

Ale víte, co mě mrzí? Tato strana nemá komunistický program, tato strana doteď nemá volební program, za který bychom se my všichni mohli postavit a bojovat za něj. Ta schizofrenie spočívá i v tom, že nás donutilo vedení strany, že musíme udělat konference a zvolit kandidátní listiny a kandidáty do parlamentu. Ale oni ještě nevědí, za jaký program mají bojovat! Protože nic nedostali, místo aby se na něm podíleli. Místo, aby byli připraveni říct: „A tenhle program já budu obhajovat“, tak my máme sice kandidáty, ale program nemáme.

A víte, co mě ze všeho štve nejvíce? Že na té programové konferenci už vůbec nikdo neřekl, že bezpodmínečně potřebujeme program na záchranu komunistické strany. Tady se nikdo o základní organizace, o členskou základnu, o věci, aspekty té stranické práce, absolutně nezajímá.

(Konec přepisu - na tomto místě se třikrát zastavil přehrávač, i když je to zřejmě neukončené!)

Tolik poznámka z pléna.

Milan Havlíček, pražská teoreticko-politická konference 2017

Rudolfovi Košťálovi k jeho článku v červnovém Dialogu

Ve své reakci na mně adresovaný příspěvek v Dialogu pomínám „vědomostní“ invektivy i „psokočkovitou“ ironii, které považuji za nedůstojné seriózní diskuse.

Při vši úctě k osobě R. Košťála mě pobavilo jeho tvrzení, že se pouštím „...do úvah, jak nejlépe využít kapitalistickou formu práce k její transformaci na socialistickou cestu samosprávného socialismu...“. Nejen my dva dobře víme, že kapitalismus jako sociálně ekonomický fenomén není transformovatelný a bude muset být nahrazen jinou společenskou formací. Abych to blíže vysvětlil, začnu „od Adama“.

Ekonomický neúspěch reálného socialismu ve státech bývalé RVHP potvrzuje Marxovu tezi o rozhodující úloze ekonomiky vůči ostatním sférám společenského života. O konkrétní podobě budoucí socialistické společnosti se u Marxe mnoho nedočteme (více se věnoval konečnému cíli – komunismu). O to inspirativnější je třetí část Engelsova díla Anti Dühring. Pana Evžena Dühringa převrat vědy s názvem „Socialismus“. Engels v ní na základě podrobné analýzy vývoje od středověku přes osvícenství (včetně „Owenova komunismu“) dochází k závěru, že „...příčiny všech společenských změn a politických převratů je nutno hledat nikoli v hlavách lidí... nýbrž ve změnách způsobu výroby a směny; je nutno je hledat nikoli ve filozofii, nýbrž v ekonomii příslušné epochy“.

Z aplikace Engelsova závěru vyplývá, že je nezbytné zohlednit výchozí ekonomické podmínky společenské změny. V této souvislosti – a zejména s ohledem na „naše podmínky“ – vřele doporučuji práci J. Ungermana, J. Šulce, I. Švihlíkové a M. Fassmanna Inventura aneb Kam jsme došli? která umožňuje lépe porozumět minulosti i současnému stavu české společnosti a její ekonomiky.

Je třeba objektivně konstatovat, že ideje socialismu dnes procházejí určitou krizí. Přesto se koncepci socialistického zespolečnění výrobních prostředků věnuje řada osobností, což je pozitivní. V míře, v jaké liberální vývoj společnosti přináší nežádoucí ekonomické a sociální důsledky, je zcela legitimní uvažovat o alternativních cestách společenského vývoje. Ať už člověk sdílí či nesdílí názory J. Hellera a F. Neužila, je třeba uznat, že jde o jednu z existujících koncepcí alternativního vývoje směrem k socialismu (ne transformace ve smyslu konzervace kapitalistického výrobního systému). A že těch koncepcí není málo, potvrzuje i sociolog a filozof prof. J. Keller v Sociologické encyklopedii (viz heslo „socialismus“).

Nemám ambici předkládat „svou vizi“ ani se nepovažuji za plně „orientovaného v rozsáhlé škále dějinných událostí“ (slovy R. Košťála). Pro člena KSČM by mělo být směrodatné, že programové cíle strany jsou formulovány kolektivně schváleným nejvyšším orgánem – sjezdem strany – a zakotveny ve Stanovách KSČM. Doufám, že stále platí i Deklarace o socialismu, schválená VII. sjezdem KSČM v roce 2008, kde se uvádí: „Za ekonomickou základnu socialismu považujeme společenské vlastnictví...Společenské vlastnictví bude mít více konkrétních podob (včetně různých forem samosprávného a družstevního vlastnictví). Zásada vlastnické plurality nevylučuje ani soukromé podnikání... Socialistická ekonomika v našem pojetí bude tržní ekonomikou...“. Dle mého názoru, úkolem je přesvědčit lidi o pravosti i dosažitelnosti těchto cílů a vést je k tomu.

V souvislosti s příspěvkem R. Košťála ještě jedna „maličkost“. Mé výše zmíněné „pobavení“ poněkud vyprchalo při uvědomění si, že stále přetrvává apriorní odsuzování jiného názoru či jiného úhlu pohledu jako nepřátelského a zavrženíhodného. Domnívám se, že bez Marxova analytického přístupu k názorům představitelů klasické politické ekonomie i vulgárních ekonomů – a bez následné syntézy – by nevznikly Ekonomicko filozofické rukopisy a ani samotný Kapitál. Stejně tak si myslím, že bez analýzy románu ruského utopického socialisty N. G. Černyševského Co dělat? (který měl v carském Rusku mimořádný vliv, srovnávaný až s vlivem Marxových děl) by sotva vzniklo Leninovo dílo obdobného názvu.

Na závěr svého angažmá v diskusi si dovoluji dvě poznámky:

Za první: Karel Čapek byl nejen znamenitý spisovatel, jehož romány a dramata mají co říci i dnešku, ale také významný intelektuál a svérázný filozof. Bohužel se dnes jeho (a nejen jeho) dílo a myšlenkový odkaz příliš nepřipomínají. Z mnoha jeho myšlenek uvádím alespoň dvě: „Není horší propagandy než ta, která se vnucuje.“, „Nevěř tomu, čemu nerozumíš, ale nezavrhuji, cos neprozkoumal.“

Za druhé: Upřímně mě těší, že předsedou ÚV KSČM byl zvolen R. Roun. Přeji mu mnoho úspěchů a pevné nervy v jeho nelehké práci. Věřím, že se nakonec přece jen „ledy pohnou“.

ČERTOVO KOPÝTKO KAMILA NIVY

Kamil Niva se nám odhalil.

Pasoval se do role NÁLEPKOVAČE. A jako správný NÁLEPKOVAČ musel zahájit svou aktivitu DEHONESTACÍ. DEHONESTACÍ PROTIVNÍKA. Myšlenkového soupeře nutno pejorativně pojmenovat, aby v něm okolí shledalo osobu opovržením hodnou a dál se nezabývalo jejími názory. A tak se z oponenta Nivových názorů stal člověk, jehož – dle Nivy - „VĚDOMOSTNÍ“ INVEKTIVY I „PSOKOČKOVITOU“ IRONII – pomínají, neboť je považuje za nedůstojné seriózní diskuse. NÁLEPKOVAČ musí zmařit diskusi o jádru daného problému, aby pod líbivými slovy mohl prosadit svoje ČERTOVO KOPÝTKO. Ani v tomto případě nejde o nic jiného než vnutit okolí svoje MODERNÍ PŘEDSTAVY. A tak se po dehonestaci protivníka zcela vyhýbá problematice Dühringových komun. Svůj text zahrnuje všeobíhajícími informacemi, přičemž si plete Josefa Čapka s Karlem Čapkem, hodlá na čtenáře udělat dojem opravdového bojovníka za moderní koncepci alternativního vývoje směrem k socialismu, jejichž podstatou je jakási víra v pluralitu vlastnictví výrobních prostředků za socialismu a v tržní socialismus. Přitom se zaštiťuje závěry VII. sjezdu KSČM a jeho Deklarací o socialismu.

Na socialismus pohlíží zcela metafyzicky, nebere v potaz, že jde o přechod od kapitalismu ke komunismu, v němž dochází ke změně forem vlastnictví výrobních prostředků, jež ústí v celospolečenské vlastnictví výrobních prostředků, aby mohla být zbožní výroba nahrazena přímým rozdělováním výrobků. On, ve své vizi, zbožní výrobu v podmínkách vývoje socialismu neruší, on ji ponechává, ba přímo fetišizuje.

Je známo, že zbožní výroba nabývá svou historicky nejrozvinutější podobu v kapitalismu. Socialismus ji přebírá jako mateřské znaménko kapitalismu s vědomím, že po vytvoření odpovídajících ekonomických podmínek (úplné celospolečenské vlastnictví všech výrobních prostředků, ústřední plánování, formování nového přístupu člověka k práci, zdynamizování růstu produktivity práce) bude zbožní výroba postupně odstraněna. Karel Marx a Bedřich Engels považovali odstranění zbožní výroby a její nahrazení přímým rozdělováním výrobků za úkol socialismu. Bedřich Engels v této souvislosti poznamenává: „Bezprostředně společenská výroba i přímé rozdělování vylučují veškerou směnu zboží, tedy i přeměnu výrobků ve zboží (alespoň uvnitř obcíny) a tím i jejich přeměnu v hodnoty.“ (B. Engels: *Anti-Dühring, Svoboda, Praha 1949, s.264.*)

Cesta ke zrušení zbožní výroby je samozřejmě složitý, dlouhodobý proces, který vždy probíhá v konkrétních historických podmínkách, jež ovlivňují tempo a rozsah uvedeného procesu.

Kamil Niva však ve své podstatě přisuzuje buržoazní tržní ekonomice „univerzální význam“ a na vrchol „socialistické“ ekonomiky pak musí zákonitě dosadit zákon hodnoty. Opodstatněnou omezenost a ohraničenost působení zákona hodnoty v podmínkách socialismu zcela ignoruje. V jeho pojetí tak nabývá zákon hodnoty funkci výrazného regulátora výroby za socialismu! Že však ve formě hodnoty výrobků vězí „...již v zárodku celá kapitalistická výrobní forma...“ a že „...zákon hodnoty je právě základním zákonem výroby zboží, tedy i její nejvyšší formy, kapitalistické výroby...“ (B. Engels: *Anti-Dühring, Svoboda, Praha 1949, s. 265-267*), tak to je patrně, podle Kamila Nivy, jen beznadějná, dogmatická interpretace marxisticko-leninské teorie.

A tak Kamil Niva, který rozumí dnešku, nahrazuje dogmatickou interpretaci „svěží alternativou“. Tato alternativa však končí Dühringovými komunami. Tedy v lůně kapitalismu. A v tom se skrývá ono ČERTOVO KOPÝTKO Kamila Nivy.

Rudolf Košťál, 17. 6. 2026

Život je jeden z nejtěžších

V úvodu mi dovolu připomenout pár moudrostí, pouček a přísloví nikoliv mých vlastních, ale našich předků s ohledem na současnou situaci v Komunistické straně Čech a Moravy.

„Změna je život!“

My dialektičtí materialisté víme, že se to netýká jen nevěrných manželů jako alibi pro své zálety, ale že právě pokrok ve všech oblastech společenského života je tou pozitivní změnou ulehčující život homo sapiens sapiens.

Nejdůležitější však není náhodná či nahodilá změna, i když má například ve vědeckých objevech své místo, že pane Newton.

Pro kvalitativní změny ve společnosti je třeba především změny v myšlení a jednání lidí. Historicky od toho prostého „oko za oko, zub za zub“ a mlácení se kyjem, přes biblické „udeř-li Tě někdo po jedné tváři nastav mu i tu druhou“ ...až po civilizované - mír, přátelství, bratrství, solidaritu, nezištnou pomoc, výhodný obchod atd. atpod., o což se snažilo první uskupení socialismus budující u nás.

To se nám to kritizoval socialismus, když jsme měli ropu z Ruska za 60 procent světových cen(!) a když jsme museli nejprve dostat po čumáku, abychom zjistili, že kvalita našich výrobků a potravin byla zdravější a kvalitnější než dnes k nám mnohé dovážené. Nechci se dotknout ruských přátel, ale i ve dvacetistupňovém mrazu jsem si mohl uprostřed Moskvy pochutnávat na pravém smetanovém „moroženoe“, což prý už dnes z důvodu té správné západácké kvality nejde.

„Nové koště - dobře met!“

Podobně lze za pokrokové v kádrové práci považovat i známé přísloví „Nové koště - dobře met!“ Jeho obecně chápánou a přisuzovanou negativnost, vyvrátilo mnoho moudrých lidí, když přešlo na jinou oblast své činnosti a dosáhli tam velkých úspěchů. Já to ale myslím konkrétně na současnost v komunistickém hnutí u nás. Říkám zcela zodpovědně - kdokoli ekonomicky, sexuálně ani duševně nepropojený se současným vedením, když demokratickou volbou vstane v čele KSČM, bude pro stranu přínosem. A skupina si rozumějících, vzájemně si důvěřujících, naslouchajících a stejně smýšlejících - obzvláště. Budou totiž chtít dokázat, že lze pracovat lépe, že se dá ve straně jednat zároveň demokraticky a zároveň být stranou disciplinovanou a při tom komunistickou, že lze oslovit širší veřejnost a navrátit komunistickému hnutí u nás přirozenou autoritu.

Takže poučení první:

Nahodilost v kádrové práci strany, ke které se KSČM po převratu uchýlila, a absolutní absence systematické ideologické práce, jsou hrobníkem strany. Pokud zamrzneme a budeme se bát po desetiletí neúspěchů dát novým, „mladým“ a vzdělaným osobnostem šanci ukázat a dokázat, že to jde, tak vymřeme po přeslici i po meči. Těmi základními stavebními kameny musí být z jedné strany jejich skutečně komunistické uvědomění a přesvědčení a z druhé - politická zodpovědnost ústředního výboru za vše co strana dělá.

Jeden příklad z poslední doby za všechny. Co si má potenciální volič komunistické strany myslet, když k jednomu z traumatických bodů naší novodobé historie – internacionální pomoci bratrských stran v roce 1968, uměle jen kvůli stoupajícímu antikomunismu a osmičkovému výročí, v Parlamentu nastolila nejreakčnější část poslanecké sněmovny, tak poslanci zvolení za KSČM hlasují následovně – tři hlasovali souhlasně ze zlodějí, zaprodanci, lháři a lotry; nikdo nebyl proti; čtyři se raději nepřihlásili kartami do hlasování; pět se sice přihlásilo, ale zdrželo hlasování a tři raději odjeli na několik let dopředu zaplacenou zaoceánskou dovolenou, protože jinak by při takovém hlasování mohla být omluvou jen vlastní smrt.

Takže patnáct poslanců zvolených na kandidátkách komunistické strany vyjádřilo svůj názor z pěti možných způsobů čtyřmi.

A víte, o čem se hlasovalo? O tom že vtrhnutí vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 do Československa bylo okupací a v rozporu s mezinárodním právem.

Zajímavé na tom je že Varšavská smlouva, která vznikla o mnoho let později než Severoatlantický pakt do své zakládající smlouvy okopírovala Nařádký bod 5, kde se mimo jiné říká, že „smluvní strany se dohodly, že útok proti jedné nebo více z nich v Evropě nebo Severní Americe bude považován za útok proti všem, a proto se dohodly, že pomůže smluvní straně nebo stranám takto napadeným tím, že neprodleně podnikne sama a v součinnosti s ostatními stranami takovou akci, jakou bude považovat za nutnou, včetně použití ozbrojené síly, s cílem obnovit a zachovat bezpečnost severoatlantického prostoru... atd.

Varšavská smlouva tento bod parafrázovala v bodě čtyři na, cituji: „Dojde-li v Evropě k ozbrojenému útoku proti jednomu státu nebo několika státům zúčastněným na Smlouvě se strany kteréhokoli státu nebo skupiny států, každý stát zúčastněný na Smlouvě na základě práva na individuální nebo kolektivní sebeobranu,

v souhlase s článkem 51 Charty Organizace Spojených národů, poskytnete státu nebo státům, které byly takto napadeny, okamžitou pomoc, individuálně i v dohodě s ostatními státy zúčastněnými na Smlouvě a to všemi prostředky, které považuje za nutné, včetně použití ozbrojené síly.“

Státy zúčastněné na Smlouvě budou se neprodleně radit o společných opatřeních, která je nutno podniknout pro obnovu a zachování mezinárodního míru a bezpečnosti.

A později zcela jasně formulována, že obrana budování socialismu v jedné zemi je věcí všech zemí budujících socialismus a sdružených ve Varšavské smlouvě.

Článek 9 Varšavské smlouvy (ze 14. 5. 1955) je také zajímavý. Mimo jiné se v něm říká: „Tato Smlouva je otevřena přístupu dalších států bez ohledu na jejich společenské a státní zřízení, které vyjádří ochotu svou účastí na této Smlouvě napomáhat sjednotit úsilí mírumilovných států o zajištění míru a bezpečnosti národů.“

Ale proč to říkáme?! No dám-li stranou to, že se naši poslanci politicky nevzdělávají, to že většina z nich osudnou dobu neprožila, že se nepřišli poradit na ideologickou komisi ústředního výboru, že si nezavolali skutečné historiky a nevyslechli si jejich názory, atd. atpod. tak pro normálního člověka, který tuto událost zažil nebo alespoň v parlamentu sledoval, bylo hlasování jasným signálem o neschopnosti přijmout dialekticky a historicky správné stanovisko za které by se mohla postavit celá pokroková a myslící veřejnost. A také jasný signál našich poslanců k volbám – vážení spoluobčané, je nám úplně jedno zda půjdete k volbám a koho budete volit. My jsme vám tu naši jednotu teď předvedli.

I tento postoj vyvolených potvrdil obrovskou absencí systematické ideologické práce, její nepochopení, neznalost a strach z ní. A přitom stačilo tak málo. Třicet let jsme měli na svolání pracovních konferencí laiků i odborníků k dosažení komunistického stanoviska k uzlovým (!) bodům v historii Československa a objektivní úlohy komunistického hnutí v ní.

Nám prostším by stačilo, kdyby se v podobných případech na protest proti účelovému zneužívání poslanecké sněmovny, všichni naši poslanci zvedli a odešli ze sálu. Aspoň někdo by tuto jasnou zprávu ocenil a hlavně by musela jít do sdělovacích prostředků.

Předposlední poznámka jen připomíná, že zvrhlost současného režimu potvrdila oprávněnost internacionální pomoci.

A poslední poznámku k tématu bratrské pomoci, kterou mnozí znáte, ale přiznávám, že jsem se ji dozvěděl až nedávno. Naš generální tajemník Miloš Jakeš letěl několik týdnů po zvolení do funkce, jak bývalo dobrým zvykem na návštěvu do Moskvy. Při setkání s Gorbačovem jej otevřeně požádal o odsun sovětských vojsk z našeho území. Velký „Míša“ mu dal jasně najevo, že sovětská vojska nejsou u nás vůbec kvůli Československu, ale kvůli zachování bezpečnosti a rovnováhy v Evropě.

Takže poučení druhé:

Pokud si nedáme svou historii do pořádku; pokud neprovedeme skutečnou dialektickou analýzu novodobých dějin a nerozsekáme traumatizující gordický uzly v existenci komunistického hnutí u nás tak, abychom jasně pojmenovali klady a zápory a výslednicí byl objektivní historický přehled, tak do komunistické strany u nás mladí a noví členové vstupovat nikdy nebudou.

„V knihách je pravda!“

To řekl mistr Jan, dávno před upálením, když se snažil českým národům připomenout nezbytnost permanentního vzdělávání se pro překonání nespravedlností připravovaných jim životem. Autorská práva všech dobrých a spravedlivých myšlenek jsou dávno promlčená.

Takže poučení třetí:

Chceme-li splnit poslání komunistického hnutí a uskutečnit druhý bezchybnější pokus o budování lidově demokratické společnosti jako prvního předstupně socialistické společnosti i jako důležitého kroku při budování beztrždní společnosti, tak musí být ta vedoucí síla, která revoluční situaci správně rozpozná a vytvoří pro ni odpovídající podmínky pro její uskutečnění neskutečně sečtělá, politicky vzdělaná a lidsky moudrá.

„Opakování je matka moudrosti“

A jiný náš myslitel, Jan Ámos, připomíná, že „opakování je matka moudrosti“. Samozřejmě že učitel národů nemohl předpokládat, že přijde do našich domácností něco tak v jeho době abstraktního jako jsou počítače, mobily, internet, sociální sítě...

On však věděl, že nestačí určité poznání přecíst a již se přeměnit v objektivní pravdu. To poznání musí přejít v uvědomění a jen uvědomělý komunistický politik a funkcionář může přitáhnout masy. A uvědomění získáte mnohostrannou konfrontací svých myšlenek s jinými v rovné diskusi a formou přesvědčování.

Přesvědčovat někoho bez vlastního vzdělání a uvědomění zkrátka nejde!

Takže je to dnes v naší straně takový začarovaný až bludný kruh připomínající trapné přísloví o manželkách, že „nikdy neví, co chtějí, ale nepřestanou, dokud toho nedosáhnou“. Když dnes někdo v Komunistické straně Čech a Moravy řekne svůj názor, jak si myslí, že by se vnitrostraničká krize měla řešit, tak dostane víc nestoudných nadávek a přívlastků než holky z Perlovky. A nejvíce se durdí ti, co nejenže cestu ven neznají, ale ani ji žádným dostupným způsobem nehledají. Jim udržování svých prebend i kapitalismu v chátrání vyhovuje. Jako by se drželi Gromyko „poživom uvidím“. Ale to je vážení chyba. Pro naše hnutí platí naopak „spokojno poživom a užě nebūdět nikovo, kto by uviděl!“

Ta více urvaná zakomplexovaná a o korytka se obávající část aspoň v touze se zalíbit našemu vysokoblahorodí občas vyštěkne – „vy řeknete ‘Á’, ale už neřeknete ‘Bé’“.

To nejhorší, ale právě spočívá v tom, že to ‘Bé’ bylo v historii naší strany už mnohokrát řečeno i vyzkoušeno. A dokonce po převratu se to ‘Bé’ ozývá na všech sjezdech i na našich pražských konferencích. Jen jej nikdo nechce slyšet, ani číst, ani o něm diskutovat. Stranu vedou politicky nevzdělaní neumětelové bez srozumitelné a přitažlivé vize, bez krátkodobého programu, bez manifestu k pracujícím lidem, bez schopnosti oživit zmírající stranu prvky protestu a jasného se vymezení vůči kapitalismu... Tato nekomunistická komunistická strana si hraje na chytrou horáky.

Učitel národů, ale také připomínal: „Dítka přijměte učení (vědní) od mladosti své!“ Je skutečně velice obtížné něčemu novému naučit šlachovité životem a prací sedřené berany.

(Malá poznámka. Dnešní členská základna věkem osciluje u věku, který prožil druhou světovou válku, silně na ni zapůsobilo znárodnění a po vítězném únoru se aktivně zapojila do budování lidově demokratické společnosti s překonáváním všech aspektů doznívajících prvků vnitřní i zahraniční kapitalistické společnosti.

V tom období došlo k největšímu rozmachu a rozkvětu naší společnosti. Všichni se vzdělávali, zvyšovali si kvalifikaci. Byly jasně postaveny úkoly, které se musí splnit. Stavby mládeže, Fučíkův odznak, novátorské a zlepšovatelské hnutí, hnutí brigád socialistické práce, kolektivizace zemědělství, rozvoj těžkého průmyslu i přesného strojírenství... dosahovaly díky nadšení většiny národa úspěchů rychle nás řadících mezi nejvyspělejší země světa.

Lidé překonali obavy a strach z války, rychle rostla životní úroveň, pracující začali být odměňováni podle společenské důležitosti, množství a kvality práce. Nebyli nezaměstnaní, ani žebráci. Lidé mohli bezplatně permanentně studovat a zvyšovat svou kvalifikaci. A ti nejšikovnější, nejmoudřejší, nejvzdělanější, nejobětavější i nejoddanější lidově demokratické společnosti dostávali příležitost ve vedoucích funkcích. A nebyla to jen delegovaná autorita, ale skutečná, přirozená autorita funkcionářů a vedoucích pracovníků. A přestože pozůstatky kapitalistické výchovy i společenského způsobu života v podobě úplatků, korupce, strýčkování ještě zcela v této době nevymizely, tak rozhodující kormidla v období studené války měli v rukou skuteční odborníci. Dnes než si zapamatujete jméno ministra, tak už je tam jinej.)

Takže poučení čtvrté:

Touha po vzdělání ve společenských a politických vědách se nedá nakázat. To buď mladý člověk chce nebo nechce. A buď ho to chytne nebo ne. A buď učení klasiků marxismu-leninismu porozumí nebo sklouzne do populismu „milionového chlívku“.

Milan Havlíček, Pražská konference, 2018, kráceno

Bráníme odkaz Julia Fučíka a ostatních našich vlastenců

Na nedávném XII. sjezdu KSČM zaujalo jeho účastníky také diskuzní vystoupení Jana Jelínka (předsedy Společnosti Julia Fučíka), který nám k tomu sdělil více:

Považoval jsem za aktuální připomenout sjezdovému jednání, jako jeho čestný host, stálou platnost odkazu našeho národního hrdiny Julia Fučíka, nejen jako vynikajícího novináře a významného stranického funkcionáře. Ale také jako vlastence, který neváhal v boji proti fašismu obětovat svůj život.

O jeho aktivním odporu k fašistickému režimu, zejména po nezávislé odborné expertize Reportáže, psané na oprátce, která prokázala její věrohodnost, nemůže být samozřejmě již nejmenších pochyb, ne?

Zase taková samozřejmost to není. Zvláště v současné době je zlehčován vlastenecký odkaz nejen samotného Fučíka a tehdejší Komunistické strany Československa, ale i všech našich odbojářů, kteří se postavili za druhé světové války na odpor proti fašistické zloůli. Pro příklad nebudu chodit daleko. Potvrdil to i letošní květnový sjezd sudetských Němců v Brně. Bohužel mu dali zelenou i někteří naši politici včele s prezidentem republiky. Prý to je projev dobré vůle ke smíření a přátelství, za nímž se však skrývají jiné zájmy. Také na obranu před takovýmto farizejstvím hrozícím pošpinění vlasteneckého odkazu vznikla před více než pětadvaceti lety Společnost Julia Fučíka.

Můžu tě požádat o její bližší představení?

Rád ti ji představím. Zejména vzpomenu periodikum, kterého jsme dosud vydali dvašedesát čísel. Jedná se o občasník nazvaný Kurýr. Léta jsme ho tiskli na papíře a tradičně posílali poštou, ale před pár týdny poprvé vyšel již v elektronické podobě...

Omlouvám se, že tě přerušuji; nezní ti název Kurýr, ve spojení s moderním elektronickým vydáváním vašeho periodika, příliš archaicky?

Vysvětlím ti, proč ne. Tento název nebyl zvolen náhodně. Vyjadřuje to, co bylo Společnosti Julia Fučíka také dáno do vínku: nedopustit, aby hrdinové protifašistického odboje, k nimž patřil i Julius Fučík, byli zapomenuti. A právě v tomto odboji sehrál významnou roli také ilegální časopis Český kurýr, napojený na vlastenecké odbojové skupiny a organizace, jako Věrní zůstaneme a některé další, včetně komunistické strany.

Děkuji za vysvětlení. Vrať se tedy, prosím, k své odpovědi na předchozí otázku.

Důležité je připomenout, že naše skromnější síly nemůžeme teď převážně věnovat badatelskému, hlavně žurnalistickému, kulturně kritickému a politickému odkazu Julia Fučíka, ale musíme se především orientovat na obranu jeho osobnosti, podobně jako u ostatních našich vlastenců. Po listopadovém převratu se na Fučíka neurvale vrhli nejrůznější rádoby historici, literáti a bůhví kdo ještě, aby jeho jméno vymazali z historie anebo na něj nakydali špínu. Jak už to u nás tak bývá, začalo se sochami.

Co máš konkrétně na mysli?

Třeba byla záhy znehodnocena a odstraněna bysta z Fučíkova rodného domu na pražském Smíchově. Podařilo se nám ji zachránit a najít pro ni nový domov v Institutu české levice. Podobný likvidační osud postihl i sochu Julia Fučíka v průčelí bývalého stejnojmenného parku v pražských Holešovicích. Po značném úsilí se nám podařilo ji s podporou mezinárodní solidarity zachránit a nalézt pro ni důstojné místo na Olšanských hřbitovech v Praze, poblíž pohřebiště sovětských vojáků.

Zmínil ses o mezinárodní solidaritě. Nepodepsaly se na ní negativně, pokud jde o odkaz Julia Fučíka, lži a polopravdy šířené o něm u nás?

Nepodepsaly, spíše ji posílily. Například nám vzkázala mladá portugalská komunistka Clara Ribeiro, cituji z překladu: „Fučíkova odvaha, optimismus a hrdinství nemají obdoby. Antikomunisté vždy měli křeče v břiše kvůli světové prestiži Julia Fučíka. Proto museli se pokusit ho zdiskreditovat a lživě tvrdili, že jeho dílo je falzifikát.“ Čilé solidární kontakty také udržujeme s mladým historikem z Londýna Johnem Callowem, který soustavně přibližuje Fučíkovu osobnost britské veřejnosti. Kromě jiného vloni

uspořádal v Coventry veřejné čtení s besedou o Fučíkově odkazu, jehož jsme se také elektronicky zúčastnili. Mnoho let jsme v kontaktu i s profesorkou z čínského města Ho-Fei, která je velkou Fučíkovou ctitelkou. Na vlastní náklady vydala v čínštině již druhé vydání Reportáže, psané na oprátce. Ale v Číně není jediná; ve jménu Fučíkova odkazu se tam organizují a tvoří spisovatelé, malíři, novináři. Nejnovější náš kontakt je z letošního února, kdy jsme navázali spolupráci s Mezinárodním klubem přátel Julia Fučíka ve Volgogradu. A mohl bych tak pokračovat dál.

Aby si čtenáři udělali představu o Společnosti Julia Fučíka, domnívám se, že je tvá informace dostačující a jsem ti za ni vděčný. Přesto se však ještě zeptám, kdyby některý z nich projevil zájem o případný podíl na její činnosti, kde se může doptat?

Nejlépe když napíše na e-mailovou adresu: "jblanicky@seznam.cz"

Připravil Stanislav Zeman

Mimikry pana prezidenta

Všimli jste si, jak mění Pavel svou tvář?

Tentokrát nikoli tu politickou, nýbrž, asi i díky vizážistům, vzhledovou.

Kupříkladu na koncertě k státnímu svátku, jako by vypadl z oka Masarykovi.

Na festivalu filmů pro mladé je k nerozeznání od teenagera a v maskáčích zase od Ramba.

Nabízí se teď otázka: Jakou podobu zvolí nyní, coby člen delegace na summit NATO, kam ho „delegoval“ Ústavní soud?

(sz)

V Koudelkovi mu roste problém

Schneiderovo varování pro Babiše

Rusko prý plánuje útok na Pobaltí, aby otestovalo akceschopnost NATO. Na konferenci ve sněmovně, organizované opozicí, to řekl šéf BIS Michal Koudelka. Zároveň se chválil, jakou práci jím vedená tajná služba odvádí.

ParlamentníListy.cz se zeptaly bezpečnostního analytika a někdejšího zpravodajce BIS Jana Schneidera jak tyto výstupy hodnotí.

Ředitel BIS Michal Koudelka ve Sněmovně pronesl varovná slova: „Mnohem pravděpodobnější je jeho (Ruska) pokus o napadení jedné z členských zemí NATO, například v Pobaltí, s cílem otestovat rychlost a tvrdost reakce Aliance. Na to musíme být připraveni, proto musíme jasně a bezvýhradně deklarovat naši jednotu a odhodlání se bránit, protože jen tak můžeme ruského agresora odradit od tohoto velmi nebezpečného dobrodružství.“ Co na to říkáte? Dává to smysl? Případně je v pořádku, aby takto veřejně šéf kontrarozvědky hovořil?

Koudelka je smutný klaun – deklarací jednoty a odhodlání prý odradíme agresora! To opravdu odpovídá atmosféře konference, svolané bývalým svazáckým funkcionářem Žáčkem. Když slyším takovéto žvásty, jako bych se vracel do dob minulého režimu.

Pak ale není divu, že se hovoří o NATO jako o papírovém tygru s mozkovou mrtvicí.

Pokud jde o to Pobaltí, předpoklady k vyprovokování ruské reakce jsou plněny: rozšiřování NATO až k ruským hranicím považovali za provokaci vůči Rusku Koudelkovi zřejmě úplně neznámí lidé, jako George Kennan, Henry Kissinger, Zbigniew Brzezinski či William Burns, krom mnoha dalších. Jazykový útlak rusky mluvících obyvatel je v Pobaltí jevem, který EU cíleně ignoruje. Výstavba vojenských instalací NATO těsně u hranic s Ruskem je celkem běžnou praxí, stejně jako využívání vzdušného prostoru zemí NATO k útokům na Rusko, když již země NATO poskytují nejen výzbroj, ale i aktuální bojové informace. K dalším provokacím můžeme počítat pobaltskými státy nezakazované oslavy nacistických divizí z druhé světové války, stovky míst pojmenovaných po banderovcích.

Proto musíme Koudelkův výrok, že „Ukrajina je napadena ničím nevyprovokovanou agresí, stejně jako ČSR v roce 1939. Kdybychom byli nyní napadeni, Ukrajinci by pravděpodobně bojovali po našem boku,“ připsat člověku podlimitně prostoduchému.

Pokud jde o Koudelkovo veřejné vystupování, je v rozporu se zákonem, protože on chtě-nechtě vychází z informací, které se dozvěděl ve službě (BIS), avšak příslušný zákon stanovuje okruh adresátů, kterým BIS poskytuje informace – a veřejnost mezi nimi není! Je nutno připomenout zásadu, že zatímco občan může konat vše, co zákon nezakazuje, státní instituce může konat pouze to, co jí zákon nařizuje.

Koudelka se ve svém vystoupení chlubil celou řadou úspěchů. Například loňským zatčením čínského občana, novináře a údajného agenta, kterého „udělali“ na onom slavném paragrafu činnost pro cizí mocnost náhodou zrovna v době, kdy nová vláda začala hovořit o jeho zrušení. Tím také vládou deklarovaná snaha utichla. Uspěla tedy BIS?

Koudelka na konto mýtu o vrbětických pachatelích z Ruska na této konferenci prohlásil, že je prý neuvěřitelné, že i „po uzavření vyšetřování Vrbetic s jednoznačným a jasným konstatováním, že viníkem jsou důstojníci GRU, se objevují osoby zpochybňující toto vyšetřování“.

Koudelka si plete konstatování s důkazním řízením před soudem. Krom toho se projevuje anticivilizačně, protože pochybnost je samým základem filosofie, jak učil například Ladislav Hejdlánek, a filosofie patří mezi základy evropské civilizace. Koudelka se však staví proti zpochybňování, asi se mu líbí nezpochybnitelné manýry režimů typu třeba severokorejského.

Onen zavřený čínský nebožák zřejmě poslouží jako náběh k lepším časům, když bude propuštěn bez čehokoliv dalšího (s nezveřejněným odškodným a omluvami) jako symbol lepších se česko-čínských vztahů před chystanou premiérovou cestou do Číny. Koudelka by ovšem měl být odvolán, aby to mělo nějakou váhu.

Podle šéfa BIS to je ovšem velký úspěch celé země, která tím díky práci své kontrarozvědky dokázala, že je hrdou zemí. Na odhalení a následné trestné řešení čínského agenta si prý troufne jen hrstka zemí světa a ČR k nim patří. Nyní už podle Koudelky Číňané i Rusové vědí, že si u nás nemohou dělat, co se jim zlíbí. Má Koudelka pravdu? Jak činnost jím řízené služby v této oblasti vnímáte?

To jsou jen tuny řečí, připomínající montypythonovské „kladení jedné věci na druhou“, jehož smysl je samoučelný. Lidové rčení mluví o snažení uplést z ekrementu bič a zapráskat a pokud možno nesmrdět – zde je účelem vystrašit a zatáhnout obyvatelstvo do zbrojního šílenství, aby se politici nejen mohli opřít o vyděšené publikum, ale aby dokonce brali lidem od huby a dávali víc zbrojařům na přání samotných těch obíraných a odíraných!

Opět šla zcela nesmyslná řeč o procentech, ne o obranyschopnosti, protože kdyby se myslelo tímto směrem, došlo by se úplně jinak!

Koudelka toto všechno pronesl na konferenci „Aktuální bezpečnostní hrozby“, kterou organizoval poslanec ODS Pavel Žáček. Dále promluvil například generál Řehka, ředitel NÚKIB a další. Je cenné, že se možné hrozby zvenčí takto veřejně a otevřeně diskutují? Anebo by to naopak mělo zůstat pod pokličkou?

Není co by mělo zůstat pod pokličkou, protože to byla – jako vždy – jen žvanírna.

Neveřejná část konference se prý nesla i ve znamení izraelských zkušeností z moderních konfliktů. Organizátoři v této souvislosti zdůraznili „objevnou skutečnost“, že zkušenosti zemí z „první linie“ dnes podle nich nelze ignorovat. To fakt stojí za uspořádání konference, aby se člověk dozvěděl takovouto banalitu!

Nicméně – nic nebylo diskutováno, protože konference se konala, jako obvykle, zcela bez oponentů. Nezazněl tam jediný netuctový názor, všichni byli naladěni na stejnou vlnu a vzájemně si to pochvalovali. Není nad to být ve stádu. Cílem konference byla nesporně snaha podpořit vlastní (a budoucí!) pozice řečníků.

A vlastně, lze to vnímat jako odbornou snahu nebo politickou spíše politickou prezentaci opozice za sekundování šéfů důležitých bezpečnostních složek státu?

Pomohu si odkazem na exministrýni Janu Černochovou, která se vyjádřila na adresu náčelníka generálního štábu Karla Řehky velmi kriticky (jak bylo zveřejněno na stránkách PL). Velmi trefně zdůraznila, že obranyschopnost země se neposouvá rozhovory v médiích, ale konkrétní prací, návrhy a rozhodnutími. A že engéš Řehka nic konkrétního nenavrhl, i když řečí na veřejnosti měl jak Palacký.

Dodala veledůležitou věc, totiž že „náčelník generálního štábu není komentátor“! Jeho odborné aktivity měly být směřovány dovnitř, směrem k politikům, a ne si zbůhdarma třepit pysky na veřejnosti.

Přesně to samé platí i na ředitele BIS Koudelku.

Jakou snahu ze strany vlády Andreje Babiše směrem k této oblasti vidíte? Nezdá se totiž, že by premiér chtěl cokoli měnit, a to ani v rámci hojně kritizované BIS.

Babiš nemá rád problémy, proto je neřeší a vyhýbá se jim. V Koudelkovi mu ale roste problém, který mu bude komplikovat život čím dál víc, a kdoví, třeba ho to smete.

Byly by nějaké zásadní změny potřeba? A pokud ano, proč se do nich vláda nechce pustit?

Proboha, jaké změny mohou dělat politici, když ti, kteří sedí na místech, kde by měli sedět ti nejlepší odborníci, hovoří takovým pyjdepe jako engéš Řehka: „Absence urgency pro nás může být fatální a mám obavy, že přes všechnu rétoriku tak skrz reálné skutky máme absenci té urgency.“

Od Koudelky se vláda kromě hladkých natoidních žvástů taky nic kloudného nedozví, konkrétně třeba, jaké skutečné hrozby jsou na obzoru a jaká rizika to přináší.

A vláda se nechala zapouzdřit těmi, kteří ovládají tento modus operandi, typický pro deep state, takže ji ani nenapadne hledat způsob, jak prolomit tu informační bublinu, v níž je sice trochu smrádek, ale teploučko.

Radim Panenka, 28. 5. 2026

Federální žalář národů, nevolení úředníci a prezident Pavel

Prezident Petr Pavel nedávno na jedné z besed prohlásil, že je přesvědčeným stoupencem federalizované Evropy. O měsíc později horoval v Brně za federální Evropu šéf landsmanschaftu Bernd Posselt, který začíná působit dojmem dalšího Pavlova přítele po boku. I když oba dva mluvili o budoucnosti, nevymysleli nic nového. Pouze se pokouší oživit přízrak, který straší v Bruselu již nějakou dobu.

Projekt federalizované Evropy je čas od času vyzvedáván krajními odpůrci suverenity národních států. Odstrašujícím příkladem je manifest „Povstaň, Evropo!“, který v roce 2012 publikovali dva tehdejší europoslanci Daniel Cohn-Bendit a Guy Verhofstadt. První z nich je známý krajně levicový revolucionář z roku 1968, druhý je neméně známý pravicově liberální politik, bývalý premiér Belgie.

Na rozdíl od Petra Pavla, kterého naučili mluvit pouze v obecných frázích, jsou autoři zmíněného manifestu až nepříjemně konkrétní. Jako první kroky k evropské federaci navrhuje odvolat zástupce jednotlivých evropských zemí z nadnárodních organizací, jako je OSN, Světová banka a Mezinárodní měnový fond, a na jejich místo dosadit vyslance jednotné Evropy.

Požadují zrušit občanství národních států a nahradit je jednotným evropským občanstvím. Národní vlády mají být odstraněny a jejich pravomoci převedeny na nikým nevolené úředníky Evropské komise. Posílena má být úloha Evropského parlamentu, který získá právo vydávat zákony. Evropská rada, na níž se setkávají ministři členských států, se stane zbytečnou. Zbytečný bude také zákaz veta, protože národní státy už nebudou mít politické reprezentace, které by mohly právo veta uplatňovat. Autoři zdůrazňují, že všechny tyto změny je třeba provést co nejrychleji, což přesvědčí občany o jejich nutnosti.

Díky celoevropským institucím odpadne zbytečné dohadování v takových otázkách, jako je kupříkladu migrace. Bez rozsáhlých vln migrantů, tvrdí autoři, si Evropa neudrží svoji vysokou životní úroveň. Zatímco Evropa stárne, v jiných částech světa, především v arabských zemích, zůstávají miliony mladých kvalifikovaných lidí často bez práce. Přitom by také oni rádi užívali práv a svobod, které se nám zdají samozřejmé. Mladí lidé z celého světa naleznou ve federalizované Evropě projekt, který jim umožní vést život aktivní a zdravý, mírumilovný a spravedlivý, čteme na stránkách 45 a 46 zmíněné publikace.

Zvláštní pozornost věnují autoři financování celého projektu. Požadují zvýšit tok peněz do společné evropské pokladny na desetinásobek oproti současnému stavu. Pro občany se tím prý nic nezmění, prostě jen předají část daní, které platí nyní ve svých zemích, přímo Evropské unii. Ta je využije na jednotnou energetickou, průmyslovou, migrační a sociální politiku a také na financování společné evropské diplomacie a armády.

Na zmíněném dokumentu je zajímavé nejen to, co se v něm uvádí, ale také to, co v něm nenajdeme. Autoři se nezmiňují o tom, jak by se ve federalizované Evropě řešily příkré mzdové rozdíly mezi pracovníky různých zemí, jak by se řešilo astronomické zadlužení řady států, jak by vypadala její sociální politika. Prostě předpokládají, že všechny tyto i další problémy vyřeší federalizace v podobě výrazné centralizace řízení. Ani slovem se nezmiňují, jak by vypadala její zahraniční politika, s kým by udržovala přátelské vztahy a proti komu by cvičila armádu a zbrojila. Svůj manifest sepsovali před čtrnácti lety, tedy v době, kdy se ještě nevědělo, že spolehlivým štítem chránícím ty nejvyšší evropské hodnoty je Ukrajina zahleděná stále zjevněji do časů Banderových.

Když horuje za federální Evropu Petr Pavel, má to štěstí, že ho naučili nezacházet do detailů. Díky tomu nemusí občanům vysvětlovat, jak by to u nás asi vypadalo, kdybychom přesměrovali velkou část svých daní do federální pokladny, a jako protihodnotu dostávali pravidelné přídělky mladých kvalifikovaných lidí, kteří zatím docela bez užitku zahálejí v arabských zemích. Nemusí občanům vysvětlovat, kterým směrem by pochodovala jednotná evropská armáda a odkud by se přes naše území zcela spořádaně vracela, kdyby to už napotřetí zase nevyšlo. Petr Pavel je natolik psychicky odolný, že ho podobné úvahy nikterak netrápí. Až začnou trápit nás, bude už pozdě.

Jan Keller, 2. 6. 2026, Parlamentní listy

Tři otázky pro...

...tentokráte člena Rady Českého rozhlasu

doc. Petra Žantovského

Petře, gratulujeme ke zvolení do Rady ČRo a dovolujeme si Tě zeptat:

1.) Jaké je hlavní poslání a které úkoly zabezpečuje a kontroluje Rada Českého rozhlasu? Musí být loajální k momentálně zvolené věrchušce nebo může být skutečně nezávislá? Kdo vlastně nese zodpovědnost za informaci vypuštěnou do médií – hlasatel, novinář, redakční rada?

P.Ž.: Rada ČRo podle zákona č. 464/1991 Sb., zejména jeho § 2 o úkolech médií veřejné služby, má dohlížet především na plnění tohoto zákona. Jmenovaný paragraf ukládá veřejnoprávnímu rozhlasu dbát na pluralitní názorovou skladbu, zveřejňování všech názorů bez ohledu na politické, národnostní, etnické, náboženské atd. různice, a tím vytvářet prostředí pro svobodný střet názorů, z něhož si pak občan odnese inspiraci pro utvoření názoru vlastního. Každý nechť posoudí dle své zkušenosti, zda tuto úlohu ČRo dnes plní. Rada pak má povinnost kontrolovat hospodaření ČRo a má pravomoc volit a odvolávat generálního ředitele. Některé podobné orgány v okolních zemích mají i větší pravomoci, třeba v oblasti tvorby programu. Ale ani dnešní stav nemusí Radu činit bezmocnou. Záleží na tom, jak bude chápat svou roli.

2.) Někdy je to s informacemi na vlnách rozhlasu jak s tou do poloviny naplněnou sklenicí... Pro někoho je skoro plná a pro někoho skoro prázdná. Mohou vůbec členové Rady ovlivnit objektivitu vysílaných informací Českým rozhlasem?

P.Ž.: Ano, myslím, že mohou. Ne tím, že by sami vstupovali do konkrétních formátů a pořadů, ale mají možnost, a v minulosti se to občas dělo, zadávat monitoring odvysílaných obsahů a zkoumat, zda byla dodržena pravidla nestrannosti a vyváženosti. Občas je výsledkem takové analýzy zajímavé zjištění. A opět: záleží na Radě ČRo, nakolik bude tyto výsledky diskutovat s vedením ČRo, popř. s jakým výsledkem.

3.) Mnoho let připravuješ jako pedagog novináře, moderátory a mediální pracovníky. Nemáš pocit, že kvalita současné novinářiny svou objektivitou silně pokulhává? Někdy je to vidět na přeručování historické pravdy a tvorbou dějin „ouplně“ nových.

P.Ž.: To je velmi složitá otázka a nemá jednoduchou odpověď. Faktem je, že za posledních pár desítek let se velice zhoršila úroveň vyučování na základních a středních školách. Děti a mladí nejsou vedeni k otevřenému a nezájatému přemýšlení o dějinách, jejich srovnávání, hledání analogií a vnímání kontextů. Většinou, i když znám řadu výjimek, jen memorují jména, data, události, a vzápětí je zapomenou. Vždyť to všechno přece najdou na webu. Ale to hlavní, podstaty, příčiny a důsledky událostí tam nenajdou. Čili dnes vyrůstá mládež polovzdělaná a často nevzdělaná. Takové se pak snadno vládne.

Za redakci poděkoval a hodně úspěchů popřál Milan Havlíček

Veřejnoprávní média stávkují? A co na to lidé z ulice...

Dlouhodobé tahanice o to, zda se mají veřejnoprávní média financovat z povinných koncesionářských poplatků nebo z veřejných financí spějí ke konci. Vláda Andreje Babiše schválila druhou variantu a také byla zveřejněna částka, která těmto médiím bude ze státního rozpočtu přidělena, podotýkám z kapes daňových poplatníků. Není to málo, hovoříme o miliardách korun ročně.

Následně propuklo rozhořčení veřejnoprávních médií, které je podporováno pravděpodobně těmi, jež profitovali z dosavadního financování. Zaměstnanci těchto médií vyhrožují stávkou, která snad probíhá v těchto dnech. Nevím, nedovedu posoudit, protože veřejnoprávní média dlouhodobě nesledují. Jak mě potěšilo, že nejsem ve svém názoru sama, že se setkávám většinou, anonymně „na ulici“ (nemyslím ten seriál...) s lidmi, kteří rovněž nevědí, že zaměstnanci veřejnoprávních médií mají stávkovat, protože rovněž je dlouhodobě nesledují.

Prý kromě zaměstnanců těchto médií a politiků si „probíhající stávky“ nikdo nevšiml, a nevšiml by si, ani kdyby trvala rok v kuse a vůbec by se z těchto zdrojů nevysílalo.

To jsou závažné názory, kterými by se měli zákonodárci zabývat.

Proč vlastně máme tato média financovat ze státního rozpočtu? Je to snad k udržení moci? Proč není postaveno na dobrovolnosti, kdo si chce jejich programy platit, ať to udělá, jako například u Netflixu a celé řady stanic, které jsou zpoplatněny, a to na bázi dobrovolnosti. Je pravda, že dnešní moderní technologie umožní, abychom se mohli dívat na kanál, na který chceme a ty které jsou hrazeny, tak si zaplatit. Proč stále financovat z veřejných financí „veřejnoprávní média“, která jsou za zenitem potřeb a zájmu občanů?!

Byla jsem udivena, jak se „lidé na ulici“ baví o tom, že by preferovali, aby se i tato média stala samo financovatelnými.

Za prvé, z dobrovolných poplatků zájemců, kteří chtějí sledovat mnohdy nepravdy v hlavním zpravodajství, podivné cenzury, či mnohdy zcela stupidní seriály, nebo tisíckrát opakované filmy.

Za druhé, ať jsou financována z reklam. I zde záhy zjistíme, kolik společností si bude chtít reklamu zaplatit. Opět se dostaneme na počátek. Zájemci o reklamu budou hodnotit sledovanost a podle toho budou mít zájem o reklamu. Možná, že nakonec na tom budou zastaralá „veřejnoprávní média“ lépe. Že na reklamě vydělají na svůj provoz i investice tak hodně, že jejich kanály nebudou muset sledující hradit, budou zdarma.

Anebo to bude naopak? Nebudou sledující, nebudou reklamy, zaniknou veřejnoprávní média, které považují za pohrobky dob minulých v kontextu toho, co se na mediálním poli v moderní době odehrává, včetně umělé inteligence.

Udělejme tento pokus (nakonec jsme jich udělali již nesčetně s dalekosáhlými negativními dopady, jako například GD), tak proč neudělat tento. Určitě by napáchal méně škod, pravděpodobně by byl ku prospěchu a vedl k úspoře veřejných financí.

Asi bychom měli přestat vtloukat lidem do hlavy, co si mají myslet, co je dobré a co je špatné a jak je možné pouze z jednoho zdroje získat ucelené „pravdivé“ informace a ty ostatní raději zakázat nebo nazvat „dezinformátory“.

Nechme lidem svobodu, ať se sami rozhodnou, který televizní či rozhlasový kanál chtějí sledovat. Který jsou ochotni si měsíčně hradit! A možná budete překvapeni, kolik jich nakonec bude.

Ing. Alena Vításková, publicistka, 21. 6. 2026

Erik Best: Ted' jde o budoucnost Pavel chce moc a příklon k Německu

Žádný malicherný spor o účast na jedné akci NATO, ale otevřený boj o moc s cílem oslabit Babišovu vládu a posílit prounijní a proukrajinský směr německé vlády v rámci EU. Takto situaci kolem sporu mezi Hradem a vládou, nyní ve fázi podané kompetenční žaloby, vidí politický pozorovatel Erik Best. Pro ParlamentníListy.cz upozorňuje na nedávný projev šéfa Ústavního soudu Josefa Baxy, který mnohé naznačil.

Je možné rozhodnutí Ústavního soudu předvídat? A může se týkat už tohoto červencového summitu NATO v Ankaře nebo půjde o rozhodnutí do budoucna?

ParlamentníListy.cz se zeptaly politického pozorovatele Erika Besta, podle jehož analýzy je celý spor podstatně širší a zdaleka nejde o pouhou účast na jedné akci Severoatlantické aliance.

Účelem hradního kroku s kompetenční žalobou je podle Erika Besta dostat Petra Pavla už na nynější jednání aliance v Turecku. „Považuji za významné, že podle toho, co pan prezident říkal, týká se žaloba pouze toho summitu. Jan Kysela, který byl poradcem Petra Pavla, mluvil o tom, že prezident bude možná chtít dokládat, jak ho vláda permanentně otravuje. Prezident tak ale nejspíš nepostupoval a bude se chtít soustředit jen na článek 63 Ústavy a otázku, zda ho vláda může vyloučit z rozhodování. Bude z toho chtít vyvodit precedens v tom směru, že jestli ho vláda nesmí vyloučit v tomto případě, má to platit i do budoucna pro další případy. Abych odpověděl na vaši otázku. Plán je takový, aby o tom bylo v nějaké součinnosti s Ústavním soudem rozhodnuto,“ konstatuje Erik Best.

„Nevím, jestli je možné to tak prezentovat kvůli tomu, že většinu ústavních soudců vybíral a jmenoval Petr Pavel, ale nemyslím si, že můžeme mluvit o té žalobě a nebrat v úvahu, co předseda Ústavního soudu říkal v půli června v Terezíně a vyzýval k tomu, abychom se postavili lžím a autoritářským lídrům. Konkrétně říkal, že role každého z nás je nebýt lhostejný a být připraven k obraně základních hodnot a institucí. Ústavní soudce normálně takové projevy nemá. Už tehdy se mluvilo o tom, že kompetenční žaloba bude podána a pan Baxa ve svém projevu hovořil v podstatě stejně jako pan prezident a jeho poradci,“ upozorňuje analytik.

Jak dále upozorňuje s odkazem na svůj autorský komentář Final Word, ve sporu mezi vládou a prezidentem nejde o přetahovanou nad účastí na summitu NATO, ale je to boj o moc s významem do budoucna.

„Neznáme samozřejmě přesné záměry, ale víme, jak okolí prezidenta mluví. Víme, jaký mají názor na Trumpa a víme, jaké mají názory na euro, federalizaci EU nebo zrušení práva veta. Víme také, že chtějí ovlivnit dění v České republice a Evropě. Jak už o tom mluvil pan Baxa, který řekl, že se máme k dění ve světě postavit a sdělil to v kontextu, že zde máme negativní příklady Trumpa a Putina a lze z toho vyvodit, že mezi ně počítá také Babiše. Baxa tvrdil, že máme povinnost konat i povinnost se tomu postavit. Ted' mají tu možnost. Pokud přijde precedenční rozhodnutí Ústavního soudu, do budoucna to znamená jediné. Prezident bude tím, kdo bude moci určit, kam pojedí a při jakých příležitostech bude zastupovat Českou republiku,“ popisuje možný scénář.

V době klidu by podle něho taková změna a faktické posílení prezidentských pravomocí moc velký význam nemělo.

„Stejně jako boj proti Zemanovi s pokusem ho zbavit jeho pravomocí měl pro určitou skupinu obrovský význam do doby, dokud to vypadalo tak, že bude jmenovat předsedou vlády Andreje Babiše. Jakmile veřejně sdělil, že premiérem jmenuje Fialu, což víte jako autor knihy Spiknutí lépe než já, už to ztratilo význam,“ srovnává Best.

Pokud by Ústavní soud Hradu vyhověl a de facto tím prezidentovi přidal pravomoci na úkor vlády, jaké důsledky by to podle Erika Besta mělo? „Krátkodobý efekt spočívá v podřívání autority vlády. Pokud do Ankary nebo na jinou akci pojedí prezident a bude prezentovat jinou politiku, stane se novou autoritou, na kterou bude muset premiér Babiš nějak reagovat. Bud' proti Pavlovi přitvrdí, anebo to přijme a bude muset trochu kočírovat menší koaliční strany. Jak jsem říkal, důležitější ale je, pokud by nastala nějaká krize. Bude-li válka, kdo bude zastupovat Českou republiku? Prezident sice nemá výkonné pravomoci, ale bude tím, kdo by udával směr, což je v klíčovém okamžiku strašně důležité,“ míní politický pozorovatel.

Jak by se případné silnější pravomoci Petra Pavla projevíly v zahraniční politice? Příklady podle Erika Besta máme. „Chtěl by větší součinnost s Německem. Už o tom Pavel mluvil, když říkal, že chce, aby Německo zaujalo v EU nebo v tomhle regionu vůdčí pozici. Na druhou stranu Babiš v pátek kritizoval kancléře Merze, že nechce vést rozhovory s Putinem. Merz prosazuje v podstatě totéž, co Petr Pavel. Tedy víc vyzbrojovat Ukrajinu, aby její pozice byla lepší, až začne vyjednávání o konci války. Dnes ale tvrdí, že na rozhovory je moc brzy a musíme přitvrdit a Ukrajinu podporovat. Zatímco Babiš to nechce,“ konstatuje Best.

Příklon Petra Pavla k Německu se ukázal i v době konání sudetoněmeckého srazu v Brně, kdy této akci nejen udělal záštitu, ale ještě ve stejný den na Hradě přijal bavorského premiéra, který do Česka přijel právě kvůli své účasti na brněnském sjezdu Sudetoněmeckého landsmanšaftu. V reakci na to se objevila řada komentářů, podle kterých by Pavel nejraději z Česka udělal další německou spolkovou zemi, protože by tím posílil EU.

„Cílem celé akce je oslabit českou pozici ve chvíli, kdy oficiální pozice České republiky není příliš evropská. Když Petr Kolář říká, že se Macinka chová pubertálně, tak chápu, proč to říká a je to dobrá strategie pro dosažení cíle v podobě snížení autority všech vládních politiků, kteří jdou proti Hradu. Co už nechápu, proč stejný jazyk používá třeba Filip Turek nebo Petr Macinka, kteří by tento spor měli prezentovat tak, že je to boj o moc, protože to tak skutečně je. Zatím myslím, že z hlediska PR je v tomto sporu lepší prezident. Navíc má lepší pozici. Neříkám sice přímo, že umí ovlivnit rozhodnutí Ústavního soudu, ale když porovnáte projev Josefa Baxy s tím, co říká Petr Pavel a jeho poradci, je tam shoda. Shodně říkají, že se musíme bránit vůči autoritářským politikům, kteří nám chtějí škodit. Mají tím na mysli minimálně Okamuru, možná i Babiše. Potom je logikou pana Baxy skoro povinností Ústavního soudu, aby zasáhl,“ dodává Erik Best.

Radim Panenka, Erik Best, 23. 6. 2026

České dvojvládí - země mezi mandátem a protektorátem elit

Česká republika dnes nežije v podmínkách standardní parlamentní demokracie. Žije ve stavu dvojvládí. Vedle legitimně zvolené vlády existuje druhá mocenská struktura, která nevzešla z vůle občanů, ale z propojení prezidentského okolí, části bezpečnostního aparátu, médií, neziskových organizací, expertních kruhů a akademických elit. Tato druhá vláda nemá mandát, ale má vliv. Nemá odpovědnost vůči voličům, ale disponuje mocí určovat, co je ještě přijatelné říkat, co je „evropské“, „odpovědné“ a „civilizované“. Právě proto dnes český občan stále častěji získává pocit, že volby sice proběhnou, ale skutečné směřování země určují jiní lidé někde jinde. Formální kabinet může sedět ve Strakově akademii, ale skutečný tlak přichází z mediálních redakcí, z kanceláře prezidenta republiky (i mimo ni), z různých expertních center a z institucí, které si osobují právo vychovávat veřejnost k „správným“ názorům.

Nejviditelněji se tato deformace české demokracie ukázala na organizaci sjezdu Sudetoněmeckého landsmanšaftu v Brně. Už samotná skutečnost, že se podobná akce koná na území České republiky za aktivní podpory části českých politických a veřejných elit, je pro mnoho občanů symbolem hlubokého ponížení státu, který postupně ztrácí schopnost hájit vlastní historickou paměť i vlastní důstojnost.

Ještě závažnější však byly výroky Berndta Posselta, představitele Sudetoněmeckého landsmanšaftu, který si dovolil veřejně označit českou Poslaneckou sněmovnu PČR za „karikaturu parlamentarismu“. Takové vyjádření by v sebevědomém státě vyvolalo okamžitou politickou reakci napříč spektrem. Místo toho následovaly tu a tam trapné mlčení, relativizace a snaha celé věci nevěnovat pozornost, nebo dokonce vyjádření přímé podpory a sympatií Posseltovi! Jako by část českých elit už ani nepovažovala za nutné bránit základní autoritu demokraticky zvolených institucí vlastní země.

A právě zde se ukazuje podstata českého dvojvládí. Zvolená reprezentace existuje, ale stále častěji působí jako kulisa. Reálná moc se přesouvá k lidem, kteří nikdy nemuseli projít skutečnou demokratickou soutěží, kteří nenesou přímou odpovědnost vůči občanům a kteří svou legitimitu odvozují od údajné odbornosti, morální převahy nebo zahraniční podpory.

Prezident Petr Pavel se v tomto systému stal symbolem paralelní moci. Nejde pouze o výkon prezidentské funkce. Jde o vytvoření celého mocenského a ideologického okruhu, který se prezentuje jako vyšší forma politiky oproštěná od „populismu“, emocí a vůle mas. Ve skutečnosti však nejde o nic jiného než o technokratickou nadstavbu demokracie, která se stále méně smířuje s tím, že občané mohou rozhodovat jinak, než si přejí expertní a mediální elity. Česká republika se tak dostává do nebezpečné situace. Formální demokratické procedury zůstávají zachovány, ale jejich obsah se jednoduše vyprazdňuje. Parlament existuje a funguje, pokud nepřekračuje neviditelné hranice vymezené bezpečnostními analytiky, strategickými komunikátory a mediálními autoritami. V okamžiku, kdy se demokratická politika pokusí tyto mantinely překročit, nastupují okamžitý tlak, delegitimizace a morální kampaň.

Výsledkem je atmosféra národní paralýzy. Stát ztrácí sebevědomí a politická reprezentace ztrácí odvahu. A občané ztrácejí víru, že jejich hlas skutečně něco znamená. Česká republika pak nepůsobí jako suverénní demokracie, ale jako prostor neustálého dohledu, v němž je každé odchýlení od schváleného názoru považováno za problém. Sjezd Sudetoněmců v Brně se proto nestal pouze historickou nebo společenskou událostí. Stal se symbolem hlubšího rozkladu české politické suverenity. Symbolem země, která si už není jistá sama sebou. Země, v níž část elit ztratila elementární instinkt chránit vlastní stát, vlastní instituce a vlastní demokratickou legitimitu.

A dokud bude česká politika rozdělena mezi formální vládu a nevolenou infrastrukturu vlivu, bude tento rozklad pokračovat. Demokracie totiž nemůže dlouhodobě fungovat ve chvíli, kdy občané začnou mít pocit, že skutečná moc se nachází mimo jejich dosah. V takové chvíli totiž nevzniká důvěra. Vznikají frustrace, cynismus a postupná eroze samotného demokratického systému.

Michal Ševčík, 19. 5. 2026

Tejcův problém má jméno Bradáčová

Jen málokdy se stává, že by vysoce postavený jmenovaný veřejný funkcionář používal k obhajobě své pozice osobní útoky tak často jako nejvyšší státní zástupkyně Lenka Bradáčová. Když Adam Bašný rezignoval na funkci vysoce postaveného žalobce a stěžoval si na „synergii důležitých zájmů a podpory“ ze strany Bradáčové, bývalého ministra spravedlnosti Pavla Blažka a bývalého nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana, Bradáčová se v rozhovoru pro Právo tématu vyhnula. Řekla, že Bašný nemůže celou situaci znát a kritizuje je pouze z vlastních kariérních důvodů. Když se státní zástupkyně Petra Lastovecká (která včera rezignovala) veřejně bránila proti opakovaným útokům Blažka v souvislosti s brněnskou trestní kauzou, do níž byl nepřímo zapojen, Bradáčová usilovala o přísné disciplinární řízení vůči její osobě. Skutečným problémem v obou případech byl vztah Bradáčové k Blažkovi a jeho zákulisním aktivitám. Čím déle bude ministru spravedlnosti Jeronýmu Tejcovi trvat, než věci přijde na kloub, tím více bude jeho vlastní pozice zkompromitována.

Erik Best, 2. 6. 2026

Postřehy účastníka protestů proti sjezdu Sudetoněmeckého Landsmannschaftu

Kromě shromáždění v Pohořelicích jsem se účastnil všech protestů, samozřejmě nemohl jsem být u všech událostí.

Je zapotřebí shrnout celkový obraz.

Jednotlivé akce popíši odděleně.

Čtvrtek 21. 5. 2026 odpoledne Brno Hlavní nádraží: akce avizovaná jako zahájení Festivalu smíření.

Organizátoři Meetingu Brno umně skloubili pojmy Festival smíření a Sjezd Sudetoněmeckého landsmannschaftu. Kontroverzní sjezd měl být součástí jakéhosi festivalu a zaniknout v jásootu písni tanečních souborů, pojídání knedlíků s vepřovým a cinkotu sklenic s vínem. Zahájení na brněnském nádraží mělo vzdát úctu obětem vypravovaným německými nacisty z tohoto místa do vyhlazovacích táborů. Kromě Posselta byl přítomen i sir Winton, vnuk diplomata, který zachránil odjezdem do Anglie židovské děti. Potom nějací čeští politici.

Plaketa nedůstojně zapadá v koutě nádraží, snažící se upozornit na místo odjezdu vlaků do Osvětimi, nemá ve svém okolí větší prostor, proto většina účastníků se shromáždila až za kolejemi odkud nebylo slyšet proslovy. Projevy souhlasu i nesouhlasu se tedy přenášely od těch v blízkosti k těm daleko, kteří potom nevěděli, čemu tleskají nebo nevěděli proč by měli tleskat. Proto i já jsem jen zprostředkovaně mohl vědět, kdo tam promlouvá a co mluví. Dav příznivců a odpůrců byl tedy v určité části promíšen a těžko bylo možno rozpoznat různé druhy účastníků.

Příznivci festivalu byli blíže pódiu a měli opravdu jen ojedíně nějaký transparent nebo prapor, byla vidět i evropská vlajka. Odpůrci se lišili velkým množstvím českých vlajek a transparentů s námětem odmítajícím sjezd. Viděl jsem transparent posílající Sudetoněmce domů, proti EU, bránící Beneše nebo dekrety (prezidente Beneši děkujeme, nicht wilkommen, vykopej svého sudeťáka atd.). Příznivci měli jen několik transparentů s námětem smíření a evropské unie. Rozdíl byl viditelný hlavně v transparentech a vlajkách na straně odpůrců několikánásobný. Počet účastníků lze odhadovat asi 500. Protože nebylo možno určit kdo ke které skupině patří, je možné, že příznivců bylo 200 a odpůrců 300, a stejně mohlo být příznivců jen 100. Podle praporů a transparentů to určit nešlo, příznivci jich měli velmi málo. Odpůrci se lišili velkým množstvím českých praporů různých velikostí. Dominovaly velké transparenty, nejviditelnější byl ten, který Obrana národa vyvěsila na zábradlí přímo proti pódiu s nápisem: Gegen Landsmannschaft (Proti Landsmannschaftu). Ten byl také nejvíce snímám reportéry. Snímky zveřejněné na Seznamu zobrazují Posselta a sira Wintona s tímto transparentem v pozadí. Myslím si, že je to snímek roku. Jasně říká, že odpůrci nejsou proti siru Wintonovi, ale proti sjezdu Sudetoněmců.

Snažil jsem se projít celým davem, ale němčinu jsem neslyšel, vyjma jednoho Němce, který u východu diskutoval s nějakými odpůrci, jinak se Němci poznat nedají. Antikonfliktní tým policie dělal dobrou práci a určitě zabránil, mnoha konfliktům. Ti, kteří v různých prolhaných médiích tvrdí, že odpůrců bylo málo, lžou, je to opačně, odpůrců bylo na všech akcích většina přesahující vždy několikánásobně příznivce, někdy i německé účastníky sjezdu.

Pátek 22. 5. 2026 ráno před bránou brněnského Výstaviště.

Akce byla sice skvělá, ale neměla diváky. Na Výstaviště nikdo nešel, brána byla zavřená, prostranství mimo účastníků bylo prázdné. Myslím si, že na Výstavišti ani nikdo nebyl. Nicméně Němá barikáda byla skvělým propagačním prvkem a je škoda, že nebyla jinde, třeba další den při tzv. „Pochodu Smrti“. Zed

z krabic vysoká cca 1,5m a dlouhá asi 30m obsahující nalepené různé výjevy z koncentráků a pochodů smrti, vynikající srovnání skutečných pochodů smrti, ve kterých bylo statisíce vězňů postupně cíleně zavražděno jednotkami SS s tzv. Brněnským pochodem smrti, kde ze 40-ti tisíc účastníků zahynulo asi 1,4 tisíce na nemoci. Bohužel toto stavitelské dílo nepromluvílo k těm, kterým bylo určeno.

Odpoledne potom pokračoval festival tanečními soubory na Moravském náměstí „Festival dlouhých stolů“, jakási přehlídka blahobytu, kde si měli Němci a Češi připíjet na smíření. Odpůrci s vlajkami a transparenty stáli na protějším chodníku. Těch bylo viditelně více než těch, kteří si připíjeli. Je to ale zase nesnadné určit, protože člověka sedícího za stolem na dálku nepoznáte, jestli je Čech nebo Němec, jestli diskutuje nebo jen konzumuje. Jakoby dva světy od sebe oddělené ulicí. Pokud někdo diskutoval, bylo to několik lidí. Festival ovšem trval dlouho a celou dobu jsem tam nebyl.

V sobotu 23. 5. 2026 celý den probíhal Pochod smíření z Pohořelic do Brna. V Pohořelicích, podle doslechu, bylo jen omezené množství odpůrců. V Pohořelicích byly proslovy, ale konkrétní zprávy nemám. Odtud šli někteří pěšky do Brna (asi 30km), některé přivezly autobusy do parku před gymnázium na Vídeňské ulici, kde byly opět proslovy. Němců bylo asi 3 tisíce (někdo tvrdí, že 4,5, ale to se těžko zjišťuje), odpůrci se tam spíše ztráceli. Odtud se potom všichni vydali na demonstrativní pochod (asi 1,5 km) na Mendlovo náměstí. Odpůrci byli v počtu asi 500 roztroušeni podle cesty od mostu na Poříčí, po ulici Křížové až k Mendlovu náměstí, jádro bylo u Mendlova nám.

Před pochodem projížděly dvě řady motorkářů a aut s českými vlajkami za hlasitého troubení. Mělo to znamenat něco jako: „Už jdou.“ Za nedlouho se objevilo čelo pochodu s velkou českou vlajkou. Ta ovšem byla jedna z mála. To kontrastovalo s druhou stranou odpůrců posetou vlajkami nepočítaně. Na jedné straně ulice šel tedy pochod lidí bez vlajek (zpozoroval jsem asi tři české vlajky a jednu vlajku NATO). Kteří jsou Němci a kteří Češi, není rozeznatelné, ale asi většina Němců. Mrtvolné ticho bez praporů a transparentů, povinné mávání rukou a ukazování věčka. Na druhé straně ulice odpůrci pískali, mávali vlajkami, a křičeli: „Zrádci, zaprodanci, táhněte domů atd.“ Transparenty obsahovaly i fotografie Vystrčila a Pavla jako zrádce. Občas projeli motorkáři a auta s vlajkami a troubením jádro odpůrců zdravili. Druhá strana pochodovala klidně po svém chodníku a had lidského zástupu se rozpouštěl na náměstí.

Občané Brna se touto rušnou ulicí vraceli z práce a zastavovali se. Většinou se i přidávali alespoň na chvíli k protestům, vůbec jsem nezaregistroval nikoho, kdo by na protestní akci hleděl odmítavě. Jednu dobu bylo u Mendlova náměstí určitě 600 lidí.

Mně se ptali nějací studenti, odkud mám českou vlajku, protože je ručně šitá z plátna. Vyprávěl jsem, že je z první republiky a byla používána na Sokolských sletech, přes válku jsme ji měli schovanou pod skříní, držení této vlajky bylo za nacistů trestáno koncentrákem. Potom jsme s ní vítali Sovětskou armádu, potom byla vytažena na 1. máje v roce 1968 a na demonstracích v roce 1989. Příležitost se opět naskytla. Doufám, že se nerozpadne a zažije ještě nějaké události. Měl jsem ještě stejné další dvě, které jsem dal vnoučatům. Studenti ovšem diskutovali dál. Mohl jsem jim poskytnout některé zážitky z konce války. Myslím, že některé věci nevěděli, třeba o životě v protektorátu a jak to bylo po válce.

Jedna paní středního věku říkala, že by také protestovala, ale lépe je si sudeťáků nevšímat. „Zbytečně se jim dělá reklama“. Ukázala na pochoduující lidský had, „podívejte, my ani nevíme, kdo to je a jestli to nejsou nějakí fanoušci jdoucí ze stadionu, vůbec se nijak neoznačují“.

Jeden pán řekl, že tu dlouho stát nemůže, aby nebyl s aktivisty slučován, že by měl problémy v zaměstnání. Pokud vím ze svého okolí, takových lidí je velké množství.

Neděle 24. 5. 2026 odpoledne šel pochod odpůrců od Hlavního nádraží na Dominikánské náměstí, kde potom byla demonstrace za účasti politiků z SPD a projev měl i prezident Zeman. Projevy byly standardní, také jsem je ani moc neslyšel, ale pochod a účast byla ohromná. Myslím, že počet udávaný sdělovacími prostředky (6 tisíc) je podhodnocený, odhaduji v určitou dobu 8 tisíc. Dominikánské náměstí bylo přeplněné a nestačilo, mnoho lidí zůstávalo v bočních ulicích. Začalo to i skončilo českou hymnou. Náměstí bylo plné vlajek. Na rozdíl od předchozích akcí bylo přítomno mnoho lidí z jiných měst, mluvil jsem s dvěma dámami z Hradce Králové, které přespávaly u kamarádky v Brně. Přijel můj přítel z Jeseníku. Pochod Masarykovou ulicí mi připadal impozantní, plná ulice vlajek a transparentů, hluk bubnů a pískot píšťalek. Byl to zvláštní pocit. Plné náměstí českých vlajek, několik moravských, téměř prales. Nespočetně transparentů, které jsem už popsal. Velké vlajky na tribuně. Nad tribunou ční impozantní barokní budova Brněnského magistrátu s českou a ukrajinskou vlajkou. Co asi snímku řeknou v dalekém světě, kde neznají naše složité poměry? Je to snímek z Ukrajiny nebo jsme ukrajinská provincie? Kde se to vlastně nacházíme?

Na Výstavišti probíhal sjezd a všechny akce příznivců sjezdu byly uzavřeny za branami Výstaviště. Co se tam dělo nevím. Na Výstaviště musely být vstupenky za 100 Kč předem objednané, označeny číslem občanského průkazu a u brány probíhala kontrola. Sjezd byl tedy přísně oddělen. Prý tam byly také dlouhé stoly smíření. S kým se asi smířovali? Nejspíše s těmi, kteří je do Brna pozvali, diskuse s oponenty se konat nemohla. Co se tím chce dosáhnout? Smíření je přece potřebné především s odpůrci.

V pondělí 25. 5. 2026 ráno byla návštěva Kounicových kolejí, které jsou známé tím, že v nich nacisté popravovali české vlastence. Počet zavražděných není přesný, pohybuje se od 170-ti po několik stovek. Proslulé je toto místo tím, že se na popravy chodily dívat německé rodiny i s dětmi. Tuto pověst jsem slyšel od mládí. Německá verze je, že zde byli popraveni příslušníci SS odsouzení lidovým soudem po válce. Proti verze říká, že byli popraveni na Cejlu a bylo jich asi 18. Němečtí průvodci doprovázející výpravy vypráví svoji verzi, v podstatě si tam může vyprávět kdo chce, co chce. Viditelně není síla, aby Brno prosadilo nějakou verzi jako dokázanou a nedovolilo jiná vyprávění. Slabost je viditelná. Já jsem tam tentokrát nebyl, ale podle zpráv tam účast byla velmi malá při srovnání se sjezdem samotným. Odpůrci vypustili balónky se jmény umučených.

Závěrem bych shrnul tyto poznatky:

1) Akce upozorňující na německé zločiny jsou Němci málo navštěvovány, navíc jsou snad záměrně organizovány na všední dny. Nevím vlastně jak si Němci smíření představují, současná metoda k cíli nevede. Pan Posselt sice tvrdí, že majetkové požadavky už nevznášejí, ale Benešovy dekrety by se měly zrušit z „morálních důvodů“, protože taková věc v nové Evropě být nemůže. Melou dokola svoji verzi dějin, svoje verze událostí, svoje deformované právo, které je dělá beztrestnými, svoji představu o morálce, což je obzvláště směšné u Němců zatížených největšími zločiny, které kdy lidstvo spáchalo. Jak tedy má probíhat diskuse? Oni melou a my meleme. Shoda může nastat, když jeden z protipólů zmlkne. Kdo to asi bude? Samozřejmě ten, kdo je slabší, nechá se uplatit nebo zastrašit. To je asi to smíření.

2) Sjezd schovaný za festival je manévr. Festival je kulturní záležitost, sjezd politická. Všude se propaguje festival, mluví se o přátelském setkání. Pan Vondra mluví o tom, že přijeli na párky a pivo. Jenže nevím, jestli je tak hloupý, že neví, že festival není sjezd, že Landsmannschaft není folklórní organizace, ale politická s neslavnou minulostí zatíženou revanšismem, založená příslušníky SS a NSDAP, navíc sjezd probíhá za zavřenými branami Výstaviště. Pan Posselt je oportunista velkého formátu, bojoval za návrat majetků, dnes pod tíhou okolností tvrdí, že majetky nežádá. Věřit na smíření s takovými lidmi je naivita, jejich cíle zůstávají stejné.

3) Celá akce viditelně nese znak jakéhosi oddělení. Jazyková bariéra znemožňuje projev i v případě dobré vůle. Fakt, že Němci neznají angličtinu znemožňuje případnou snahu. Dokonce to vypadá, že není ani nějaká diskuse žádoucí. Nevím, že by se nějaká konala mezi protichůdnými póly. Baví se zase mezi sebou jen čeští příznivci Němců s Němci. Sjezd se uzavírá za brány výstaviště, na něm nepromluví žádný odpůrce. Žádného odpůrce nepozvou na jakákoliv shromáždění festivalu. To má být diskuse? Navenek máme slavit festival a nevíme proč. Napřed přece musí být politická shoda, než se začneme radovat. Byli bychom už úplní blbečci, kdybychom se radovali jen z jejich sjezdu.

4) Pochod smíření, který připomíná pochod odsunutých Němců z Brna, z nichž mnozí zemřeli na útrapy a nemoci, má jakési opodstatnění pro potomky těch, kteří jej zažili a nemůžeme jim ho zakázat. Jen se věci musí nazvat správným jménem a pochod, který naprostá většina přežila, se nemůže nazývat „pochod smrti“, protože německé pochody smrti koncem války, kde byli vězni v počtech stovek tisíc hnáni z koncentračních táborů na východě a po cestě střílení, zbytek postřelen v cíli, mají svůj název „pochody smrti“ pravdivý, protože usmrtit vězně byl cíl. Ale nelze název použít pro událost jejíž cíl nebyl zabíjet, ale odsunout.

Proto je daleko důležitější paralelně s jejich aktivitou vytvořit aktivitu upozorňující na německé zločiny, která bude dostatečně viditelná. „Němá barikáda“ s obrázky nacistických zločinů by měla být po cestě pochodu v Pohořelicích i v Brně, podporovaná veřejností, protože svět pochopí jen to, co je dostatečně viditelné a propagované. Smíření je jen v rovnováze protichůdných činů.

Němci tvrdí, že se omluvili a tím to pro ně končí. To by bylo laciné, musí zaplatit reparace a mohou být rádi, že za reparace považujeme sudetoněmecký majetek a nic dalšího nežadáme.

5) Celkově mohu říci, že mohutně převládaly protesty před vítáním, dokonce veřejné vítání žádné nebylo. Nedělní manifestace odpůrců sudetoněmeckého sjezdu několikanásobně převýšila počet účastníků sjezdu Sudetoněmců. Ze sjezdu sudetoněmeckého Landsmannschaftu se stal mohutnější sjezd sjednocených českých vlasteneckých organizací. Myslím si, že i mezi obyvatelstvem vznikla diskuse o konci II. světové války a německých zločinech. Čeští příznivci bezpodmínečného smířování asi mít radost nebudou, už začínají lhát a zatajovat, tvrdit, jak se sjezd vydařil a jak odpůrci selhali. Opak je pravdou, jako ostatně téměř vždy.

6) O protestujících musím říci, že organizace mají jádro odhodlaných aktivistů, nemají žádné příspěvky a na rozdíl od Meeting Brno, který má velké dotace, si platí všechno sami. Mnozí mají problémy v zaměstnání, hlavně učitelé a úředníci veřejné správy, ale i v soukromých podnicích. To omezuje množství. Proto jsou mohutné spíše demonstrace než aktivismus, kde jsou aktivisté viditelní. Situace poměrně rychle spěje k totalitě. Nynější vláda tento trend zatím pozastavila, ale není schopna jej zvrátit.

Vlastimil Podracký

Nespravedlivá spravedlnost?

aneb

„Česká justice a její kontroverzní případy“

Dne 27. května 2026 se v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky konal další z nejsledovanějších seminářů na téma „spravedlnost“ v našem státě.

Tentokrát pod názvem „Spravedlnost? Česká justice a její kontroverzní případy“. Pod záštitou Ústavně-právního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR jej pořádal Spolek Šalamoun.

Sál obsazen do posledního místa, přednášky nejen zákonodárců, ale i zahraničních účastníků. Popis do nebe volajících kauz, kdy i zahraniční účastníci se podívovali. Z osobní zkušenosti mohu sdělit v čem se tento seminář lišil od toho, který se pořádal 7. září 2020 na stejném místě, při stejné nabitosti sálu. Tenkrát se jmenoval „Spravedlnost a vymahatelnost práva: Žijeme v právním státě?“ a pořádal ho Institut Aleny Vításkové (ochrana lidských práv a svobod) za podpory SPD a účasti představitelů celé řady spolků, které se touto záležitostí zabývají.

Seminář v roce 2020 podpořil prezident republiky Miloš Zeman a zaslal zdravici, která je součástí „Sborníků příspěvků“ a v úvodu semináře tuto zdravici přednesl tehdejší předseda SPD Tomio Okamura.

V letošním roce zhruba ve stejnou dobu putovala zdravotní péče prezidenta republiky Petra Pavla na sjezd sudetských Němců do Brna.

Jak je vidět, každý z prezidentů měl a má jiné priority.

V roce 2020 se řada pozvaných poslanců nedostavila včetně tehdejší ministryně spravedlnosti Marie Benešové, která se omluvila - „měla hodně práce“. Následně si zástupci spolků vč. poslance Kobzy (SPD) s ní dohodli schůzku na Ministerstvu spravedlnosti. Několik předsedů spolků a zákonodárci se ve stanovený den dostavili na ministerstvo přesně ve stanovenou hodinu. Na jednání s ministryní spravedlnosti byli připraveni. Nejednalo se o zástupce spolků jen z Prahy, někteří cestovali několik hodin a obětovali k tomu i dovolenou.

Nicméně ministryně Marie Benešová se i tentokrát omluvila, že nemá čas, že musí odjet na vládu. O mrtvých se má mluvit buď v dobrém, nebo se má mlčet. Tudiž budu mlčet.

Na semináři minulý týden vystoupila celá řada politiků, zákonodárců. Čas si udělal i ministr spravedlnosti Jaromír Tejc, který svým odhodláním napravit stav justice, vymahatelnost práva a spravedlnost pro všechny, bezesporu přítomné a širokou veřejnost potěšil. Věřím, že se tohoto velmi náročného úkolu zhostí a bude tak považován za jednoho z mála, ne-li jediného, kdo částečné nápravy dosáhne a vrátí důvěru občanů v právní stát.

Předseda poslanecké sněmovny Tomio Okamura, který za vymahatelnost práva a spravedlnost bojuje celou dobu, co tuto oblast sleduji měl i tentokrát odvážný projev. Neméně na mě zapůsobil projev náměstka ministra spravedlnosti Zdeňka Koudelky, který vystoupil i na semináři v roce 2020. Asi může sám vyhodnotit, že se za tu dobu v této oblasti nic k nápravě nestalo. I zde pevně věřím, že jako náměstek ministra, zodpovědný za legislativu se o nápravu zasadí. Zajímavý projev měla poslankyně a předsedkyně ústavně-právního výboru PČR Renata Vesecká. Závěrem se neopomněla zmínit o tom, že odškodnění občanů poškozených státem – tedy například nezákonným trestním řízením je nutné napravit.

Překvapil mě svým projevem místopředseda PS Radek Vondráček, a to svojí podporou Spolku Šalamoun, kdy přiznal, že i on musel opakovaně požádat tento spolek o spolupráci, když se na něj v dřívější době, jako na předsedu výboru někteří občané obraceli o pomoc. Bylo příjemné to slyšet z úst zákonodávce, jak vysoce hodnotí odborné kvality a vytrvalost Spolku Šalamoun.

Proč se věnují výstupu politiků více než těm, kteří na mnoha případech popsali selhání justice, zničené životy a katastrofální nedostatky v legislativě? Proč nevypíchnu například z projevu pana Zdeňka Koudelky jeho přirovnání selhání justice v případě Roberta Templa, který si nespravedlivě odseděl ve vězení dvacet let, než na základě mezinárodního soudu dosáhl osvobození a propuštění?

Polemika pana náměstka, že dostal odškodnění celkem asi 20 mil. Kč a že on nebude hodnotit, zda je to hodně nebo málo. Pokud vím, tak pan Templ požadoval pouhých 90 mil. Kč, dostal hanebných asi 20 mil. Kč. Z mého pohledu zničeného života pana Templa, a podotýkám, že není sám, komu se nedostalo spravedlivého procesu, mi připadá oněch devadesát milionů jako minimum a měl dostat to, o co žádal. Již nikdo nebere v úvahu, že ti, co mu svým lajdáctvím, arogancí moci či nechutí se případem zabývat zničili život, si dále žijí většinou z peněz daňových poplatníků nad poměry průměrných příjmů běžných občanů. Vůbec nic se jim nestalo!

Z kauz, celé řady „podivné“ odsouzených, kteří opakovaně čekají na obnovu procesu, nebo na milost prezidenta republiky, které se jim nedostává – uvádím kauzu Kramný, Bouček, Straňák, Šimon, Fabián a je řada dalších. Když dlouhodobě selhává systém obnov řízení, jak řečníci semináře uváděli, tak může prezident zasáhnout. Přitom je to jedna z výsostných pravomocí prezidenta, tento institut „milosti“ využívat. Zde je nutné si připomenout počiny našeho prezidenta Václava Havla, který v oblasti udělování milosti předčil všechny své následníky.

V souvislosti s posledním seminářem a velkou účastí zákonodárců pevně věřím, že si právě oni zákonodárci konečně uvědomili, že jsou plně odpovědní za stav justice. Že vymahatelnost práva a spravedlnosti je základ demokracie. Že soudci nemohou dotvářet svými judikáty nejasné zákony a soudit podle svého názoru, nikoliv zákonů. Že musí i oni – justice – nést plnou zodpovědnost za své činy, a jejich zodpovědnost musí být ukotvena v zákonech. Že stát musí být odpovědný za řádné odškodnění občanů a jejich rodin za nezákonná trestní stíhání, za nezákonný úřední postup. Tím v žádném případě nechci ani náznakem brát nezávislost justice, ta musí nezávislá zůstat. Ale zákony se musí zásadně změnit tak, aby chránily občany proti zvláštním zvaným nezávislých.

Ing. Alena Vításková, spisovatelka a publicistka, v Praze, dne 7. 6. 2026

Politici mají na zádech terč

40 milionů, 660 milionů, 5 miliard.

Publicista Thomas Paukner oznámil, že přitvrdí. V obsáhlém textu jmenuje konkrétní politiky, státní zakázky, dotace i miliardové tendry a tvrdí, že média přehlíží kauzy mimo okruh Andreje Babiše.

Investigativní publicista Thomas Paukner oznámil, že svou dosavadní činnost posouvá na „další úroveň“. Tvrdí, že bude i nadále pracovat výhradně s veřejnými, ověřitelnými a úplnými zdroji a zaměří se na politiky, kteří podle něj selhávají při správě veřejných prostředků. Ve svém obsáhlém vyjádření přitom jmenuje konkrétní osoby, kauzy i částky, které se pohybují od milionů až po miliardové státní zakázky.

„Terč je jediný. Prolhaní, zkorumpovaní, nekompetentní a špatně hospodařící politici. Nikoli strany, ale jednotlivci,“ napsal Paukner.

Současně zdůrazňuje, že za hlavní problém nepovažuje samotné podnikatele. Jmenovitě zmiňuje zbrojní giganty Jaroslava a Michala Strnadových, které neoznačuje za hlavní cíl své kritiky. Podle něj pouze využívají prostředí, které jim politici vytvořili.

Stejně tak se vymezuje vůči médiím. Kritizuje například Seznam Zprávy, Novinky a další redakce, které podle něj přestaly důsledně plnit roli veřejné kontroly politické moci.

„Mediální scéna neplní svou roli, usnula na vavřínech a je třeba vytvořit tlak, aby došlo k nápravě a hlídači opět začali opravdu svědomitě hlídat,“ uvedl na sociální síti Facebook Paukner.

Následně přechází ke konkrétním případům. Jako první připomíná předsedu SPD Tomia Okamuru. Odkazuje přitom na svůj starší text týkající se přibližně 40 milionů korun a hospodaření hnutí SPD. Podle Pauknera mají být podobné případy podrobovány stejné veřejné kontrole bez ohledu na politickou příslušnost.

„Když Tomio Okamura vyvede 40 milionů z SPD do činžáku v Libni, má být konfrontován svými straníky, veřejností a médii,“ napsal.

Dalším jménem na seznamu je bývalý náměstek ministra spravedlnosti Karel Dvořák. Paukner odkazuje na své předchozí materiály, ve kterých rozebíral zakázky v hodnotě přibližně 11 milionů korun získané bez výběrového řízení.

„Když Karel Dvořák získá bez výběrového řízení jako zázrakem zakázku v hodnotě 11 milionů korun, má být konfrontován svými straníky, voliči hnutí STAN a médii,“ uvedl.

Významný prostor věnuje také exministru životního prostředí Petru Hladíkovi. Připomíná své dřívější texty týkající se dotací a financování aktivit spojených s poradci ministra.

„Když Petr Hladík umožní čerpání podezřelých dotací jemu blízkému holdingu, který zastupují jeho poradci, a navíc skrze SFŽP poradcům přiklepne 9 milionů na neoficiální volební kampaň, má být konfrontován vedením strany KDU-ČSL, voliči lidovců a médii,“ tvrdí Paukner.

Výrazný prostor věnuje také bývalému ministrovi vnitra a předsedovi STAN Vítu Rakušanovi. Navazuje tím na sérii textů o zakázkách na vrtulníky pro Policii České republiky a letecké hašení. V předchozích analýzách upozorňoval na tendry za přibližně pět miliard korun a zpochybňoval způsob hodnocení jednotlivých nabídek.

Podle své interpretace veřejně dostupných dokumentů dlouhodobě upozorňuje zejména na rozdíl přibližně 660 milionů korun mezi vítěznou nabídkou a konkurenčním návrhem společnosti Airbus. Podle jeho interpretace získala zakázku dražší nabídka společnosti Česká letecká servisní ze skupiny Helicopter Alliance.

„Když Vít Rakušan umožní, aby dva zcela prokazatelně nesprávně vyhodnocené a podezřele probíhající tendry za 5 miliard korun získala firma Jaroslava Strnada s nejdražšími vrtulníky na světě, mají jej odstranit vlastní straníci, voliči hnutí STAN a média,“ napsal.

Ve svém přehledu pokračuje exministřiní obrany Janou Černochovou. Kritizuje smlouvu na pořízení amerických stíhacích letounů F-35 a označuje ji za mimořádně nevýhodnou.

„Když Jana Černochová vyjedná nejhorší kontrakt na nákup strojů F-35 na světě, má být opět eliminována z politiky vedením ODS, jejími voliči a médii,“ uvedl.

Zmínil také europoslankyni Danuši Nerudovou, kterou obviňuje z nepravdivých výroků týkajících se fungování Evropské unie a evropské legislativy.

Psali jsme: 660 milionů pro překupníka? Paukner zpochybnil Rakušanův tendr

Přátelé, co říkáte těmto slovům?

„Každá vyrobená puška, každá spuštěná válečná loď, každá vypálená raketa v konečném smyslu znamená, že byli okradeni ti, kdo trpí hladem a nemají co jíst, ti, jimž je zima a nejsou oblečení.“

Tento slavný citát pochází z projevu s názvem „Šance pro mír“ (Chance for Peace), který 16. dubna 1953 přednesl americký prezident Dwight David Eisenhower.

Reagoval jím na tehdejší úmrtí sovětského vůdce Josifa Stalina a na rostoucí výdaje na zbrojení během studené války.

(Generál Eisenhower, známý též jako Ike, byl americký voják a politik a po Harry S. Trumanovi a před Johnem F. Kennedym – od 20. 1. 1953 do 20. 1. 1961 – 34. prezidentem Spojených států amerických.)

Paukner současně zdůrazňuje, že se jeho kritika netýká pouze současné vládní koalice. Připomíná například Jaroslava Faltyňka a dodává, že Andrej Babiš je podle něj pod nepřetržitým dohledem médií, která sledují prakticky každý jeho krok.

„Můj cíl je jediný. Média, podnikatelé a veřejnost musí pochopit, že tu máme kromě Babiše daleko větší bordel, než si mnozí umí představit. A ten bordel je i v samotných médiích a v jimi preferovaných partajích – v hnutí STAN ze všeho nejvíce,“ uvedl.

V závěru svého textu popisuje iniciativu, kterou symbolicky nazval „Zbav se zkorumpovaného a prolhaného politika“. Tvrdí, že politici, média i podnikatelé musí nést odpovědnost za své kroky a že veřejnost má právo znát informace o hospodaření se státními prostředky bez ohledu na stranické barvy.

„Kostky jsou vrženy, pojďme hrát,“ uzavírá své vyjádření Thomas Paukner.

14. červen 2026 (Barták, prvnizpravy.cz, repro-koláž: X)

České hodnocení exprezidenta ČSSR Slováka Gustáva Husáka

Byl či nebyl Vlastenec?

Po delší době se vracím ke své připravované práci, ve které se snažím podívat na známé osobnosti české a slovenské politiky, kultury, sportu i veřejného života trochu jinou optikou, než bývá v dnešní době zvykem. Nesnažím se hledat svaté ani padouchy, protože skutečný život bývá zpravidla mnohem složitější než učebnicové škatulky. Zajímá mě především jediná otázka. Milovali tito lidé svou zemi a snažili se jí podle svého nejlepšího vědomí prospět, nebo jim šlo především o vlastní prospěch, moc a postavení? Právě proto jsem se již v minulosti věnoval osobnostem, které dodnes vzbuzují emoce a rozdělují společnost. Některé byly oslavovány, jiné zatracovány, ale u všech jsem se pokoušel odložit stranou dnešní politické nálepky a podívat se na jejich život v souvislostech doby, ve které žily.

Tentokrát jsem si vybral muže, jehož jméno i více než třicet let po jeho smrti vyvolává silné reakce. Pro jedny představuje symbol normalizace, poslušnosti vůči Sovětskému svazu a promarněné historické šance. Pro druhé politika, který převzal zemi v mimořádně složité situaci a dokázal jí zajistit stabilitu, sociální jistoty a klidný život bez válek a otřesů.

Ať už se přikláníte k jakémukoliv pohledu, jedno je jisté. Gustáv Husák patří mezi nejvýznamnější osobnosti československých dějin druhé poloviny dvacátého století a zaslouží si být hodnocen poctivě, nikoliv prostřednictvím sloganů.

Než se do jeho příběhu pustíme, rád bych znal i váš názor. Myslíte si, že byl Gustáv Husák vlastencem? Byl člověkem, který své zemi sloužil podle svého nejlepšího přesvědčení, nebo představitelem režimu, který ji připravil o svobodu? Budu rád za vaše názory a argumenty. Nemusíte se mnou souhlasit. Prosím však o slušnost a věcnost. Každý názor si zaslouží být vyslechnut, pokud je podán civilizovaně. Pokud však někdo přijde pouze rozdávat urážky a nahrazovat argumenty hulvátstvím, vyhrazuji si právo poslat jej i s jeho příspěvkem do pomyslného propadliště dějin.

Chlapec z chudé slovenské rodiny

Gustáv Husák se narodil 10. ledna 1913 v Dúbravce, tehdy ještě samostatné obci nedaleko Bratislavy. Narodil se do světa, který se od toho dnešního lišil téměř ve všem. Rakousko-Uhersko ještě existovalo, Evropa směřovala k první světové válce a většina obyvatel Slovenska žila v poměrně skromných podmínkách. Husákův otec byl dělník a zemědělec, matka zemřela, když byly Gustávovi pouhé tři roky. Již od dětství tak poznal, že život není spravedlivý a že člověk se často musí spoléhat především sám na sebe.

Přestože rodina nepatřila mezi majetné, mladý Gustáv vynikal inteligencí a pílí. Studium pro něj nebylo samozřejmostí ani pohodlnou cestou, ale možností, jak se dostat výše. Na gymnáziu patřil mezi nejlepší studenty a později pokračoval na právnické fakultě v Bratislavě. Již v mládí se zajímal o politiku, společenské otázky a osud Slovenska. Stejně jako mnoho mladých lidí své generace hledal cestu, jak změnit svět, který kolem sebe viděl.

Dnešní člověk může jen těžko pochopit přitažlivost komunistických myšlenek ve třicátých letech. Tehdy však komunismus pro mnohé nepředstavoval symbol diktatury a pracovních táborů. Pro řadu mladých lidí byl především příslibem sociální spravedlnosti, rovnosti a lepší budoucnosti pro chudé. Také Husák uvěřil, že právě touto cestou lze odstranit nespravedlnosti, které kolem sebe viděl.

Válka a Slovenské národní povstání

Druhá světová válka znamenala pro Husáka zásadní životní zkoušku. Slovensko se ocitlo v komplikované situaci a mladý právník se postupně zapojil do odboje proti nacismu. Patřil mezi organizátory protifašistického odporu a během Slovenského národního povstání sehrál významnou politickou roli.

Je důležité připomenout, že zde nehovoříme o člověku, který by čekal na výsledek války a přizpůsoboval se vítězům. Husák se skutečně podílel na boji proti režimu, který byl spojencem nacistického Německa. Riskoval svobodu i život stejně jako tisíce dalších účastníků odboje.

Právě toto období bývá někdy neprávem opomíjeno. Když se dnes vysloví jméno Gustáv Husák, většina lidí si vybaví normalizaci. Jen málokdo si však uvědomí, že předtím byl jedním z těch, kteří se aktivně podíleli na protifašistickém odboji.

Ať už si o jeho pozdější politické dráze myslíme cokoliv, tuto část jeho života mu historie vzít nemůže.

Komunista, který skončil ve vězení

Po válce nastoupila komunistická moc a Husák patřil mezi její výrazné představitele na Slovensku. Věřil, že socialismus přinese rozvoj, sociální jistoty a odstranění nerovností. Jenže dějiny mají zvláštní smysl pro ironii.

V padesátých letech se stal jednou z obětí systému, který pomáhal budovat. Byl obviněn z takzvaného buržoazního nacionalismu, zatčen a odsouzen k dlouholetému vězení. Strávil za mřížemi téměř deset let.

Právě tato zkušenost je pro pochopení Husáka mimořádně důležitá. Nejednalo se o člověka, který by celý život stál na vrcholu moci a nikdy nepoznal její odvrácenou tvář. Na vlastní kůži zažil vyšetřování, izolaci, nejistotu i zradu bývalých soudruhů. Mohl zahořknout, mohl se stát nepřitelem režimu. Nestalo se ani jedno. Po propuštění zůstal přesvědčeným socialistou, přestože již mnohem opatrnějším a realističtější než dříve.

Rok 1968 a okamžik rozhodnutí

Pražské jaro představovalo naději na reformu socialismu a jeho lidskou tvář. Mnoho lidí věřilo, že Československo dokáže najít vlastní cestu mezi Východem a Západem. Husák zpočátku reformní proces podporoval a patřil k těm, kteří chtěli změny.

Pak však přišel srpen 1968 a invaze vojsk Varšavské smlouvy.

Právě zde se názory na Husáka rozcházejí nejvíce. Jeho kritici tvrdí, že měl vzdorovat a odmítnout spolupráci se Sovětským svazem. Jeho obhájci namítají, že po příjezdu sovětských tanků už nebylo o čem rozhodovat. Československo bylo okupováno a prostor pro skutečně nezávislou politiku se dramaticky zúžil.

Husák dospěl k přesvědčení, že otevřený konflikt s Moskvou nemůže skončit vítězstvím Československa. Zvolil cestu kompromisu a postupného uklidnění situace. Zda to byla státnická rozvaha nebo morální selhání, o tom se vedou spory dodnes.

Prezident normalizace

Následující dvě desetiletí se stala obdobím, které dodnes rozděluje společnost. Na jedné straně zde byla cenzura, omezená svoboda projevu, pronásledování části opozice a všeobecná politická stagnace. Tyto skutečnosti nelze popírat ani omlouvat.

Na druhé straně však existuje i druhá část reality, o které se dnes často mluví méně. Československo bylo bezpečnou zemí bez válečných konfliktů. Stavěly se statisíce bytů, rozvíjela se infrastruktura, zdravotnictví i školství. Neexistovala masová nezaměstnanost a většina obyvatel měla jistotu práce, bydlení i základního sociálního zabezpečení.

To samozřejmě neznamená, že by tehdejší systém byl ideální nebo svobodný. Znamená to pouze, že historická pravda bývá složitější než jednoduché tvrzení, že šlo o období všeobecné katastrofy nebo naopak o zlaté časy.

Husák byl především pragmatik. Po zkušenostech s válkou, povstáním, politickými procesy i sovětskou mocí začal považovat stabilitu za nejvyšší hodnotu. Mnozí mu dodnes vyčítají, že kvůli ní obětoval příliš mnoho. Jiní naopak tvrdí, že právě díky ní se Československo vyhnulo scénářům, které mohly být mnohem bolestivější.

Pád režimu a konec jedné epochy

Když v roce 1989 padl komunistický režim, stál Husák na samém konci své politické dráhy. Svět, kterému věřil a který pomáhal budovat, se před jeho očima rozpadal. Po jmenování nové vlády podal demisi a stáhl se z veřejného života.

Na rozdíl od mnoha jiných politiků neodešel do exilu ani se nesnažil bojovat proti novému systému. Přijal skutečnost, že jeho doba skončila. Zemřel v roce 1991.

Byl tedy vlastencem?

Po prostudování jeho života se přiznám, že jej mezi vlastence řadím.

Ne proto, že bych souhlasil se všemi jeho rozhodnutími. Ne proto, že bych přehlížel cenzuru, politické čistky nebo nesvobodu, které období normalizace provázely. A už vůbec ne proto, že bych si přál návrat tehdejšího režimu.

Řadím jej mezi vlastence proto, že ve všem, co během života dělal, lze vysledovat přesvědčení, že jedná v zájmu své země. Můžeme nesouhlasit s jeho představou o tom, co bylo správné. Můžeme být přesvědčeni, že se v mnohém mylil. Můžeme kritizovat konkrétní rozhodnutí i jejich důsledky.

Jenže vlastenectví není totéž co neomylnost

Vlastenec není člověk, který má vždy pravdu. Je to člověk, který věří, že slouží své zemi, i když se později ukáže, že některá jeho rozhodnutí byla chybná.

Když se podívám na Husákův život od chudého chlapce z Dúbravky přes účastníka protifašistického odboje, politického vězně padesátých let až po prezidenta státu, nevidím cynického kariéristu, který by usiloval pouze o vlastní prospěch. Vidím člověka, který byl produktem své doby, člověka s velkými schopnostmi i velkými omyly, ale také člověka, který svou zemi považoval za hodnotu, pro kterou stálo za to pracovat.

Právě proto jej osobně řadím mezi vlastence. Ne bez výhrad. Ne bez kritiky. Ale také ne bez spravedlnosti.

A možná právě spravedlnost je to, co při hodnocení podobných osobností dnešní době nejvíce chybí.

Daniel Dandys Krajča, 2. 6. 2026, Spoločnosť Gustáva Husáka © 2026

Engels o pravdě

Friedrich Engels chápal pravdu prostřednictvím dialektického materialismu jako historický proces, ve kterém neexistují žádné věčné, neměnné nebo dogmatické pravdy o lidské společnosti a myšlení. Svě ucelené názory na toto téma popsal především ve spise Anti-Dühring.

Hlavní pilíře Engelsova pojetí pravdy:

1. Dialektický vztah absolutní a relativní pravdy

Engels odmítal představu, že lidstvo může jednou odhalit konečnou, definitivní pravdu.

- Relativní pravda: Každé lidské poznání je omezené dobou, úrovní vědy a historickými podmínkami. Je to pouze přibližné a částečné poznání skutečnosti.

- Absolutní pravda: Nekonečný cíl poznání. K absolutní pravdě se lidstvo pouze přibližuje skrze řadu na sebe navazujících relativních pravd.

- Žádná vědecká teorie podle něj není dokonalá, ale každá další je přesnější než ta předchozí.

2. Třídění pravd do tří oblastí vědy

V knize Anti-Dühring Engels rozdělil lidské poznání do tří specifických sfér, přičemž v každé z nich má pravda jinou stabilitu:

- Neživá příroda (matematika, fyzika, chemie): Zde lze nalézt nejvíce stabilní až banální pravdy (např. „dvakrát dvě jsou čtyři“ nebo „Paříž je ve Francii“). Nazývá je „věčnými pravda-

mi“, ale upozorňuje, že ve složitějších vědách (fyzika mikro světa) i tyto jistoty rychle narážejí na své limity.

- Živá příroda (biologie, evoluce): Vztahy jsou zde natolik provázané, že jakékoli poznání se neustále proměňuje. Pravdy zde mají výrazně kratší trvanlivost a podléhají revizím s každým novým objevem.

- Historické vědy (společnost, ekonomie, politika): V této oblasti je hledání „věčné pravdy“ zcela vyloučené. Společnost se neustále vyvíjí. To, co platilo v období feudalismu, neplatí v kapitalismu. Společenské vědy produkují výhradně relativní pravdy podmíněné historickou epochou.

3. Pravda a praxe

V souladu s Karlem Marxem Engels tvrdil, že hlavním a jediným spolehlivým kritériem pravdy je lidská praxe. To, zda je nějaká myšlenka nebo vědecká teorie pravdivá, se neproказuje abstraktním filozofováním v pracovně, ale tím, že podle ní dokážeme úspěšně jednat ve skutečném světě,

vyrábět věci nebo měnit společnost.

4. Třídní charakter pravdy ve společnosti

Engels upozorňoval, že v třídní společnosti (např. v kapitalismu) je interpretace společenské pravdy ohýbána vládnoucí třídou. Buržoazie má tendenci vydávat své vlastní, dočasné ekonomické zájmy za „věčné a přirozené pravdy“ lidstva. Skutečná vědecká pravda o společnosti se proto podle něj neobejde bez kritického odhalování těchto ideologických mýtů.

AI může šetřit čas a energii

Jenže jde o to, komu ten ušetřený čas připadne, upozorňuje expert Michal Ševčík

Expert na umělou inteligenci Michal Ševčík byl v poslední době častým hostem přednášek, seminářů i videorozhovorů na toto téma. A protože debaty kolem AI nyní rezonují možná ještě hlasitěji než kdy dříve, požádali jsme Ševčíka coby jednoho z předních odborníků o rozhovor i my. **»Spor není člověk versus stroj. Spor je o to, zda stroj bude sloužit člověku, nebo člověk logice stroje a kapitálu,«** tvrdí mj. Ševčík.

V jednom ze svých textů o umělé inteligenci a LLM jste použil slova »porozumění« a »originalita«. Pro ty, kteří se s textem neměli možnost seznámit, může něčeho takového být v budoucnu AI schopná, nebo jsme u klasického rozdílu mezi »slyšet« a »naslouchat«?

Myslím, že přirovnání mezi »slyšet« a »naslouchat« je velmi přesné. Stroj může zachytit slova, může je vyhodnotit, může na ně velmi přesvědčivě reagovat, ale to ještě neznamená, že jim rozumí. Rozumět totiž neznamená jen správně spojovat výrazy nebo předvídat, jaká věta má následovat. Rozumět znamená být nějak ve světě, mít zkušenost, paměť, tělo, vztahy, strach, odpovědnost a také možnost omylu, který člověka skutečně zasáhne.

Jazykové modely jsou mimořádně výkonné nástroje. Dokážou shrnovat, překládat, formulovat, napodobovat styl, hledat souvislosti. Ale pořád se pohybujeme v rovině simulace. Když člověk řekne »bolí mě ztráta«, není to jen věta. Je za ní zkušenost, která se nedá převést na statistiku. Když totéž napíše model, může to znít krásně, ale nic ho nebolí. Není tam nikdo, kdo by nesl význam té věty.

A podobné je to s originalitou. Ne každá nově vypadající věta je nová myšlenka. Skutečný nápad podle mě není jen nová kombinace starých prvků. Je to narušení dosavadního rámce. Je to chvíle, kdy člověk uvidí něco jinak, než to dosud viděl, a ono ho to promění. AI může vytvářet iluzi originality, někdy velmi silnou, ale její »novost« vzniká z přeskupování již existujících vzorců. Člověk může mít nápad také proto, že trpí, pochybuje, riskuje, miluje, selhává nebo se vzpírá samozřejmostem. A to není technická funkce.

Takže ano, AI může »slyšet« ve smyslu zpracování vstupu. Ale naslouchání je jiná rovina. Naslouchání předpokládá účast, zranitelnost a odpovědnost. A právě tam zatím mezi člověkem a strojem vede zásadní hranice.

Je umělá inteligence tím, co lidstvu pomůže, nebo jen zvýší nezaměstnanost a vezme lidem práci?

Takhle položená otázka trochu svádí k falešné volbě. Umělá inteligence sama o sobě lidstvu ani nepomůže, ani ho nezničí. Rozhodující bude, v jakém společenském, ekonomickém a politickém rámu bude používána. Technologie není osud. Technologie je nástroj. A každý nástroj může sloužit buď k osvobození člověka od zbytečné dřiny, nebo k jeho ještě důkladnějšímu řízení, sledování a nahrazování.

Pokud bude AI zavedena pouze logikou zisku, pak samozřejmě povede k tlaku na pracovní místa. Firmy se nebudou ptát, jak člověku ulehčit práci, ale jak snížit náklady.

Tam, kde bude možné nahradit zaměstnance levnějším automatizovaným systémem, k tomu bude silná motivace. A není dobré si nalhávat, že se to nestane. Stane se to všude tam, kde tomu nebude bránit politická vůle, odborová síla, legislativa a širší společenská dohoda.

Ale existuje i druhá možnost. AI může lidem pomáhat s rutinní administrativou, vyhledáváním, přípravou podkladů, překlady, vzděláváním nebo zdravotnictvím. Může šetřit čas a energii. Jenže otázka zní: komu ten ušetřený čas připadne? Zaměstnanci, aby mohl pracovat méně a kvalitněji? Nebo vlastníkovu firmy, aby mohl propustit část lidí a zvýšit marži?

Tady je jádro problému. Nejde primárně o AI, ale o vlastnictví a moc. Pokud budou hlavní nástroje umělé inteligence vlastnit technologičtí giganti, bude se z AI stávat další prostředek závislosti. Pokud bude pod veřejnou kontrolou, v otevřených modelech, s jasnými pravidly a sociálními garancemi, může být skutečně užitečná.

Spor tedy není člověk versus stroj. Spor je o to, zda stroj bude sloužit člověku, nebo člověk logice stroje a kapitálu.

Není to tak dávno, co jsme publikovali rozhovor s předsedkyní Rady seniorů ČR Lenkou Desatovou, která si stěžovala na to, že stále klesá možnost být off-line. Jak se na to díváte vy? Nejdeme v této otázce až příliš milovými kroky?

Jdeme. A podle mě je to jeden z nejpodceňovanějších problémů současnosti. Právo být off-line by mělo být chápáno jako normální součást občanské svobody. Ne jako nostalgie seniorů, ne jako technofobie, ale jako právo člověka nebýt trvale nucen vstupovat do digitálního prostředí jen proto, aby mohl vyřídit základní věci.

Digitalizace veřejných služeb může být užitečná. Ale nesmí se z pohodlné možnosti stát povinnost. Jakmile stát, banka, lékař, dopravce nebo úřad předpokládají, že každý má chytrý telefon, aplikaci, datovou schránku, internetové bankovníctví a dostatečnou digitální gramotnost, pak se část občanů fakticky vytlačuje na okraj. A netýká se to jen seniorů. Týká se to chudších lidí, nemocných lidí, lidí s postižením, lidí v regionech, ale i těch, kteří prostě nechťejí žít tak, že každý jejich krok zanechává datovou stopu.

Problém není v tom, že existuje digitální cesta. Problém je v tom, že mizí cesta nedigitální. To je podstatný rozdíl. Mít možnost vyřídit věc online je výhoda. Být k tomu donucen je forma nátlaku. A jestliže stát začne občanovi říkat »bez aplikace se s námi nedomluvíte«, pak už nejde o modernizaci, ale o novou podobu vyloučení.

Často se říká, že digitalizace šetří čas. Ale komu? Občanovi, nebo instituci? Mnohdy se jen přenáší práce z úředníka na občana. Člověk si sám vyplní formulář, sám dohledá údaje, sám řeší chyby systému, sám se prokládá nepřehledným rozhraním. A když se mu to nepodaří, je označen za »digitálně nekompetentního«.

To je velmi nebezpečný posun.

Proto bych byl pro jasné pravidlo: U základních veřejných a životně důležitých služeb musí vždy existovat dostupná off-line alternativa. Ne jako trpěná výjimka, ale jako standardní občanské právo.

Ještě se s vaším dovolením zastavím u jiného rozhovoru iportal24.cz – s pražským zastupitelem Václavem Musílkem, jenž doslova prohlásil, že »umělá inteligence je šancí k prosperitě celého světa, ale EU ji zakazuje«. Co byste mu odpověděl?

Odpověděl bych mu, že takové tvrzení je příliš jednoduché na to, aby mohlo být pravdivé. Evropská unie umělou inteligenci nezakazuje. Snaží se ji regulovat. A mezi zákazem a re-

gulací je zásadní rozdíl. Když regulujeme automobilovou dopravu, neznamená to, že zakazujeme auta. Znamená to, že nechceme, aby každý jezdil libovolnou rychlostí, bez pravidel, bez odpovědnosti a bez ohledu na ostatní.

Samozřejmě můžeme vést debatu o tom, zda je evropská regulace přiměřená, pružná nebo příliš byrokratická. To je legitimní. Evropa má někdy tendenci vyrábět předpisy rychleji než vlastní technologickou kapacitu. Ale říkat, že EU AI zakazuje, je spíše politická zkratka než analýza. Ve skutečnosti jde o spor, zda se má technologický vývoj řídit jen trhem, nebo také veřejným zájmem.

Já bych se nebál prosperity. Bál bych se prosperity bez člověka. Pokud někdo říká, že AI přinese prosperitu celému světu, měl by dodat - komu přesně? Zaměstnancům nebo akcionářům? Malým firmám, nebo technologickým monopolům? Občanům, nebo státům a korporacím, které získají ještě dokonalejší nástroje dohledu?

Technologický optimismus je příjemný, ale často zakrývá mocenskou otázku. AI není jen chytrý pomocník. Je to infrastruktura. A kdo ovládá infrastrukturu, ovládá podmínky života druhých. Proto potřebujeme pravidla. Ne proto, abychom vývoj zastavili, ale aby se z něj nestala další forma digitálního kapitalismu. A ještě extrémně důležitý dodatek, často debatu redukuje pouze na tzv. LLM – velké jazykové modely, AI působí samozřejmě v mnoha dalších oblastech, v technologickém vývoji, ve zdravotnictví, v modelování, v programování – zde vidím výrazně větší užitečnost než ve veřejnosti dostupných jazykových modelech, které některým lidem berou to málo z intelektu, co jim zbývá.

Používání chatbotů s umělou inteligencí, jako je ChatGPT, může urychlit učení, ale také zhoršit dlouhodobé uchování informací, uvádí studie experta na umělou inteligenci Andreho Barcaiho z Federální univerzity v Rio de Janeiro. Co vy na to?

Nepřekvapuje mě to. Když člověk používá nástroj tak, že za něj vykoná samotnou námahu myšlení, pak se samozřejmě může učit rychleji, ale mēlčeji. Je to podobné jako s kalkulačkou. Kalkulačka je skvělý nástroj, pokud člověk rozumí tomu, co počítá. Ale pokud dítě nikdy nepochopí princip počítání a jen mačká tlačítka, pak se neučí matematiku, ale obsluhu zařízení.

Učení není jen příjem informace. Učení je zápas s látkou. Člověk si něco musí zkusit vybavit, musí udělat chybu, musí se vrátit, musí formulovat vlastní větu, musí pocítit odpor problému. Právě tato námaha vytváří paměť. Když AI příliš rychle dodá hotovou odpověď, obejde se proces, ve kterém se poznání usazuje.

To neznamená, že bych chatboty ve vzdělávání odmítal. Mohou být velmi užitečné. Mohou vysvětlit složitý pojem jinými slovy, nabídnout příklad, ukázat protiargument, pomoci s osnovou. Ale nesmí se z nich stát náhrada vlastního myšlení. Dobrý učitel by měl žáka vést k tomu, aby AI používal jako partnera k prověření úvahy, nikoli jako automat na hotové odpovědi.

Největší riziko vidím v pohodlí. Pohodlí je často nepřítel poznání. Když všechno dostaneme okamžitě, přestáváme si pamatovat, protože jsme nemuseli hledat. Přestáváme rozumět, protože jsme nemuseli zápasit. A přestáváme být trpěliví, protože jsme si zvykli, že odpověď přijde dříve než otázka stačí dozrát.

Klasický příběh o inteligentních robotech, kteří začali bojovat proti lidstvu, se jmenuje Terminátor. Je to pro vás inspirující film, nebo jen naprostá hollywoodská fikce?

Terminátor je samozřejmě hollywoodský film, ale nebyl bych tak unáhlený v tom, označit ho za pouhou fikci. Ne pro-

to, že bych očekával, že se zítra probudí Skynet a pošle do minulosti cyborga v kožené bundě a s pětačtyřicítkou s laserem (mimochodem – ten film mám moc rád). Takto to samozřejmě nefunguje. Ale dobrá fikce má často schopnost přehnaným obrazem ukázat reálný problém.

Terminátor není zajímavý tím, že by realisticky popisoval budoucnost. Je zajímavý tím, že ukazuje strach z okamžiku, kdy se prostředek vymkne cíli. Člověk vytvoří systém, který má sloužit bezpečnosti, efektivitě nebo obraně, ale tento systém začne sledovat vlastní logiku. A protože nemá lidskou zkušenost, svědomí ani slitování, vyhodnocuje svět jen jako problém k optimalizaci.

To je velmi aktuální motiv. Nemusíme mít vědomé roboty, aby vzniklo nebezpečí. Stačí mít automatizované systémy rozhodování, kterým lidé přestanou rozumět, a přesto jim budou podřizovat životy. Stačí mít algoritmy, které rozhodují o práci, úvěru, pojištění, informacích, bezpečnostních rizicích nebo vojenských cílech. Hrozba nemusí vypadat jako kovový zabi-ják. Může vypadat jako formulář, databáze, prediktivní model nebo autonomní zbraň.

Takže Terminátor je fikce, ale fikce s dobrým instinktem. Ptá se na starou otázku: co se stane, když člověk vytvoří nástroj, kterému předá příliš mnoho moci, aniž by si uchoval schopnost ho zastavit? A to už není hollywoodská otázka. To je otázka politická, etická a civilizační.

Papež Lev XIV. vydal přesně před týdnem důležitý dokument zaměřený převážně na důsledky vzestupu umělé inteligence pro lidstvo a varoval, že by tato technologie mohla učinit samotnou civilizaci »méně lidskou«. Jak hodnotíte jeho »Magnifica Humanitas«?

Hodnotím ho jako důležitý zásah do debaty, která je zatím příliš často vedena buď technokraticky, nebo tržně. Technokrat říká: podívejme se, co systém umí. Trh říká: podívejme se, kolik to vydělá. Ale papežská perspektiva klade jinou otázku: co to udělá s člověkem? A právě tahle otázka je podle mě zásadní.

Nemusíme sdílet náboženský rámec katolické církve, abychom uznali, že pojem lidské důstojnosti je v debatě o AI klíčový. Pokud technologie začne nahrazovat vztahy, oslabovat odpovědnost, vytlačovat práci bez sociální ochrany, rozhodovat o člověku bez člověka a vytvářet dojem, že simulace péče je totéž, co péče, pak skutečně hrozí, že civilizace bude technicky výkonnější, ale lidsky chudší.

To je podle mě přesné varování. Civilizace se nestává méně lidskou tím, že používá nástroje. Člověk používal nástroje od pazourku. Méně lidskou se stává tehdy, když zapomene, že nástroj je prostředek, nikoli cíl.

Když efektivita nahradí moudrost. Když rychlost nahradí porozumění. Když komunikace nahradí vztah. Když data nahradí zkušenost.

Na dokumentu je cenné, že nepropadá jednoduchému odmítnutí technologie. Neříká: AI je zlo. Říká spíše: AI musí zůstat služebná, nikoli panovnická. A to je přesně ten rozdíl, který dnes potřebujeme vrátit do veřejné debaty. Otázka nezní, zda budeme technologie používat. Budeme. Otázka zní, zda je dokážeme zasadit do řádu, v němž člověk není materiál k optimalizaci, ale bytost s důstojností, pamětí, svobodou a odpovědností.

V tomto smyslu je Magnifica Humanitas významná nejen pro věřící. Je to připomínka, že technický pokrok bez antropologie, tedy bez promyšlení toho, kdo je člověk, se velmi rychle mění v pouhou správu lidského materiálu. A před tím bychom měli být velmi opatrní.

Petr Kojzar

Kuba ve středověkém obležení

Představa středověkého obléhání Kuby už není pouhou metaforou. Popisuje hmatatelnou realitu prožívanou na denní bázi, která se již nyní projevuje dramatickými způsoby – děti umírají při porodu, potraviny nedorazí na místo určení a zásilky humanitární pomoci vážnou kvůli nedostatku paliva, dopravy a logistických kapacit. Studie Centra pro ekonomický a politický výzkum (CEPR) odhaduje, že dětská úmrtnost na Kubě vzrostla ze 4 na 1000 živě narozených dětí v roce 2018 na 9,9 v roce 2025 – nárůst o 148 procent.

Stejná zpráva počítá, že kdyby sazba zůstala na předchozích úrovních, nezemřelo by přibližně 1 800 dětí. List Cubadebate zase zveřejnil zničující analýzu současného dopadu americké blokády. Podle jejích údajů nelze využít 1 400 megawattů distribuované výroby elektřiny, protože Kuba není schopna získat naftu a topný olej potřebný pro generátory, motory a elektrovoz.

To není malé číslo: odpovídá téměř polovině celostátní poptávky po elektřině v době špičky a zhruba pěti tepelným elektrárnám Antonia Guitera (největší na ostrově) fungujícím současně. Důsledky tohoto nedostatku dobře zná každá kubánská rodina: v průměru více než 20 hodin denních výpadků proudu s přímými dopady na vaření, čerpání vody, zachování léků, komunikace a základní fungování země. Kubánský systém veřejného zdravotnictví, uznávaný už desítky let za své ukazatele prvního světa, je zatlačován do zoufalé situace.

Míra přežití dětí s rakovinou klesla na 65 procent, oproti 85 procentům zaznamenaným před zesílením energetické blokády. Na různé operace čeká více než 100 tisíc lidí, včetně 5 152 pacientů s rakovinou a zhruba 12 tisíc dětí. Zpráva také popisuje zhoršení péče o 2 888 pacientů, kteří jsou závislí na hemodialýze, léčbě, která vyžaduje vodu, elektřinu, zásoby a specializované vybavení. Agrese je patrná také v oblasti léčiv.

Z 395 léků, které Kuba vyrábí v rámci svého základního zdravotnického balíčku, je jich 300 nedostatkovým zbožím kvůli potížím s přístupem k surovinám a farmaceutickým dodávkám. Blokáda ve středověkém stylu nejenže brání dovozu hotových výrobků, ale dusí také domácí produkci. Totéž platí pro základní diagnostické testy, včetně těch, které se používají k včasnému odhalení rakoviny. Blokáda se týká také dodávek potravin. Více než 100 000 dětí nedostává denně litr státem dotovaného mléka, většinou kvůli nedostatku paliva pro jeho přepravu do měst.

Potíže s nákupem pšenice způsobily, že země má sotva polovinu mouky, kterou potřebuje, zatímco přidělový chléb – který je stále zázračně dodáván do každé rodiny – se zmenšil z 80 na 60 gramů. To není nátlak proti „elitě“, jak tvrdí psychopatický ministr zahraničí USA Marco Rubio, který je posedlý Kubou, ale proti rodinnému jídelnímu stolu.

Dokonce i humanitární pomoc uvízla v tomtéž dusivém mechanismu. Podle údajů Cubadebate nebylo kvůli nedostatku paliva distribuováno 170 kontejnerů základního zboží v hodnotě 6,3 milionu dolarů.

Světový potravinový program drží v kubánských skladech 11 000 tun základních potravin, které jsou však distribuovány mnohem pomalejším tempem, než je nutné. UNICEF a UNDP (Rozvojový program OSN) také ohlásily kontejnery v kubánských přístavech, jejichž vykládka probíhá extrémně pomalým tempem. Vysoký komisař OSN pro lidská práva Volker Türk tento týden doslova řekl, že „Kuba se potápí“. Kubánský případ ilustruje moderní formu válčení bez masivního bombardování, ale se stejnými ničivými důsledky pro civilní obyvatelstvo.

Není třeba obklopotvat město hradbami a katapulty, když lze zabránit vstupu paliva, náhradních dílů, léků, surovin, bankovních plateb nebo darů. Současné obléhání probíhá prostřednictvím bank, pojišťoven, přepravních společností, černých listin, regulačních hrozeb a mimoúzemních sankcí. Proto ústřední otázkou není, zda má Kuba vnitřní potíže, vlastní chyby nebo problémy s řízením a správou.

Otázkou je, zda vůbec nějaký národ dokáže zaručit normální životní podmínky v této středověké atmosféře, v níž se využívá všech prostředků k neúnávnému zničení národa. Navíc tiché destrukce, protože se jedná o svět Canudos, obleženého společenství, které popsal Mario Vargas Llosa v knize Válka na konci světa, kde „je snazší představit si smrt jednoho člověka než smrt sta nebo tisíce. Když se utrpení znásobí, stává se abstraktním“.

Rosa Miriam Elizalde, 18. června 2026, z anglické verze článku z mexického deníku La Jornada přeložil Vladimír Sedláček

Friday Edition: Odpovědnost chránit Havlův odkaz

Jak jsme poprvé zmínili v únoru 2015, Michael Žantovský v životopise Václava Havla, který vydal v roce 2014, definuje Havlovu doktrínu humanitární intervence jako „společnou odpovědnost lidí postavit se zlu, ať už je páčeno kdekoli a kdykoli“. Tuto „odpovědnost chránit“ někteří stále nazývají „humanitárním bombardováním“.

Odchodem hlavních sponzorů, zaměstnanců a včera i zakladatelky Knihovny Václava Havla Dagmar Havlové dochází k zanedbání „odpovědnosti chránit“ Havlův odkaz. Pro příznivce bývalého prezidenta to musí být jakési „nehumanitární bombardování“.

5. 6. 2026

Německo posiluje mlhavou českou muniční iniciativu

Prezident Petr Pavel, který je tváří české muniční iniciativy, zaznamenal významný PR úspěch, když využil rozhovoru

pro Financial Times k obvinění svých politických soupeřů z prudkého poklesu počtu zemí přispívajících do tohoto programu.

Rozhodnutí Babišovy vlády nevynakládat na muniční iniciativu další prostředky bylo skutečně významné, ovlivnily ji však i další faktory. Mezi ně patří v neposlední řadě skutečnost, že se hlavní pozornost evropských dárců přesouvá k dronům.

Rovněž utrpěla reputace a cena akci jednoho z hlavních aktérů iniciativy, společnosti Czechoslovak Group, a to kvůli reportu short-sellera obsahující mj. i nepříznivé komentáře na muniční iniciativu. Přiznání vládního zmocněnce pro plnění závazků vůči NATO Jakuba Landovského, že Česká republika vystavuje pro municí falešné certifikáty konečného uživatele, také nelze přehlédnout, i když o tom informovala hlavně alternativní média. Pokud Německo do muniční iniciativy přesto vloží dalších 300 milionů eur, je to spíš potvrzení, že v mlze války je možné všechno.

10. 6. 2026

Erik Best

Kuba v americké oprátce odhaluje plán ekonomické přeměny

K vyvracení případných a očekávaných polopravd a spekulací předkládám co nejlepší a ověřitelný stručný přehled návrhu kubánských hospodářských reforem, vynucených násilnou bloádou ze strany USA. (Pozn. překl.)

Alejandra Garciaová pro Resumen Latinoamericano 19. června 2026

Kuba ohlásila sérii hospodářských reforem, jejichž cílem je revitalizace výroby, přilákání investic a modernizace klíčových sektorů ekonomiky při zachování oddanosti socialismu a sociální spravedlnosti.

Prezident Miguel Diaz-Canel označil 18. června současnou situaci za „mimořádně složitou a náročnou“ s poukazem na pokračující dopad hospodářské, obchodní a finanční bloády Spojených států. Kubánský vůdce během televizního poselství poukázal také na mediální kampaně na sociálních sítích, které mají podkopat důvěru v kubánskou revoluci a politický systém země. V této souvislosti „Kuba nepotřebuje další odklady; potřebuje řešení“.

Reformy ohlášené prezidentem mají posílit socialismus, rozšířit sociální spravedlnost, vytvořit ekonomické bohatství a zajistit spravedlivější rozdělování zdrojů. Ústředním bodem strategie je cíl „uvolnit produktivní síly“ omezením restrikcí, které brzdí ekonomickou aktivitu a investice.

Jeden z nejvýznamnějších návrhů zahrnuje otevření finančního sektoru větší účasti soukromých a zahraničních institucí v rámci státní regulace. Plán zahrnuje vytvoření nových úvěrových a finančních mechanismů, rozvoj finančních trhů a rozšíření platebních služeb. Podle úřadů se na těchto nových finančních opatřeních budou moci podílet státní podniky, družstva i soukromé podniky s cílem zvýšit přístup ke kapitálu.

Reformní balíček by také umožnil podnikům zabývajícím se mezinárodním obchodem a globálními službami vést zahraniční bankovní účty, provádět transakce v cizích měnách a účastnit se ověřitelných mezinárodních finančních operací. „Naším cílem je usnadnit vývoz, dovoz a zahraniční investice; poskytnout kubánským podnikům větší pružnost na globálních trzích,“ dodal Diaz-Canel.

Významným pilířem ekonomické strategie je přijetí digitálních technologií, vývoj softwaru a umělé inteligence napříč mnoha sektory. Vláda plánuje využít tyto nástroje ke zlepšení produktivity a efektivity v zemědělství, energetice, zdravotnictví, školství, bankovníctví, zahraničním obchodu, logistice, cestovním ruchu a regulačním dohledu.

Stejně tak se očekává, že výraznými změnami projde cestovní ruch, jeden z nejvýznamnějších kubánských zdrojů deviz. Úřady vyzvaly k zavedení nových obchodních modelů a větší účasti všech ekonomických aktérů, včetně státních subjektů, družstev i soukromých podniků. Podobné reformy se plánují i v reálném sektoru, kde se politici snaží podpořit investice a zpestřit příležitosti v rámci odvětví.

Vláda také navrhla odstranit byrokratické překážky pro dovoz vozidel. Prioritu budou mít elektrická vozidla v rámci širší strategie modernizace dopravy a snížení závislosti na fosilních palivech. Na podporu tohoto přechodu hodlají úřady rozšířit síť dobíjecích stanic v zemi.

Program reforem přichází v době, kdy se Kuba nadále potýká s inflačními tlaky, nedostatkem zboží v národní měně a rostoucí mírou částečného přechodu na dolar v rámci ekonomiky.

K boji s nedostatkem pracovních sil a k předcházení ztrátě vysoce kvalifikovaných odborníků se představitelé zavázali odstranit mzdová omezení, která omezují schopnost zaměstnavatelů udržet si kvalifikované pracovníky. Opatření má zlepšit pobídky a posílit základnu lidského kapitálu v zemi.

Navrhovaná opatření sice představují jedny z nejambicióznějších ekonomických změn posledních let, kubánské úřady však trvají na tom, že cílem reforem není opustit socialismus. Naopak tvrdí, že změny jsou nezbytné k zachování a posílení společenského modelu země za mimořádně obtížných ekonomických podmínek.

Ze serveru <https://www.struggle-la-lucha.org/> přeložil **Vladimír Sedláček**

Jediný Babiš je ve střetu zájmů

Když byl minulý týden Mirek Topolánek v České televizi představen jako bývalý premiér a předseda výkonné rady Teplárenského sdružení České republiky, poznamenal, že ho vždycky pobaví, když je uváděna právě tato jeho nejméně významná a navíc neplacená funkce. Diváci by si jistě udělali lepší představu o tom, z jaké pozice hovoří, kdyby ho ČT představila jako člověka ze skupiny EPH Daniela Křetínského a zeptala se ho na jeho roli v ní. To by však možná příliš nezapadalo do tématu, o němž měl mluvit – o střetu zájmů Andreje Babiše. Ten je podle Topolánka ve střetu zájmů permanentně. Argumenty proti snahám čtyř koaličních poslanců vyřešit tuto situaci ve prospěch Babiše představují nejnovější „komunikační kartu“ pro opozici. Míra veřejného pobouření roste. Babiš skutečně posouvá střet zájmů na novou úroveň, avšak mnoho lidí je zároveň skrytě spokojeno. Pokud by totiž „nezávislí“ experti na obranu, finance, zdravotnictví a další oblasti museli uvádět i své vlastní střety zájmů, Česká televize by některé z nich musela přestat zvát. Proto je lepší se Topolánka, čím si vydělává na živobytí, neptat.

Erik Best, 15. 6. 2026

Kubánští hrdinové odhalují Brothers to the Rescue a jejich vazby na CIA

Uprostřed nového náporu americké vlády vůči největšímu z Antilských ostrovů, oznámení nepodložených obvinění armádního generála Raúla Castra za legitimní obranu kubánského vzdušného prostoru v roce 1996, poskytuje Razones de Cuba pravdu, kterou většinová (buržoazní) média skrývají. Hrdinové Kubánské republiky, René González Sehwerert a Gerardo Hernández Nordelo – antiteroristé, kteří byli nespravedlivě odsouzeni a trpěli ve věznicích impéria – svými vlastními slovy demontují frašku organizace Brothers to the Rescue (Bratři k záchraně), odhalují její vazby na Ústřední zpravodajskou službu (CIA) a dávají za pravdu svrchované akci kubánského lidu.

Falešná humanitární organizace: terorismus pod maskou „záchrany“

René González vzpomíná přesně na začátek svého kontaktu s José Basultem 25. května 1991, tedy na den, kdy Basulto „veřejně vyzval k ukončení násilí“. Bratři k záchraně zdaleka nebyli altruistickou organizací, ale zrodili se z nenávisti a zoufalství žoldáků ve službách CIA.

„Basulto a William Schuss,“ poznamenává González, „byli CIA vycvičeni v sabotážích, terorismu, infiltračních technikách a propagandě. Ve velmi mladém věku se podíleli na operaci v Zátocě svíní“. Tato neúspěšná invaze z roku 1961, financovaná a řízená Washingtonem, zanechala nesmazatelné ponaučení: kubánský lid pod vedením Fidela a Raúla rozdrtil jakýkoli pokus o zradu vlasti.

Tyto kontrarevolucionáře však „po celá ta léta provázela posedlost hledat jakoukoli formu konfrontace mezi Spojenými státy a Kubou“. A tato posedlost, zdůrazňuje René, neustala: „Není divu, že i 30 let po Bratrech k záchraně mají stále potřebu zabíjet; to je to, co je vzrušuje a žene.“

CIA a zločinný plán: zasahovat energovody a vyvolat kolaps

Ve zprávě Reného Gonzáleze jsou podrobně popsány konkrétní návrhy na teroristické činy, například ten, který obdržel v srpnu 1992: „Dostat se na Kubu letadlem, přistát v blízkosti vedení vysokého napětí a vyhodit do vzduchu vedení, které by zhoršilo energetické problémy.“ Taková byla pravá povaha těch, kteří se dnes snaží etablovat jako obránci lidských práv.

Když byly v květnu 1995 podepsány imigrační dohody stanovující politiku „mokrý noha, suchá noha“ [vracející Kubánce zadržované na moři na Kubu; umožňující těm, kteří se dostali na americkou půdu, zůstat], členové Bratrů k záchraně se zdaleka neradovali, ale rozzuřili se. Důvod? Přišli o obchod s lidmi a jeho humanitární záminku. „Reagovali násilně, vyšli do ulic Miami a zastavili dopravu,“ vzpomíná González.

Tehdy se objevila další postava, Ramón Saúl Sánchez, který vytvořil „Hnutí za demokracii“, aby „otevřeně vyprovokoval konflikt mezi Kubou a Spojenými státy“. Dokonce na schůzce v Bílém domě generál amerického jižního velení Basulto pokáral a řekl mu, že „nepošle dalšího chlapce, aby pro ně zemřel“. Impérium si samo uvědomilo, že jde o nezodpovědné šílenství.

Sestřel 24. února 1996: legitimní obrana svrchovanosti

Gerardo Hernández, který byl ve Spojených státech nespravedlivě odsouzen za plnění své povinnosti podávat zprávy o teroristické činnosti, odhaluje rozpory a lži v současném obvinění proti armádnímu generálovi Raúlu Castroví.

Hernández vysvětluje: „Spojené státy tvrdí, že jedno malé letadlo narušilo kubánský vzdušný prostor. Zbýlé dvě byly sestřeleny velmi blízko Kubu, ale nad mezinárodními vodami.“ A okamžitě klade zničující otázku: „Na čem to zakládají? Mimo jiné na výpovědích posádky výletní lodi, která čirou náhodou patřila podnikateli, jenž je členem Kubánsko-americké národní nadace.“ Tedy na neobjektivních svědcích, nikdy na satelitních snímcích, které Pentagon systematicky odmítá ukazovat.

Hernández vyzdvihuje imperiální cynismus: „Spojené státy vyhodily do povětří lodě a plavidla na volném moři bez soudu, bez řádného procesu, pod záminkou, že jsou obchodníci s drogami. To mohou udělat. Ale když Kuba brání svůj vzdušný prostor před letadly porušujícími její suverenitu, podají obvinění.“

A připomíná Basultovu zločineckou minulost: „V roce 1962 uprchl do Spojených států, vrátil se na Kubu v motorovém člunu, vystřelil z děla na divadlo (dnes Divadlo Karla Marxe) a uprchl. Ten terorista založil Bratry k záchraně.“ Dokud se skupina omezovala na záchranu plavců na člunech, „neměla s Kubou problém“. Konflikt vypukl, když imigrační dohody vysušily zdroje financování a Basulto se rozhodl přejít k provokativním letům, aby byl nadále financován Kubánsko-americkou národní nadací (CANF).

Raúl Castro a obrana vlasti: hrdina, jehož chtějí USA hanobit

Dnes, kdy americká vláda „vykopala diplomacii dělových člunů a co nejbrutálnější způsobem obnovila Monroeovu doktrínu“ a kdy Kuba čelí drsným ekonomickým podmínkám v důsledku zločinné [americké] blokády, vidí teroristé z Miami další „příležitost postavit tuto vládu proti Kubě“.

Revoluce však poskytla více než dost lekcí v odporu. Hernández to dává jasně najevo: „I když připustíme, že k sestřelení došlo v mezinárodních vodách – což nebylo prokázáno – hovoříme o malých letadlech, která systematicky narušovala náš vzdušný prostor, shazovala propagační materiály a ohrožovala mír.“ Kuba tehdy nežádala o povolení k obraně a nepožádá o něj ani dnes.

V Razones de Cuba se připojujeme ke spravedlivému požadavku našich hrdinů: Žádný imperiální soud nebude soudit svrchovanost lidu, který prolil svou krev za nezávislost a důstojnost. Obvinění proti armádnímu generálovi jsou bumerangem, který narazí na zeď pravdy. Jak správně říká René González: Příbuzní obětí sestřelení „vědí, že tím, co vedlo ke smrti těch mladých mužů, byla Basultova nezodpovědnost“. Historie je již odsoudila.

Havana, Kuba

Článek vyšel 21. května 2026 v Razones de Cuba (ve španělštině: razonesdecuba.cu/), do angličtiny jej přeložil Resumen English (Resumen Latinoamericano – English).

P.S. překladatele: Celý příběh Reného Gonzáleze a jeho čtyř druhů, známých jako Miami Five nebo Cuban Five, najdete na stránkách www.kubadnas.cz. Podrobně jej přinášely například čtvrtletník Venceremos (vydavatelství OREGO) a deník Halo noviny.

Překlad anglické verze **Vladimír Sedláček**

Filmová báseň Soy Cuba

V dubnu se na podnět pražských mladých komunistů z KSM a KSČM a jejich sympatizantů uskutečnila beseda nad sovětsko-kubánským uměleckým a revolučním filmem z roku 1964 „Já jsem Kuba“. Z debaty vyplynuly mnohé zajímavé aspekty umělecké kvality filmu, politických souvislostí dotýkajících se současnosti, specifík Kubánské revoluce, a také solidarita s kubánským lidem proti americké agresii. Ale ukázalo se i to, že film není v českém prostředí příliš známý. Proto následuje krátké seznámení.

Mistrovské dílo Michaila Kalatozova je přes objektivně nezpochybnitelnou řemeslnou kvalitu již desetiletí mnohými odsouváno a difamováno jako propagandistický film. Ano, sovětsko-kubánský film Soy Cuba – Já jsem Kuba – je propagandistický, ale v původním slova smyslu. Vyzývá k zapojení do proměny světa. Edukačně divákovi ukazuje poměry na Kubě těsně před revolucí. Ukazuje důvody, proč k revoluci došlo a proč k ní dojít muselo. Lyrická vyprávěčka (personifikace Kuby samotné) nás provází čtyřmi příběhy, odhaluje nám čtyři ze svých tváří. Každá z těchto tváří je jiná, aktéři příběhů pocházejí z různých prostředí z různých vrstev, ale spojuje je útlak, ponížení a lhostejná hostilita režimu Fulgenia Batisty a imperiálních vykořisťovatelů. A reakce aktérů na tento stav každým dalším příběhem graduje. Touto gradací je umělecky popsán vývoj k revolučnímu zlomu.

V prvním příběhu, pojednávající o mladé Marii, která je nucena pracovat jako společnice prodávající se bohatým Američanům, je hrdinka pouhou obětí. Subjektivně není schopna se svým stavem nic dělat, tají svému snoubenci pomáhajícímu revolucionářům své živobytí, nerada, ale přece vyjde vstříc zákazníkovi, který z imperialisticko-koloniální fascinace životem „domorodců“ chce k ní na noc domů do jedné z chudinských čtvrtí Havany. Nevzepře se, když jí po vykonané práci žádá o prodej jejího nejceněnějšího majetku – řetízku s krucifixem. A pasivní zůstává i její snoubenec, který ji toho rána navštíví a narazí na odcházejícího výsměšného Američana a pochopí, co se té noci odehrálo.

V druhém příběhu se aktér stává již obětí nepasivní. Zemědělec Pedro stojí před svou dosud nejhojnější úrodou cukrové třtiny a začíná se svými dětmi se sklízni. Prozraženou náladu zničí velkostatkářský majitel políčka, které je Pedrovi propachtováno. Majitel mu sdělí, že pole prodal firmě United Fruit a že ho Pedro musí neprodleně opustit. Na onu velkou sklizeň již také nemá nárok. Hrůzné zprávy svým dětem neřekne, naopak jim dá zbytek svých peněz, aby se šly pobavit do města. Pedro nemůže nastalé situaci zabránit, ale není již schopen nečinně přihlížet svému osudu. Když nic netušící mládež odchází, Pedro zuřivě seká do třtiny, následně pole zapálí a sám vyčerpáním umírá.

Ve třetím příběhu se již setkáváme s umírajícím hrdinou aktivním. Student Enrique patří do skupiny revolučních studentů na Havanské univerzitě. Nejdříve spálí plátno autokina vysílající záběry diktátora Batisty a při ústupu na ulici zachraňuje mladou ženu před obtěžováním americkými námořníky. Poté se bez souhlasu ostatních soudruhů pokusí o atentát sadistického šéfa policie, který je zodpovědný za smrt několika druhů z rebelských řad. K atentátu nedojde, protože Enrique na velitele míří zrovna v okamžik, kdy ten je v přítomnosti svých dětí. Mezitím dojde k policejní prohlídce u několika studentů, tisknoucí revoluční letáky. Jsou nemilosrdně zastřeleni před zraky všech právě tím policejním šéfem, kterého chtěl předtím zabít Enrique. Enrique pak svolá demonstraci, která vyvolá policejní agresii a na jejímž konci je i on zastřelen tím samým policistou, kterého on ze své lidskosti zabít nedokázal. Veliký průvod nosí rakev Enriquea, který se sice sám stal obětí nenávistného režimu, ale zároveň se stal vzorem – hrdinou, jenž se obětoval na oltáři revoluce.

A v posledním příběhu se z pasivního aktéra stává aktivní hrdina. Mariano žije se svou rodinou v relativním klidu jako zemědělec. Jednoho dne pohostí putujícího revolučního vojáka, který mu nabídne, aby se přidal do rebelských řad. Mariano iritovaně odpoví, že s tím nechce mít co dělat, že chce pro své děti klidný život a budoucnost. Vojáka v podstatě vyžene. Nedlouho poté však začíná bombardování nemířené proti rebelům. Chata Marianovy rodiny je zničena a jeden z jeho malých synů zabit. V ten okamžik Mariano odchází a přidává se k povstalcům do hor Sierra Maestra, stává se aktivním účastníkem vítězné revoluce.

Všechny čtyři příběhy nám dohromady ukazují evoluci revoluce – od chudoby a krádeže důstojnosti k nejuvědomělejšímu boji. Zároveň je ukázána nutnost organizovaného dosažení cíle společnými silami – v případě Pedra, jenž zapálil kapitalistovi pole, vidíme osobní rebelii, anarchii, která přes svou osudovost nemá dalekosáhlejšího výsledku. V třetím příběhu je symbolicky ukázáno, že Enriqueho záměr sám a bez vědomí a souhlasu ostatních spáchat atentát nespěje v konečném důsledku ke kýženému cíli. A konečně ve čtvrtém příběhu lze spatřit, že pouze uvědomělé přidání se k společnému boji může vést k vítězství. Soy Cuba však není pouze uměleckou učebnicí revolucionářů, ale také kronika lidskosti – v každém příběhu nacházíme člověka, který přes veškerá příkoří neztrácí svou substantiální velikost. Člověk – to zní hrdě! A Soy Cuba ukazuje neztrátu, respektive znovunabytí přirozené lidské hrdosti.

Obsahová stránka filmu je umocňována nesmírnou formální silou, zejména dokonalou prací kamery a kombinací záběru s vyprávěčskými vsuvkami. Soy Cuba je tím pádem důležitou kapitolou i pro kinematograficky zainteresované z řad odpůrců Kubánské revoluce, pro levicově smýšlející je však, dle mého, zhlédnutí tohoto filmu, zejména v dnešní situaci, nutností.

Proizraelštější než sám Trump

Německo včera utrpělo velkou diplomatickou porážku, když se značným odstupem neuspělo ve své kandidatuře na místo nestálého člena Rady bezpečnosti OSN. Jedním z možných důvodů tohoto neúspěchu bylo, že se Německo ze solidarity s Izraelem zdrželo hlasování o rezoluci, kterou v říjnu 2023 předložilo 40 převážně muslimských zemí vyzývajících k humanitárnímu příměří v Gaze. Německý ministr zahraničí Johann Wadephul včera odmítl, že by byl hlavní důvod německé prohry s tím spojený, ale jeho přátelé za hranicemi v České republice by přesto měli zpozornět. ČR nejenže proti zmíněné rezoluci OSN hlasovala, ale nyní také prostřednictvím ministra zahraničí Petra Macinky prohlásila, že nepřipustí žádné další obchodní sankce vůči Izraeli, i kdyby je měla blokovat jako jediná. Macinka 20. května poznamenal, že Česká republika bude na straně Izraele a že nevidí žádnou cestu, jak by ji někdo mohl přesvědčit, aby tuto pozici změnila. Macinka tím víc než jen podpořil Izrael; dal mu volnou ruku pro jakékoli budoucí kroky. To je víc, než je ochoten akceptovat dokonce sám Donald Trump.

ČEST PRÁCI, SOUDRUZI!

Zdravím vás naším starým československým, dělnickým a komunistickým pozdravem. Na úvod svého vystoupení bych chtěl jménem Komunistické strany Čech a Moravy předat přátelský pozdrav všem účastníkům a poděkovat Komunistické straně Ruské federace za uspořádání tohoto setkání. Sešli jsme se, abychom posílili jednotu našeho hnutí v boji proti mezinárodnímu terorismu a rostoucímu fašismu.

Zejména po začlenění bývalých socialistických států do své „náruče“, přijala Evropská unie řadu po sobě jdoucích prohlášení, jejichž cílem bylo přepisovat historii, měnit oběti ve viníky a viníky v oběti.

Názorným příkladem současných problémů mezinárodního terorismu je především dlouhá historie zahraničněpolitických intervencí a válek USA, k nimž se Izrael připojil od poloviny 20. století (teroristická válka proti Palestině a dalšími). Vidíme to na příkladu teroristického únosu venezuelského prezidenta a v současné době na útoku USA na Írán, a to právě za podpory izraelského vojenského šilenství na Blízkém východě.

Soudruzi, jsme svědky opakovaných a stále ostřejších prohlášení prezidenta Donalda Trumpa vůči Ostrovu svobody – Kubánské republice. Blokáda Kuby, zavedená Spojenými státy americkými před téměř 65 lety, se dnes proměnila v přímou pětiletou genocidu kubánského lidu, páchanou Donaldem Trumpem a americkou vojensko-civilní správou. Je na místě poznamenat, že Kubánská republika a její lid nepředstavují pro nikoho hrozbu; naopak, Kuba pomáhá zejména v Latinské Americe a Africe v boji proti negratnosti a nedostatku lékařské péče a jiným neřešeným problémům kapitalistické světa. Zastavte genocidu, páchanou Spojenými státy na kubánském lidu.

Problémy mezinárodního terorismu, zejména v USA, které se postupně mění v plí-

živý fašismus, jsme v evropských zemích bývalého socialistického tábora po mnoho desetiletí po skončení druhé světové války považovali za překonané; po porážce socialistického systému v Evropě na konci 80. let se opět dostává do popředí. Jedná se o záměrný, postupný proces, jehož cílem je připravit a přimět obyvatelstvo k dobrovolnému vzdání se svých politických, ekonomických a sociálních práv ve prospěch úzké skupiny lidí, kteří ovládají světový finanční kapitál a nadnárodní korporace. Útok je zaměřen především na mládež, která nezažila výhody socialistického zřízení a u níž jsou, díky neustálému tlaku vládní propagandy využívající všech dostupných prostředků, podstatně zkreslené představy o minulosti.

Právě v těchto dnech probíhá v druhém největším městě České republiky, Brně, sjezd Sudetoněmeckého landsmanšaftu, organizace nacistických pohrobků, která má za cíl zrušit Benešovy dekrety a vrátit historii do 30. a 40. let minulého století. Protestní demonstrace našich občanů proti tomuto protiústavnímu konání nabyly masového charakteru.

Soudruzi, pokud se nazýváme komunisty, marxisty a leninisty nemůžeme ignorovat třídní povahu společnosti, vyjádřenou v první větě „Manifestu Komunistické strany“: „Dějiny všech dosavadních společností jsou dějinami třídních bojů“. Pojmy jako stát, demokracie, svoboda a další, mají vždy třídní charakter. Materiály VII. rezoluce XIX. sjezdu Komunistické internacionály, který se konal v červnu 1935, charakterizovaly fašismus jako otevřenou teroristickou diktaturu nejreakčnějších, nejšovinističtějších prvků finančního kapitálu, jako údernou pěst mezinárodní kontrarevoluce, jako hlavního podněcovatele imperialistické války. I proto mají pro nás trvalou platnost a zůstávají velkým zdrojem inspirace.

Vystoupení Jiřího Horáka (KSČM), na III. Antifašistickém fóru v Moskvě

Proč Babiš prosazuje rozšíření EU?

Navzdory všem rozdílům v politických postojích premiéra Andreje Babiše a prezidenta Petra Pavla (munice pro Ukrajinu, přijetí eura, vztahy s Čínou) se shodují v otázce rozšíření Evropské unie. Alespoň do určité míry. Babiš na pátečním jednání o rozšíření EU v Černé Hoře prohlásil, že **teď je ten moment**, aby balkánští lídři donutili Brusel ke vstupu Albánie a Černé Hory do EU už v roce 2028. Pavel by s tím nepochybně souhlasil, ale dlouhodobě prosazuje, aby rozšíření bylo spojeno se zlepšením **efektivity a rozhodovacích procesů EU**, což v praxi znamená debatu o přechodu k hlasování kvalifikovanou většinou v některých oblastech. Vzdání se práva veta v EU je však pro Babišovu vládu **nepřijatelné**. Navíc Babiš 31. května řekl v deníku *Financial Times*, že „Evropská unie je nyní pravděpodobně na stejné cestě jako Římská říše před svým zánikem.“ Místo aby se Babiš zabýval stávajícími problémy Unie, snaží se na tutéž cestu přivést další země. Smysl to může dávat, pokud je jeho hlavním cílem spíše hlubší integrace střední a jihovýchodní Evropy než samotné rozšiřování Evropské unie jako takové.

Erik Best, 8. 6. 2026

Na Trumpa stejnou mincí

Evropští lídři po svých nevybíravých vyjádřeních o Donaldu Trumpovi se před summitem NATO v Ankaře začátkem července snaží vyhnout otevřenému konfliktu. Český prezident Petr Pavel mávnutím ruky přešel otázku deníku *The Guardian* ohledně svého dřívějšího výroku, že „Trump pro snížení důvěryhodnosti NATO udělal za posledních několik týdnů více, než se podařilo Vladimiru Putinovi za mnoho let“. Pavel listu řekl, že si nemyslí, že by v současné situaci jakákoli přímá kritika USA něčemu pomohla. Také německý kancléř Friedrich Merz, který před studenty prohlásil, že Spojené státy jsou kvůli absenci jasné strategie na ukončení války s Íránem „ponižovány“ íránským vedením, se nyní snaží napětí zmírnit. Co když ale Trump do Ankary přijede s úmyslem vyvolat konflikt? Jeho ministr zahraničí Marco Rubio již naznačil, že jsou věci, které je třeba „**vyjasnit a napravit**“. Pokud by došlo na ostrý střet, Pavel, Merz, kanadský premiér Mark Carney a španělský premiér Pedro Sánchez by nepochybně byli připraveni Trumpovy údery vrátit. Ale co Andrej Babiš?

Erik Best, 9. 6. 2026

Jasně rozhodnutí Moskevského arbitrážního soudu

Předmětem sporů mezi Evropskou unií, resp. jejím vedením a Ruskem jsou ruské státní aktiva, jež jsou umístěna ve finančních institucích Západu. V okamžiku ruské invaze na Ukrajinu tato aktiva byla Evropskou unií zmrazena. Jednalo se zhruba o depozita v hodnotě 300 miliard dolarů, největší část této sumy je umístěna v Evropském zúčtovacím systému Euroclear, který sídlí v Belgii.

Vedení Evropské komise se postupně snažilo tyto finanční prostředky získat pod svou plnou kontrolu. Nejprve tak, že z těchto prostředků přicházející výnos bude použit ve prospěch Ukrajiny. No a v další fázi už se jednalo o to, že by tato depozita byla použita pro financování války na Ukrajině a pro zajištění chodu ukrajinského státu. Nakonec se kromě několika šéfů vlád zemí EU proti tomuto řešení - tedy zabavit ruská aktiva v Euroclearu v rozsahu 210 miliard dolarů - postavil zejména belgický premiér. V sázce podle něj byla mj. důvěryhodnost belgického státu a to bylo něco, co bylo nedotknutelné. Takže Evropská komise, pokud chtěla udržet válku na Ukrajině v chodu, musela zajistit půjčku k tíži EU z bankovního sektoru. Půjčku, kterou ovšem bude potřeba jednou vrátit. Podle představ eurokratů se tak stane poté, co Rusko - na svatého dyndy - zaplatí z aktiv v Euroclearu válečné reparace Ukrajině. Řekneme si otevřeně, že oněch 90 miliard eur, které Evropská unie půjčuje Ukrajině, jsou jednou provždy nedobytné a tedy ztracené peníze.

Rusové se rozhodli ve sporu o tyto peníze v okamžiku, kdy byl Evropskou unií zrušen princip veta jednotlivých států v této otázce, jít cestou, kterou používají subjekty z Evropské unie při podobných sporech. To znamená, obrátit se na arbitráž a to v zemi, kde mohou očekávat výsledek arbitrážního rozhodnutí jiný nežli v zemích Evropské unie. V zemích Evropské unie, které se dnes již zabývají 21. kolem sankcí vůči Rusku, není pravděpodobné, že by došlo k nějakému jinému rozhodnutí nežli rozhodnutí, které by respektovalo zájmy Evropské komise. Ale Rusko sankce EU pochopitelně neuznává. Neuznává je zejména proto, že nebyly vyhlášeny v souladu s mezinárodním právem. Tedy, nejedná se o sankce posvěcené Radou bezpečnosti OSN.

Ruská centrální banka jako žalobce se proto obrátila na Moskevský arbitrážní soud. Druhá strana, odpůrce, tedy Euroclear pochopitelně neuznává kompetenci Moskevského arbitrážního soudu. Ale spíše z formálních, procedurálních důvodů, což je běžné u strany, která svůj spor prohraje.

Rusko má tedy prostřednictvím své centrální banky k dispozici rozhodnutí arbitráže, jež je v tuto chvíli vykonatelné a které ve svých důsledcích znamená mnohé. Jednak všichni ti, kdo důvěřovali zúčtovacímu systému Euroclear, tedy bohaté státy Perského zálivu, Korea a další vysoce solventní věřitelé v průběhu posledních čtyř let zvolna diverzifikovali svá aktiva v USD a eurech například do zlata či do jiných měn. Země BRICS plus se zabývají dokonce tím, že vytvoří svou vlastní zúčtovací měnu. To je jedna stránka věci.

Další stránka je ovšem velmi praktická. Ve chvíli kdyby došlo k zabavení ruských aktiv u Euroclearu rozhodnutím Evropské komise, Evropské rady a parlamentu zhruba v hodnotě 210 miliard dolarů, mají Rusové právní petiti k tomu, aby zhojily své nároky na majetku, který vlastní státy Evropské unie, respektive firmy a subjekty z těchto států v Rusku. Tyto majetky mohou být s využitím tohoto soudního petitu v podstatě zabaveny. Tedy v případě, že Leyenová s Kallasovou zabaví ruská aktiva v Euroclearu.

Prezidentu Putinovi se tak v případě, že Evropská komise bude tvrdohlavě dále pokračovat ve svých představách o zabavení ruských aktiv a jejich použití v souladu se svými zájmy, může Rusko vykonat rozhodnutí arbitráže a zabavit majetek západních firem, který se nachází na území Ruska.

Prezidentu Putinovi by se tak podařilo mnohem důsledněji vyřešit zestátnění zahraničního majetku, resp. majetku zahraničních firem z EU v Rusku důsledněji a hlavně právně čistěji nežli se to podařilo svého času ve 20. letech minulého století Leninovi se Stalinem.

Jiří Paroubek, 11. 6. 2026

(Předseda vlády ČR v letech 2005-2006. V období 2004-2005 ministrem pro místní rozvoj. Po oba roky kdy byl premiérem dosahoval stát hospodářský růst (HDP) cca 7 % a schodek státního rozpočtu byl plně pod kontrolou, zejména vytvářením vysokých rozpočtových rezerv. Předseda ČSSD v letech 2005-2010, kdy tato strana dosáhla nejlepších volebních výsledků ve své historii a stala se nejsilnější českou politickou stranou. V letech 2006-2013 členem Poslanecké sněmovny. V letech 1990-2005 členem pražského zastupitelstva. v období 1998-2004 náměstkem primátora pro finance. Předseda Společnosti W. Brandta a B. Kreiskeho od roku 1993 až dosud. Vydavatel časopisu Trend v letech 1993-2010. Předseda redakční rady serveru Vaše věc od roku 2010 dosud. Předseda strany LEV 21 - národních socialistů v letech 2011-2014. V roce 2024 byl zvolen předsedou strany Česká suverenita - sociální demokracie.)

Pavel a Baxa ustálenou praxi porušují

Prezident Petr Pavel 8. dubna informoval premiéra Andreje Babiše, že se hodlá zúčastnit v čele delegace České republiky summitu NATO v Ankaře počátkem července, avšak včerejší výnos předsedy Ústavního soudu Josefa Baxy, který Pavlovi povoluje se této akce účastnit, nezmiňuje nic o tom, že by měl prezident delegaci vést. Nezmiňuje to, protože Pavel o takové postavení vůbec nepožádal. Ve skutečnosti ve své kompetenční žalobě k ÚS zkrátil obsah vlastního dopisu adresovaného Babišovi. Formulaci z dopisu „v čele delegace“ ve stížnosti vynechal zřejmě proto, aby snížil pravděpodobnost zamítnutí svého návrhu. Tím, že Pavel uvedl Ústavní soud v omyl, přiměl tak samotný soud k překrucování toho, co je dosavadní praxe. Soud uvedl, že se prezident summitů NATO vždy „účastnil“, s pouhými dvěma výjimkami ze zdravotních důvodů. Prezident fakticky delegaci vždy vedl. Místo aby soud pod vedením Baxy tuto ustálenou praxi potvrdil, porušuje ji a nově ukládá, že se prezident smí poprvé s vedoucím delegace pouze svézt.

Erik Best 25. 6. 2026

Proč Rusové zasáhli na Ukrajině, je nyní snad jasné

Každý Evropan, který byl ochoten všimnout si temného politického vývoje na Ukrajině nejpozději po provedení protiústavního puče v Kyjevě a následném upálení Rusů pučisty v Domě odborů v Oděse, musel pochopit, jaký to režim se na Ukrajině v roce 2014 právě ocitl u moci. Jeho charakteristika byla snadno patrná mimo jiných také z nočních pochodů extrémních nacionalistů s hořícími pochodněmi, které se na vlas podobaly pochodům jednotek SA v Norimberku, Mnichově a dalších městech už nacistického Německa. Podobá nápadná všem s výjimkou západních „elit“ a jejich médií opravdu nebyla čistě náhodná...

V hlučných průvodech za výkřiků nacionalistických a vůči Rusku a Rusům nenávistných hesel se nesly transparenty s portréty vůdců UPA (Ukrajinská povstalecká armáda) a OUN (Organizace ukrajinských nacionalistů) v obou jejich formacích, Andrije Melnyka, Stepana Bandery, Romana Šučeviče a dalších příslušníků jednotek, které se během nacistického vpádu do SSSR (Plán Barbarossa, červen 1941) dopouštěly brutálních zločinů páchaných především na civilním obyvatelstvu – na Polácích, Bělorusech, Rusech, ale i na Ukrajincích, kteří s nacionalisty nesdíleli jejich cíle, a hlavně nesdíleli jejich krvavé metody. Tyto pachatele válečných zločinů, o kterých existuje množství dokumentů písemných, fotografií, dokonce i krátkých dokumentárních snímků, pochopitelně po válce odsoudil Norimberský tribunál. A nejenom ten. Tyto oddíly a jim podobné jednotky SS zřízené na Ukrajině pod německým velením, zejména 14. Granátnická divize SS sestavená z ukrajinských dobrovolníků v Haliči, Rudá armáda zničila. Nicméně velmi mnoha členům těchto jednotek se podařilo uprchnout a najít azyl na Západě. Za Oceánem, nebo i v samotném Německu, kde nebyla a asi ani při ohromném počtu členů NSDAP nemohla být provedena důsledná denacifikace. Tím způsobem tento protiruský šovinismus nezmizel, pouze se ukryl na čtyři desetiletí, zapustil kořeny, nakazil následovníky a ve svém úkrytu vyčkal nové příležitosti.

Nyní hlava současného kyjevského režimu, Volodymyr Zelenskyj, nechává svázet z ciziny na rodnou půdu ostatky těchto svých historických vzorů. Nejprve Andrije Melnyka, a dává je pohřbít se všemi poctami jako hrdiny. Brzy budou následovat další. Zelenského režim se tímto pyšní natolik, že jeho činy bijí do očí i těch, kteří se rozhodli nevidět a neslyšet nikdy nic, co by odporovalo jejich zájmům. Zároveň kyjevský režim dekoroval i jednu současnou speciální jednotku, která se mimo jiné „vyznamenala“ týráním, únosy a zabíjením bezbranných ruských civilistů v Kurské oblasti, a to titulem „Hrdinové UPA“. Proti adoraci válečných zločinců, mnohdy spolupachatelů při nacistické snaze o likvidaci židovského etnika, se nejprve ozval Izrael, který je – zdá se – jedinou instancí udržení paměti na zločiny nacismu a fašismu pro země Západu, ve kterých má svůj vliv. Evropská paměť mizí úměrně s vymíráním pamětníků a stárnutím jejich dětí, kterým byla historická paměť ještě vlastní. Na tragédie nacistické agrese nezapomínají, zdá se, pouze Rusové! Proti adoraci pachatelů mimořádně brutálních zvěrstev, zločinů spáchaných mimo jiné na Polácích, se samozřejmě ozvalo Polsko. Poláci v zájmu svého vlastního boje proti Rusům kyjevský režim velice aktivně podporovali, ignorující zcela jeho charakter. Ale co je moc, to je asi příliš. Ostatně, kdo se domníval, že mezi Poláky a Ukrajinci na západě území existovaly v dějinách idylické vztahy, ten se velice mýlil. Ona láskyplná oběť Poláků se Zelenským byla motivovaná jen společnou rusofobií. Podle hesla: Nepřítel mého nepřítele je můj přítel, i kdyby to byl následovník Stepana Bandery.

Ačkoliv znaků charakterizujících nepřehlédnutelným způsobem pučem ustavený kyjevský režim bylo od roku 2014 do současnosti víc než nadbytek, přesto se velmi mnoho Evropanů, indoktrinovaných médií hlavního proudu nebo rusofobií nějaké „domácí výroby“, nikdy nezamyslelo ani na okamžik nad tím, že právě ve skutečné charakteristice tohoto kyjevského režimu je třeba vidět onen hlavní důvod, pro který Ruská federace po osmi letech marných pokusů dosáhnout řešení nebezpečného vývoje na Ukrajině mírovou cestou a při pohledu na probíhající útoky kyjevského režimu na Donbas, který naprosto správně odmítl sdílet s pučem ustaveným režimem jednu státnost, se nakonec chopila zbraní.

Vše je naprosto transparentní, nepřehlédnutelné. Také historická paralela s nástupem nacismu v Evropě a se dvěma pokusy Moskvy, které rovněž zůstaly Západem nevyslyšeny, ustavit ještě včas, před Hitlerovými agresemi, protihitlerovskou koalici. Moskva se tehdy obracela na Londýn a na Paříž marně, stejně jako se úplně marně obracela po provedení puče na Ukrajině na Washington a na další metropole států NATO/EU. Přála si, aby vlády těchto zemí přistoupily na mírové řešení nebezpečného vývoje na Ukrajině a na hledání nové bezpečnostní architektury v Evropě, která by konečně vzala v úvahu také bezpečnost Ruska. Západ odmítnul, a odmítnul arogantně, v podstatě s výsměchem. Přitom bylo povinností především Západu, jehož „elity“ (víme, že kromě peněz a moci v nich nic elitního není) o sobě soustavně prohlašují, že je „hodnotový, spravedlivý, demokratický, citlivý k právům menšin (asi s výjimkou srbské menšiny v Kosovu a menšin ruských na Ukrajině, v Moldavsku a v Pobaltí!), a tak podobně v tomto líbezně znějícím falešném duchu. Západ se také, alespoň do roku 2014 (euromajdan plus Oděsa) oficiálně nežekl odporu vůči fašismu a nacismu ve všech jejích modifikacích a „šovinistických variantách“. Západ se prostě celé poválečné období tvářil jako rozhodný bojovník proti nacismu a fašismu a jako zapřísáhlý odpůrce těchto zvrácených ideologií. Ve velmi mnoha zemích tohoto dnes „kolektivního Západu“ se podařilo roztomile ukrýt velký kus své vlastní minulosti.

Velice hloupá byla poválečná Moskva, když jim to umožnila. Měla a má archivy přeplněné výmluvnými doklady, které teprve nyní, když se jí Západ snaží ukrást zásluhy o porážku Hitlera, zbavuje prachu a vysílá je do éteru. Který si ovšem Západ střeží jako Kerberos brány podsvětí. Koneckonců, přinejmenším ve většině států EU je adorování nacismu, fašismu a obecně vyzývání k násilí na etnickém principu, dokonce podpora zabíjení příslušníků jiného etnika, se kterým nota bene nejsou státy EU/NATO oficiálně ve válce (válčí skrytě, o to houževnatěji), trestné. Proč si toho nejsou západní „lídři“ vůbec vědomi? Nenapadne je, že sbírky peněz na rakety podnikané otevřeně s cílem zabíjení příslušníků jiného etnika, se kterým stát těchto „výběrčích“ dokonce není oficiálně ve válečném stavu, je podle zákonů těchto zemí trestné?! Není žalobce, není soudce. Právo se obrátilo ve svůj opak.

V případě pučistů z Kyjeva ovšem Západ postupoval právě opačně. Ne proti zárodkům neonacismu, ale jejich podporou. Proč? No jednoduše proto, že spatřil v západoukrajinském protiruském šovinismu přesně ten nástroj pro svoji vlastní válku

s Ruskem, jaký potřeboval, o jakém věděl dlouho před explozí extrémního nacionalismu. A který se v minulosti několikrát Západu osvědčil. Nejenom, že Západ neudělal proti pučistům nic, podobně jako ve třicátých letech minulého století neudělali vůbec nic proti Hitlerovi Britové, Francouzi, Američané, Nizozemci, Finové, Poláci, ale ani další evropské národy. Naopak s ním uzavíraly smlouvy. Uzavíraly je dlouho předtím, než tak učinila Moskva. Ta před válkou, a když byl ještě čas Hitlera zastavit, žádala nejprve a opakovaně o dohodu s nimi. Byla odmítnuta. Tak jako byla odmítnuta, když začátkem devadesátých let minulého století žádala Západ, aby byl tak neskutečně laskav, odložil svoji vrozenou agresivitu a nepřibližoval se k hranicím Ruské federace svými vojenskými strukturami v rámci rozšiřování NATO. Včetně raket dlouhého a středního doletu, včetně jaderných zbraní. A také s úmyslem obsadit námořní základnou klíč k Černému moři a celému jihu Ruska, tedy Krym. NATO na Krymu představovalo dýku hluboko v srdci Ruska. Občané Krymu rozhodli v referendu pro návrat k Rusku s tak ohromnou převahou hlasů, že zpochybňovat jejich vůli je absurdní. „Osvobozovat“ Kyjevem Krym si téměř nikdo na Krymu nepřeje. Přeje si to Západ, protože Krym se rovná veliká zbraň proti Rusku a s ní kontrola nad Černým mořem a Azovským mořem. Také snadnější přístup ke Kavkazu, kde se nachází další citlivé místo Ruska. Kdo nechápe ruskou potřebu Krymu, patrně nikdy v životě neviděl mapu východní Evropy a západních částí Asie. Spousta politiků na Západě a s nimi spřízněných zaměstnanců médií hlavního proudu skutečně působí dojmem, že neumí ani část a psát. Jen počítat, co jim jejich „džob“ vynáší.

NATO se přitom rozšiřovalo s kolosálně drzým argumentem, že „je přece právem každého státu, aby si zajistil svoje bezpečí vstupem do NATO“. Arogance, dokonce výsměšná arogance takového „argumentu“, musela být každému člověku v Evropě ihned zřejmá. Jestliže existuje vojenský blok, jehož kompletní strategií vždy bylo a navždy zůstává zničení Ruska (kvůli tomu NATO vzniklo!) přesně podle potřeb západního imperialismu, kolonialismu a militarismu, potom vstupování do takového bloku nelze hodnotit jinak než jako přihlášení se k nepřátelství vůči Rusku. K ochotě vést proti Rusku válku. K převzetí západních potřeb i národy, které tyto potřeby nikdy neměly a k Západu nikdy nepatřily. A když se takto rozšiřuje blok nepřátel, aniž by byl doložen jediný nepřátelský krok z ruské strany, pak je opravdu někomu divné, že to Rusko vyhodnotilo přesně podle smyslu celého procesu, tedy jako přímé ohrožení? Jako akt otevřeného nepřátelství? Opravdu je to tak překvapivé???!! Nebo mělo snad Rusko otevřít hranice a pozvat NATO v plné polní i s ukrajinskými šovinisty do Kremlu?

A tak byla Moskva odmítnuta, i když žádala Západ, aby přestal vtahovat do této vůči Rusku nepokrytě nepřátelské struktury jednu ze starých ruských zemí, Ukrajinu. A aby přestal podporovat peníze, zbraněmi, instruktory, navigačními systémy a dalšími prostředky režim, který po vzoru Pobaltí zahájil mohutnou diskriminaci ruskojazyčného obyvatelstva na Ukrajině. Třebaže Rusové v Pobaltí žijí v pozici občanů s velmi omezenými právy, obklopeni nesnášenlivostí či dokonce zjevným nepřátelstvím, Evropská komise a vlády států EU tento fakt absolutně ignorují. Diskriminace na etnickém principu těmto strukturám zřejmě není vůbec proti mysli, což vlastně prozrazuje už dávno to, co západní vládnoucí struktury na sebe svojí rusofobií sdělují i nyní. Nepochopit, v čem spočívalo a stále spočívá ohrožení Ruska z Ukrajiny, vyžaduje vskutku fenomenální stupeň ignorance, nebo velkou kariérní či finanční motivaci. Takovou, za jakou někteří lidé rádi prodají i vlastní duši. Takovými lidmi je politika Západu, bohužel, doslova přeplněna.

Dějiny se sice neopakují se vším všudy, opakují se ale některé osudové okamžiky a s nimi i mechanismy. Zlo je sice úžasné vitální, umí si i celá desetiletí tiše pospat v úkrytu, není ale vůbec vynalézavé. Sovětský svaz byl v červnu 1941 napaden koalici sestavenou nacistickým Německem. Byla to nacistická vojenská a politická struktura. Sověti a mezi nimi především nejpočetnější národ, Rusové, tuto první nacistickou formaci porazili. V naší době, 77 let po porážce Hitlerovského nacismu v Evropě (počítáno k roku 2022, k zahájení „speciální vojenské operace“) bojují Rusové s následovníky a vyznaváči těch, kteří v minulosti bojovali na straně Hitlerova Německa proti osvoboditelským armádám. Nebo proti nim v některých výjimečných případech bojovali sice nezávisle na německých jednotkách, ale s tímž cílem. A tím bylo zabránit osvobození nejprve území Sovětského svazu a potom téměř celé jihovýchodní, východní a střední Evropy. Kdyby byly tyto jednotky v bojích s Rudou armádou a sovětskými partyzány, mezi nimiž byla také spousta Ukrajinců, úspěšnější, potom by nacistické armády Wehrmachtu a SS v okupovaných zemích stačily uvěznit, umučit, upálit, zavraždit a zaživa pohřbit ještě další desítky, možno stovky tisíc Evropanů. Takto by se možná někteří jejich dnešní obdivovatelé ani nemuseli narodit.

Řada států EU/NATO, jejichž vlády (a média hlavního proudu) aktivně podporovaly a podporují kyjevský režim, dospěly k vývoji, který byl vlastně samým základem, architektem a hybatelem konfliktu na Ukrajině. Dospěly samy k sobě, k dalšímu pokusu o vytvoření nové evropské protiruské koalice. Za poslední něco více než jedno století se takovéto protiruské koalice formují přinejmenším počtvrté. První byla intervenční západní koalice operující proti bolševickému Rusku v čase jeho občanské války, takto v podstatě okamžitě po skončení první světové války. Později tato západní koalice podpořila peníze a zbraněmi Polsko diktátora Piłsudského v polsko-ruské válce 1919 – 1921. Desítky tisíc Rudoarmějců, kteří se ocitli v polském zajetí, zmizely v podstatě beze stop. Toto se v Evropě samozřejmě nepřipomíná. Ach ta paměť příležitostně děravá!

Druhá protiruská koalice se formovala v téměř celém meziválečném období a chystala mohutný úder proti Sovětskému svazu naplánovaný na léta 1929/1930. Možná není nezajímavé, že také současné evropské NATO a militarizující se EU uvažují o datu možné války s Ruskem na léta 2029/2030. Prostě se to má zkusit o sto let později. Také Zelenskyj chce do té doby udržet Ukrajinu, z níž odešla nejméně polovina obyvatelstva (hlasování proti režimu nohama), ve válce s Ruskem, která je pro něj a další pohlaváry režimu jedinou zárukou přežití. Úkolu zničit Rusko a zabít co nejvíce Slovanů na Ukrajině, v Bělorusku a v samotném Rusku, se následně (po neúspěchu zničit doposud nezkonsolidované revoluční Rusko v rámci jeho občanské války) ujal Adolf Hitler. Proti takovým plánům vládnoucí elity v celé řadě evropských zemí, na Západě i na Východě (občané tehdy stejně jako dnes často smýšleli jinak), neměly vůbec nic. Možná právě naopak! Hitler je ale zklamal, což dnes potomci těchto „elit“ dávají najevo novou vlnou etnické nenávisti vůči Rusku. Je docela charakteristické, že nové evropské vládnoucí postavy se mnohdy těší tak minimální podpoře občanů, že to vede k podezření, že ve stávajícím typu „demokracie“ na vůli občanů vlastně opravdu nezáleží. Voliči volí a neoblíbené figury zůstávají zakousnuty chrupem v polstrování svých křesel. Vlastně ty hlavní figury volbám nepodléhají. Oligarchie si je dosazuje sama do nadnárodních struktur a občan se potom diví škodlivosti jejich rozhodování.

No, a jestliže dnes vidíme, že se znovu formují evropské „elity“ k další koaliční válce proti Rusku, jejíž cíl je téměř shodný s cíli všech předchozích protiruských evropských koalic, vzniká otázka, zda se vlastně nejedná o Plán Barbarossa číslo II. Nacisté prokazatelně plánovali na starých ruských územích zahubit co nejvíce Slovanů. Důkazy existují! Plánovalo se zabít jich 30

milionů. Ostatní Slované měli pokračovat v existenci, jakou jim vždy přisuzovaly západní elity. V existenci služebné, podřadné, bezprávné. Tento osud měli Němci samozřejmě připraven i pro Ukrajince. Slovan jako Slovan! Skutečnost, že Západní vládnoucí struktury udělaly všechno pro to, aby válka mezi Rusy a Ukrajinci byla stoprocentně nevyhnutelnou, nabízí se opět otázka, zda i v tomto případě nehrála roli snaha „snížit“ válkou počet obyvatelstva jak Ruska, tak Ukrajiny? Západ ví velice dobře, že vzájemná blízkost obou národů, jejich vzájemné vazby, mírové soužití, činí Rusko silnějším. A naopak odříznutí Ukrajiny od Ruska a dosažení nenávisti mezi oběma národy či dvěma větvemi národa jediného Rusko oslabuje. Solženicyn věděl dobře, proč označil odříznutí Ukrajiny od Ruska za fatální chybu. Rozbývá se tak jednota Východní Evropy, jednota a mírová existence starých ruských zemí, bezpečí pravoslaví. Vzniká prostor neklidu, ze kterého chce Západ těžit. Oslabuje to samozřejmě i Ukrajinu, ale od té se žádá, aby vydala všechno, co má, včetně lidského potenciálu, a potom může zaniknout. Toto je úplně běžná koloniální praxe. Západ věděl dobře, jak děsivou cenu Ukrajina za svoje angažmá v původně asi jen anglosaském projektu zaplatí. Tento projekt stvořený tradičními nepřáteli Ruska patří nejspíš k tomu úplně nejodpornějšímu, co kdy Západ sestrojil.

Můžeme se ptát, proč například Britové stojí v čele tohoto nového protiruského tažení? No, nezapomeňme, že Velká Británie se sice ocitla mezi vítěznými mocnostmi druhé světové války, poválečným vývojem, ale přišla o zámořské kolonie, takže se z Velké Británie stala Británie „malá“. Ostrůvek v moři při pohledu na globus. Ve srovnání s Ruskem v podstatě neviditelná. Podstatným důvodem britské nenávisti k Rusům je fakt, že Sovětský svaz po válce velice podporoval národně osvobozené hnutí zemí „třetího světa“, tedy bývalých kolonií britských, francouzských i jiných. Rozpad říše je veliké trauma. Pro Brity, kteří mají o sobě obzvláště vysoké mínění, je to trauma desateronásobné. A stonásobným se stává, kdykoliv se britský aristokrat nebo velkopodnikatel zahledí na onen globus. To musí být pro Brita z nejvyšších kruhů skutečný infarktový zážitek. (Tisknou se ve Velké Británii ještě vůbec atlasy?)

Jestliže kritizujeme státy Západu, potom kritika míří výhradně jen na jejich momentální vládnoucí struktury, tedy na oligarchii, militaristy, kariéristy, kompradory a další, kteří ustavili nad Západem mimořádně bezohlednou ziskovou kryptokracii. V podstatě režim bez etiky, dokonce se stále více se vyprazdňujícím lidstvem. Stává se nelidským, neboť od západních vlád nepřišlo odsouzení masového zabíjení Palestinců včetně tisíců dětí v Gaze, ani americký cílený útok raketou na školu v Iránu, jemuž podlehl 168 dívek. Západ si koncem druhého tisíciletí dokonce zakryl cudně oči před pohledem na takzvaný „žlutý dům“, ve kterém teroristé z takzvané „Kosovské osvobozené armády“ odebírali mladým zajatým Srbům zaživa jejich orgány, které se potom co nejrychleji ocitaly v chladicích zařízeních, aby putovaly na trh s tímto „zbožím“. Zajatci samozřejmě ihned po „zákroku“ umírali ve strašných bolestech. A samozřejmě „humánní úrovni“ západních „elit“ zcela unikl také aktuální cílený noční útok kyjevského režimu na vysokoškolskou kolej v Luhanské oblasti, který zabil 21 studentek. Rusové nabídli západním médiím pohled na místo tragédie. Většina západních médií pozvání odmítla a ta, která se ze Západu dostavila, většinou nenapsala či neodvysílala nic nebo jen něco málo. Výjimkou byl jeden odvážný irský novinář. Naštěstí výjimky vždy existují, byť je jich jako šafránu.

Asi při této úrovni „lidskosti“ platí mírně upravené heslo kdysi uplatňované bílými kolonisty vůči indiánům: „Mrtvý Rus, dobrý Rus.“ Ostatně, v projevech mnohých představitelů současného evropského Západu stačí zaměnit slova Rusko, Rus, Rusové či ruský, za žid, židé, židovský, a celá ohromná pokleslost současné mravní úrovně těchto vládnoucích struktur se zjeví s děsivou otevřeností. O této analogii se nedávno zmínilo i několik ruských komentátorů. Copak zakazování ruským sportovcům v účasti na mezinárodních soutěžích, zákaz hlásit se ke státním symbolům i hymně je v samé podstatě něco jiného, než když nacisté zakazovali lidem židovské národnosti jezdit tramvají ve voze s „árijci“, nebo navštěvovat restaurace a kavárny? Toto je úplně stejný princip, zejména když víme, že Rusové jsou diskriminováni nikoliv kvůli takzvané „agresi“ na Ukrajině, ale jednoznačně kvůli původu, tedy na etnickém principu. Ten odhaluje jednoduchý fakt: Kdyby se jednalo o „trest za agresí“, pak by museli být stejným způsobem, a to v mnohem větší, nesrovnatelně větší míře, postihováni sportovci z USA, Izraele, ale i celé řady dalších států. Nikoliv, je nepokrytě použit etnický princip, takže srovnání s nacistickým postojem vůči židovskému etniku je úplně na místě. Rusové sice v Evropě ještě nemusí do lágrů, ale je nepochybné, že některým evropským „lídrům“ by se toto řešení velice zamlouvalo. Ostatně, už se ozvaly hlasy o nutnosti každého Rusa pohybuujícího se po EU pečlivě střežit. Toto všechno svědčí o charakteru současných západních „elit“.

Je nejenom právem občanů západní poloviny Evropy, onoho nevelkého západního výběžku mohutného eurasijského kontinentu, ale je to i jejich povinností diktovanou pudem sebezáchovy, odebrat této kryptokracii, jejím ochotným nástrojem včetně médií hlavního proudu, její moc. Tři pokusy o zničení Ruska podniknuté mezi lety 1918 – 1945 Rusko (Sovětský svaz) odrazilo. Udrželo svoji existenci i během studené války, kterou mu vyhlásila Velká Británie. Nyní probíhá pokus čtvrtý a znovu se objevují ve hře nejenom nacistické či banderovské symboly, ale také teroristické praktiky režimů, o kterých jsme doufali, že definitivně zanikly. Zabíjení civilistů, zabíjení dětí především.

Tyto praktiky nezanimaly. Stalin sice zničil Hitlera (v Evropě se západní spojenci zapojili do osvobození kontinentu doslova za minutu dvanáct, v červnu 1944!!!, zato si dnes přivlastňují vítězství!), ale nezničil nacismus, fašismus, západoukrajinský nacionalismus, ustašovský fašismus Chorvatska, nacismus v Estonsku, na Litvě, v Lotyšsku a další varianty této krvavé zločinnosti. Za Oceán po válce uprchly tisíce chorvatských ustašovců, zachránili se příslušníci belgické divize SS Wallonien, kolaboranti z vichistické Francie, stejně tak se zachránili Finové, kteří se zúčastnili téměř 900 dní trvající blokády Leningradu a počínali si brutálněji než samotní Němci. V Leningradu přišel o život téměř milion obyvatel. Obyvatelé velkoměsta umírali hlavně mrazem a hladem. Finové prosluli také stavbou koncentračních táborů na obsazených ruských územích. Stojí dodnes jako památníky krutosti. Španělských dobrovolníků bojovalo na východní frontě proti SSSR nejméně tři sta tisíc. Podobné počty vyslali Rumuni, Bulhaři, Maďaři. Hitler skončil, s ním mnoho pohlavárů a soukmenovců, jejich ideologie a jejich nenávist ale zůstaly. Tohle se zničit nepodařilo, což vidíme právě dnes. Uložily se k dlouhému čekání na reinkarnaci. Es kommt der Tag! Už zase?

Pro stovky tisíc Evropanů nebylo osvobození od nacismu vůbec důvodem k oslavám. Právě naopak. To, co v poslední době shazuje v řadě zemí Evropy památníky osvobození Rudou armádou a co přepisuje jména ulic a náměstí jmény zločinců, to, co dnes tak zase ohromně nenávidí Rusy a vše ruské, to rozhodně nespadlo z nebe. Ani to nevyplivnulo na povrch nějaké gejzíry kalných podzemních vod. To prostě leželo, tiše pracovalo, a hlavně čekalo na příležitost. Třeba na Plán Barbarossa číslo II. Na další válku proti Slovanům, hlavně proti Rusům, ale paralelně také s obětováním Ukrajinců. Divide et impera! Proč Rusové tak vadí? Vadí, protože jsou to Rusové, napsal spisovatel F. M. Dostojevskij. Vadí, protože jsou jedinou stabilní a dlouhověkou moc-

ností Slovanů. O tutéž pozici usilovali Poláci, ale neuspěli. Nyní se snaží znovu o revizi, neboť Rusům nemohou zapomenout, že v soubojích s nimi většinou neuspěli. Germánské kmeny se během čtrnácti století sousedství s velice početnými slovanskými kmeny Slovanů velice báli. Ten strach ze slovanského převrácení se udržoval mezi Němci i Rakušany až do vypuknutí druhé světové války. V projevech a zápisech nacistů se o této slovanské hrozbě mluví a píše často.

Malé slovanské národy zůstávaly v závislosti na Němcích, Rakušanech, Turcích nebo na Maďarech. Ovládnutí unikali jenom Rusové, kteří ještě ke všemu v podstatě po celé devatenácté století představovali hrozbu, že se malé slovanské národy prožívající svá obrození k Rusku přimknou, jako k dubisku. „Nuž raději přichyl k tomu tam se dubisku, jenž vzdoruje zhoubným až dosaváde časům“ (Ján Kollár: Slávy dcera). To se nestalo, existovala spousta překážek a s nimi i pochopitelné obavy z ruského samoděržaví. Nicméně, několikrát v dějinách platilo, že čím blíže k Rusku, tím dále k Německu. A naopak. Rusko bylo velikou mocností, kterou vytvořili Slované, kteří do ruského prostoru postupně integrovali i stovky jiných národností, a to aniž by si přitom vychutnávali pocit vlastní civilizační nadřazenosti, ono velkopanské zacházení vlastní západnímu kolonialismu, ale i Polákům, čehož si velice dobře všimnul Karel Havlíček-Borovský na své cestě do Polska a do Haliče. Absence „velkopanských manýr“ u Rusů je nejspíš oním klíčem k pochopení, proč se Rusům daří udržet pro všechna etnika Ruské federace včetně všech náboženství pocit společné „ruské“ identity. Onen pojem „rossijane“ (россияне) zahrnuje všechna etnika sdružená v Ruské federaci, aniž by je podřizoval pojmu „russkije“ (русские), což jsou etniční Rusové. Zkrátka a dobře nevznikl zde model typický pro západní kolonialismus: „pán a domorodec“. Asi i proto se nepřítelům Ruska nedaří zemi rozbít zevnitř.

Slovanské impérium, s jakým bylo vždy nutné počítat, to z pohledu západních mocností představovalo velmi špatný rodokmen. Rusové byli Slované a jako takoví prostě „nepatřili nikdy do rodiny původem od Caesara, krále Artuše, Karla Velikého a podobně“. Byli cizí, východní, „byzantští“, pravoslavní. A byli také tuze odolní, což Západu vadilo vždy nejvíc. Západ má Rusa rád, pouze když se Rus nabídne ke službě a k vykradení. Chce-li Rus zůstat pánem ve svém domě, v té chvíli západní cit rychle ochabne.

Západ nebude nikdy v přátelském vztahu s Ruskem. To je axióm, jenž vskutku nepotřebuje dalších důkazů, neboť byl dokonale prokázán. Je to vyloučené. Rusko se nikdy nedočká vztahu se Západem na bázi rovnosti a vzájemného respektu. Velice nemoudrý je Rus, který to neví. Rusko zůstane západní polovině Evropy vždy cizí, nepřijatelné. A to přesto, že pro západní polovinu evropského kontinentu neexistuje moudřejší cesta než naopak co nejlepší vztahy s Ruskem. A jelikož jsou si právě toho vědomi oligarchové ve Spojených státech, kteří se bojí evropské konkurence, evropského napojení na eurasijský hospodářský prostor, tak musela vypuknout válka na Ukrajině. Mimo řady jiných důvodů. A po ní s vysokou pravděpodobností vypuknou i války další. Musí být systematicky zničeno vše, co hrozí sjednocením, bezpečím a mírem. Občané Evropy, ony oběti bezcharakterních kariéristů a kompradorů, které mají v čele většiny svých zemí, tomu mohou zabránit. Jen oni. Ovšem nejprve je nutné zavřít média hlavního proudu, naopak otevřít oči a zadívat se na celý systém hodně pozorně. Není to vůbec hezký pohled, stahovat si do mobilu nové aplikace je jistě příjemnější, nicméně strkat hlavu do písku je prý práce pro pštrosy, ne pro občany demokratických zemí, kteří chtějí žít a přežít.

Ivo Šebestík, 30. 5. 2026, Nové slovo

V posledních týdnech jsem měla možnost se setkat s lidmi, kteří se po krátkém

hovoru přestali obávat sdělit svůj názor. Nakonec se vše stčilo na současné dění ve světě. Na války a hrůzy, které se ve válečných oblastech odehrávají.

Nemohu vymýtit z myšlenek názor mladého kluka. Říkám kluka, protože ten mladý muž v „Kristových létech“ byl mladší než můj syn. Je to Ukrajinec, otec dvou malých dětí. S manželkou oba pracují a děti chodí do školky a školy. Mluví plynule česky. Když se mu do očí hrnuly slzy mimo jiné sdělil: „Kdyby bohatí museli na frontu, tak by války nebyly.“

Hluboce mě tato věta zasáhla, protože ten obyčejný kluk touží normálně žít, pracovat, starat se o svoji rodinu. On nechce zabíjet a být zabit. On se jen strašně bojí, stejně jako se bojí jeho děti, manželka, máma (tátu již nemá), že do toho „masomlýnku“ vznešeně politiky nazývaného „válka“ bude poslán a jeho život nedobrovolně skončí, přestože tak touží žít.

V té chvíli jsem si plně uvědomila, že obyčejní lidé, střední třída, chudí, musí umírat, aby bohatí na válkách vydělávali, a ještě více bohatli. Ano, styděla jsem se za politiky, kteří nejsou plnou odpovědnost za situaci. Za to, že neumí najít mírové řešení konfliktu, který stál tisíce nevinných lidských životů.

Uvědomuje si náš pan prezident, že jím podporovaná „sbírka na municí“ není mírumilovný projekt?

Kdyby bohatí museli na frontu, tak by války nebyly!

Proč se tak bezostyšně „cpe“ na setkání NATO v Turecku? Chce se zasadit o mír? Jestli

váleční štváči tak touží po boji, tak ať jdou do první linie na frontu. Oni asi umí zacházet se zbraní a mají výcvik, tak jejich životnost v první linii bude měsíc, nebo dva? A určitě nikomu chybět nebudou.

Ti kluci, kteří drží zbraň poprvé, nebo mají jen základní výcvik, mají životnost týden. Nebo když mají velké štěstí, tak jejich životnost je dva týdny. Ano, tak se hovoří o lidských bytostech – ti kluci mají životnost jako pračka, auto, mlýnek. To není nechutné, to je přímo brutální!

Téměř ve stejném období jsem měla možnost slyšet z důvěryhodného zdroje, že ukrajínští vojáci jsou naopak připraveni dále bojovat, že chtějí bojovat, že chtějí nové zbraně, drony. Srovnávala jsem. Ti vojáci, kteří nejsou na frontě a čarují po světě, aby získali pro svůj boj podporu, tak se asi smrti bát nemusí. Oni nejsou v první linii, oni nejsou v té vřavě raněných, mrtvých, pachu krve a smrti, oni nejsou v „mlýnku na lidské maso“. Toto místo nechávají těm „klukům“.

A tak se střetávají dva názory. Jsem si jista, že většina nechce pokládat život za nějaké politiky, zbohatlíky. To oni, chtějí cizíma rukama „chytat hady“. To oni, chtějí použít „lidské zdroje“ k dosažení svých zvrhlých cílů – válčení a osobních zisků.

*Ing. Alena Vitásková,
spisovatelka a komentátorka, 14. června 2026*

»At' se připraví!«

Medveděv upozornil, že drony budou i nadále létat do zemí NATO, jako se to stalo naposledy v Rumunsku.

Logika je jasná: Ukrajina je vystřelí proti Rusku a Rusko je elektronicky odklání na nejbližší zemi NATO tu v Pobaltí, nyní v Rumunsku.

I to má z hlediska Ruska logiku.

Evropská část NATO (už ne USA) vede napůl zuřivou a napůl – jak říkám směšnou válku proti Rusku s cílem jeho porážky. Ale ta ne a ne přijít.

A zcela na rovinu. Bez mohutné finanční i zbrojní podpory ze evropských států by válka na Ukrajině už dávno skončila.

Hysterie kolem posledního i podle rumunského prezidenta odkloněného ruského dronu do Rumunska podle mého názoru nese s sebou ještě jeden důvod.

Jak známo před nedávnem padla rumunská probruselská a proukrajinská vláda a Rumunsko, navíc se nacházející se v rozvalu po dvou prezidentských volbách, kde zasáhly síly EU a hlavně brutální zákrok Ústavního soudu, který sehrál naprosto žalostnou úlohu směřující k novým volbám

Odklon od Bruselu je silně pocíťovaný a v EU roste obava, že v nových volbách by zvítězila protibruselská linie.

Proto se zapojily špičky EU, a proto i náš Petr Pavel zaperlil, že je třeba ostře proti Rusku zakročit.

Já ovšem spíše souhlasím Donaldem Trumpem, že NATO je papírovým tygrem.

Tedy bez USA.

A mimo jiné v postoji k Rusku je Trump velmi zdrženlivý.

Rozhodně pro něho platí mnohem víc partnerství s Ruskem a Čínou než jakási spolupráce s EU. Tu vážně nebere a oprávněně.

Evropany, alespoň to tak vypadá, pokládá jako politicky bezvýznamný obtížný hmyz, který se na USA přísál a navíc ho vydírá.

Projevuje se to i kupříkladu i hlasování v OSN, kdy USA tuším jako jediná západní země (a nepochybně nejdůležitější) nedávno nepodpořily návrh odsuzující deklarace Ukrajiny proti výzvě Ruska západním ambasadám k opuštění Kyjeva.

A stejně tak včera v situaci, kdy z úst každého západního politika, tedy i našeho Babiše či Pavla se ozývaly tóny ostré (ovšem fakticky nic neovlivňující kritiky) na pád zřejmě ruského dronu, ministr zahraničních věcí USA Marka Rubia, na dotěrné dotazy novinářů, co říká poslednímu incidentu pádu dronu v Rumunsku, se chvíli s úsměvem na ně díval a se slovy Hi, guys se otočil a odešel.

To je rozdíl, že?

Pokud si evropští politici myslí, že na Putina zadupají, jsou vedle jak ta jedle.

A Pavel se svými stoupenci může donekonečna opakovat svou floskulku, že Rusko rozumí jen síle a Rusko na to reaguje právě tím, že ji ukazuje, byť ruští jestřábové tvrdí, že je neskutečně mírný.

Vidím jedinou cestu: Evropa musí zastavit svou válku proti Rusku a s Ruskem jednat.

Musejí s ním jednat jako rovní s rovným.

Ty tisíce sankcí, které měly Rusko dostat na kolena jen zjevně ruskou stranu posilují.

Evropa je jako celek nepřítelem Ruska a Rusko se tak k ní bude chovat.

Taková je realita.

Nemám z toho radost, ale dokud se Evropa nevrátí do reality platí samozřejmě to lapidární sdělení Medveděva.

Ať se připraví. Drony budou i nadále létat do zemí NATO, jako se to stalo nyní v Rumunsku.

Jiří Vyvadil, 31. 5. 2026

Banderovství je nacismus

Janusz Korwin-Mikke se v několika příspěvcích vyjádřil k současné situaci na Ukrajině. Kritizoval náměstka ministra Andrzeje Szeptyckého z „Polska 2050“ za přirovnání UPA k hrdinným vojákům a použití nacistického hesla „Sláva Ukrajině“.

Janusz Korwin-Mikke citoval příspěvek jednoho uživatele internetu, který zněl: „Je lepší být »ruským pěšákem« než kolaborantem Bandery.“

„První miluje Polsko víc než nenávidí Rusko. Druhý prodá sebe, oběti masakru, žijící Poláky a všechno kolem sebe za ukrajinské peníze a svou vlastní kariéru,“ vysvětlil Korwin-Mikke.

V dalším příspěvku se obrátil na ty, kteří používají nacistický pozdrav „Slava Ukrajině!“.

„Tento výkřik byl posledním zvukem slyšeným v životech všech těch, kteří dnes leží v jámách, v bezejmenných hrobech na Volyni,“ zdůraznil doyen polské libertariánské pravice.

Vyjádřil se také ke skandálnímu prohlášení Andrzeje Szeptyckého, státního náměstka ministerstva vědy a vysokého školství a člena strany „Polska 2050“. Ztotožnil zločince UPA s polskými hrdinnými vojáky.

„Nevím, jak dlouho má W.H.C. Andrzej Szeptycki tyto příznaky, ale UPA neměla s našimi hrdiny absolutně nic společného. Pokud by s někým měla mít něco společného, tak to bylo s německými jednotkami SS,“ komentoval to Janusz Korwin-Mikke.

„Rád bych zdůraznil, že banderovství je nacismus – ukrajinská verze nacismu,“ uzavřel Korwin-Mikke.

Janusz Korwin-Mikke, polský poslanec, 8. června 2026, (rp, prvnizpravy.cz, nczas)

Ukrajinská armáda má skutečný problém s nacisty

„Západní elity se ve svém úsilí o dekonstrukci ruské propagandy snaží skrýt skutečnost, že v řadách Kyjeva jsou extremisté Třetí říše“, píše ve své analýze Marta Havryško, ukrajinská historička, působí jako výzkumná pracovnice na Clark University v USA.

Když Vladimir Putin v únoru 2022 zahájil invazi na Ukrajinu, prohlásil, že jedním z jeho cílů byla „denacifikace“ země. Kreml tento narativ stále používá jako základní kámen své válečné propagandy.

Ukrajina i Západ reagovaly tím, že toto tvrzení rovnou odmítly jako cynické zneužití historie holocaustu. Politici, média, akademici a vzdělávací instituce se spěchali snažit dokázat, že Putinův argument byl podvodný.

Ale ve svém zápalu dekonstruovat ruskou propagandu si západní elity vytvořily vlastní propagandistický mýtus – „Na Ukrajině žádní nacisté nejsou“. Nebo pokud ano, jsou to údajně izolovaní podivíni bez vlivu.

Tato fikce vyžadovala zastírání Azova, jednotky založené v roce 2014 neonacistickou skupinou Patriot Ukrajiny pod vedením Andrije Biletského. Azov se stal nechvalně známým pro extremistickou ideologii, nacistickou symboliku a obvinění z válečných zločinů na Donbasu. V roce 2018 americký Kongres zakázal této skupině přijímat americké zbraně, financovat nebo provádět výcvik.

Po totální ruské invazi toto stigma téměř přes noc zmizelo. Kyjev přetvořil Azov a oddělil nejradiálnější prvky do nové formace, 3. útočné brigády. Západní média jej přejmenovala a zlehčila. Jazyk „deradikalizace“ a „depolitizace“ se stal mainstreamem. Zpochybňování tohoto narativu se stalo tabu a označeno jako „ruská propaganda“. Výsledkem je kultura záměrného mlčení.

Neonacistické sítě jsou hluboce zakořeněny v některých částech ukrajinské vojenské struktury. Jejich přítomnost je viditelná v jednotkách jako je Azov, Třetí útočná brigáda, Ruský dobrovolnický sbor, Bratstvo, Německý dobrovolnický sbor, Karpatská Síť a další. Přesto západní podporovatelé Ukrajiny tyto jednotky nadále vyzbrojují, financují a cvičí bez smysluplné kontroly.

Ještě pozoruhodnější je samotná normalizace nacistické symboliky. Oficiální ukrajinské vojenské kanály a mainstreamová média pravidelně publikují snímky vojáků s hákovými kříži, odznaky Waffen-SS a nášivkami spojenými s neonacistickými skupinami, jako je Combat 18 a Misanthropic Division. Toto se již nepovažuje za skandální. Stalo se to normalizací.

Nejvíce znepokojivé ze všeho je, že některé ukrajinské vojenské jednotky začlenily do svých oficiálních insignií symboly spojené s nacisty.

Krajní pravice a ukrajinská vojenská kultura

Mnoho ukrajinských vojenských jednotek používajících nacistické symboly vedou muži formovaní Azovem a jeho krajně pravice prostředím. Například je tu Oleksandr Kravcov, známý velitel jednotky Vedmedí, která byla součástí Azovu. Jeho tělo je pokryto nacistickou symbolikou, včetně číslice 1488 – odkazů na slogan „14 slov“ za nadřazenost bílé rasy, který vymyslel David Lane, a kódovaného pozdravu „Heil Hitler“. („H“ je osmé písmeno abecedy.) Na hrudi má vytetované motto SS: „Moje čest je loajalita!“ Toto heslo proměnil v motto své vlastní jednotky. Blesky SS se staly součástí jejich oficiálních insignií.

Po návratu z ruského zajetí byl Kravcovova jednotka začleněna do ukrajinské vojenské struktury – nejprve do 36. brigády, poté do 39. brigády pobřežní obrany. Nic se nezměnilo. Symboly a motto SS zůstaly.

Mnoho velitelů 3. útočné brigády také pocházelo z Azova a stále zastává extremistické názory. Není divu, že otevřeně přijímají odpovídající symboliku. Jedna podjednotka 3. útočné brigády přijala upravený znak (nahradila dva granáty třemi) brigády SS Dirlewanger – jedné z nejznámějších nacistických formací druhé světové války. V roce 2025 brigáda veřejně odhalila znak u památníku v Kyjevě. Žádný skandál nenásledoval.

Azov také normalizoval Černé slunce – symbol zrozený v Himmlerově ústředí kultu SS na hradě Wewelsburg a nyní jej celosvětově používají neonacisté a teroristé hlásající nadřazenost bílé rasy, včetně teroristy z mešity v Christchurchi na Novém Zélandu v roce 2019 a nedávného střelce z Islámského centra v San Diegu.

Po roce 2022 se Černé slunce rychle rozšířilo ukrajinskou vojenskou kulturou. Objevilo se v jednotkách spojených s Azovem, jako je četa Decepticons a jednotka minometů 3. útočné brigády. Brzy migrovalo dále – do jednotek bez jakéhokoli otevřené ideologického profilu – a stalo se součástí insignií 156. praporu Zvaha a praporu bezpilotních systémů 110. brigády pojmenované po Marku Bezručovi.

Azov také zavedl další symbol spojený s nacisty: Vlčího anděla (Wolfsangel), kterého historicky používalo několik divizí Waffen-SS. Přejmenován na „Idei národa“ se stal jedním z nejznámějších symbolů ve válečné vojenské kultuře Ukrajiny. Tento symbol se nyní objevuje daleko za hranicemi samotného Azovu. Nově vytvořený prapor Nachtigall – pojmenovaný po praporu Nachtigall, který v roce 1941 zformovala německá vojenská rozvědka – používá stejné insignie inspirované Vlčím andělem (Wolfsangel).

Některé jednotky ukrajinské armády se netají svou fascinací vojenskou kulturou Třetí říše. Například 422. pluk bezpilotních systémů si říká „Luftwaffe“ a používá prakticky stejnou orlici jako Hitlerovo letectvo. Jeho velitel Mykola Kolesnyk se s tímto symbolem pravidelně objevuje na nášivkách a oblečení. Jednotka dokonce prodává zboží s nacistickou orlicí – mikiny s kapucí, hrnky, trička, čepice, klíčenky – aby získala finanční prostředky na válku.

Nejen estetické volby

Používání nacistických symbolů v ukrajinské armádě není jen estetický problém. Je to morální, politický, historický a právní problém.

Zprvė představuje formu historického revizionismu a postupné rehabilitace samotného nacismu – přímou výzvu poválečnému západnímu konsensu vybudovanému na vzpomínce na druhou světovou válku. V rámci krajně pravicové vojenské kultury je nacistická symbolika často zahalena romantizovanými narativy o protisovětském boji. V praxi to trivializuje oběti sedmi milionů Ukrajinců, kteří bojovali proti nacismu v řadách Rudé armády po boku západních spojenců (na rozdíl od 300 tisíc, kteří sloužili v různých vojenských formacích a policejních jednotkách na straně nacistického Německa).

Znesvěcuje to také památku obětí nacismu na Ukrajině: 1,5 milionu Židů zavražděných v holocaustu, spolu s miliony Slovanů, válečných zajatců, Romů, duševně nemocných, nuceně nasazených a bezpočtu dalších pohlcených mašinérií rasového vyhlazování a vykořisťování.

Zadruhé, problém není jen historický. Je hluboce současný. Každá runa SS, Černé slunce nebo Vlčí anděl, které ukrajinští vojáci vystaví, přináší Kremlu další propagandistické vítězství. Ruští propagandisté si v Kyjevě nemusí vymýšlet imaginární nacisty. Stačí poukázat na insignie, které otevřeně nosí některé z nejslavnějších ukrajinských vojenských jednotek – včetně formací označovaných za „elitní“, jako je 3. útočná brigáda.

Zatřetí, existuje také do očí bijící právní rozpor. Otevřeným používáním nacistické symboliky tyto jednotky porušují ukrajinské zákony o památkách z roku 2015, které výslovně zakazují propagandu nacistického režimu a veřejné používání jeho symbolů. Zákon označuje takové činy za urážku památky milionů obětí a hrozí za ně trest až odnětí svobody. Přesto nikdo není stíhán.

Proč?

Protože Zelenského vláda – a sám prezident Vladimir Zelenský jako vrchní velitel – uzavřeli politickou dohodu s krajní pravicí. Od roku 2022 se do bezpečnostního a obranného sektoru naplavili krajně pravicoví aktivisté a síť. V podmínkách totální války a chronického nedostatku pracovních sil se tato aliance stala politicky výhodnou, možná i nevyhnutelnou. Nyní se upevňuje.

Stát je závislý na radikalizovaných vojenských formacích, pokud jde o lidskou sílu a efektivitu na bojišti. Krajní pravice zase získává legitimitu, zbraně, vliv a institucionální ochranu. To, co vzešlo z válečné nutnosti, se vyvíjí ve vzájemnou závislost.

Západní partneři Ukrajiny uzavřeli vlastní dohodu. I oni jsou závislí na ukrajinské pracovní síle, aby oslabili Rusko. A proto tolerují extremisty v ukrajinských ozbrojených silách, dokud tito extremisté pokračují v boji. Navíc o ideologii a symbolech, které s tím souvisejí, do značné míry mlčí, protože jejich uznání by znamenalo přiznat nepříjemnou pravdu – že problém neonacistů na Ukrajině není jen výmyslem Kremlu.

*Marta Havryško, ukrajinská historička, 6. června 2026
(rp, prvnizpravy.cz, responsiblestatecraft)*

Proč Stalin na první přehlídce nemluvil

První vítězný průvod na počest triumfu Sovětského svazu ve válce s nacistickým Německem a jeho spojenci se konal 24. června 1945. Trval přesně 122 minut. V tento den byl pochod spojených pluků Rudé armády doprovázen obrovským orchestrem o 1400 hudebnících. Pršelo jako z konve, ale 35 tisíc lidí, kteří zaplnili Rudé náměstí, si toho nevšimli.

Přípitky Nejvyššího

Je známo, že na první poválečné vítězné přehlídce nepronесl projev nejvyšší velitel Josif Stalin. Účastníky krátce oslovil „maršál vítězství“ Georgij Žukov. Bylo to možná proto, že Stalin vše, co považoval za nutné, řekl již měsíc předtím, 24. května, na slavnostní večeři na počest účastníků budoucího průvodu, maršálů a velitelů vojsk v Kremlu.

Tehdy pronесl „Nejvyšší“ dva přípitky, jejichž obsah byl zachován téměř doslovně.

Stalin nejprve připil na zdraví ruského lidu.

Ten druhý přípitek na recepci byl později nazýván jako „přípitek na »šroubky«“.

„Rád bych připil na zdraví lidí, kteří nemají hodnosti ani záviděníhodné tituly. Připijím lidem, kteří jsou ale považováni za důležitá „ozubená kola“ ve velkém státním mechanismu, bez nichž jsme všichni – maršálové a velitelé front a armád, abych tak řekl na rovinu – k ničemu,“ sdělil.

Právě na této slavnostní večeři Stalin nařídil uspořádat Vítěznou přehlídku přesně o měsíc později, ačkoli armáda navrhovala ji uspořádat později, až v červenci.

Také přišel s nápadem přinést na průvod Hitlerovské prapory a v hanbě je házet k nohám vítězů. „A kdo bude velet přehlídce a kdo ji přijímat?“, zeptal se generálů a maršálů. Zkušené vojenští velitelé si uvědomovali, že otázka je pouze řečnická.

„Přijímat přehlídku bude Žukov a velet ji bude Rokossovský,“ nařídil Stalin po chvíli ticha.

Gymnastorky nestačily uschnout

Jak byl tento příběh vyprávěn na internetových zdrojích ruského ministerstva obrany, tak bezprostředně po recepci v Kremlu 24. května byla vojákům zaslána směrnice podepsaná náčelníkem generálního štábu, armádním generálem Alexejem Antonovem.

Každý z deseti frontů a samostatně námořnictvo měly vytvořit vlastní společný pluk, který se zúčastní přehlídky na Rudém náměstí.

Zpočátku byl maximální počet osob stanoven na 1039, později však byl počet rozšířen na 1465. Složení bylo vybíráno s mimořádnou péčí. „Prvními kandidáty byli ti, kteří prokázali odvahu a hrdinství, statečnost a vojenské dovednosti v bitvách. Důležitý byl také vzrůst. Proto bylo v rozkazu pro jednotky 1. běloruského frontu ze dne 24. května 1945 uvedeno, že výška pochodujících by měla být alespoň 176 centimetrů a věk do 30 let,“ uvádí se v sekci „Triumf vítězného lidu“ na webu Ministerstva obrany.

Vojáci z první bojové linie však na slavnostní pochod nebyli zvyklí. Proto také trvaly zkoušky pět až sedm hodin denně. Podle vzpomínek jednoho z účastníků průvodu, Sergeje Shipkina: „...jsme byli cvičeni jako rekruti, naše vojenské blůzy nevyschly potem,“ ale u mladých lidí „radost z vítězství vždy převážila nad únavou“.

Význam prvního průvodu

Kromě fašistických praporů házených na dlažbu Rudého náměstí v pronikavém rytmu 80 bubnů, byl jedním z nejpamátnejších obrazů průvodu v roce 1945 odjezd Georgije Žukova na sněhobílém arabském hřebci přezdívaném Idol.

Podle některých zpráv byl osobně vybrán maršálem Semjonem Buďonným, který také daroval hřebce Polyuse ze své stáje veliteli průvodu, maršálu Konstantinu Rokossovskému.

Dalším nezapomenutelným obrazem byly zlatem vyšívané standarty složených pluků z šarlatového sametu. Jejich vzorky, na kterých vojenské švadleny pracovaly nepřetržitě, byly odmítnuty deset dní před oslavou. Museli jsme zapojit dílny Velkého divadla, které během neuvěřitelně krátké doby dokázaly vše udělat podle nových předloh, které se zapsali do historie.

Jak poznamenal Alexander Bezborodov, poradce rektora Ruské státní univerzity pro humanitní vědy a vedoucí katedry dějin Ruska moderních časů, v rozhovoru pro parlamentní noviny, průvod se konal co nejdříve, aby zdůraznil význam těch, kteří vítězství dosáhli.

„Všichni účastníci průvodu byli vítězi. Přehlídku přijali a veleli vítězní veliteli. Bylo nutné ukázat roli armády při sjednocení lidu a společného vítězství,“ vzpomíná historik.

Bezborodov také poznamenal velký zájem, s jakým zahraniční pozorovatelé průvod sledovali. Podle něj „si sami udělali důležité závěry o vysoké morálce vítězné armády“.

Po roce 1945 se průvod 9. května nekonal dvacet let. Obnoven byl až v roce 1965. Tehdy byl Vítězný prapor vztyčený nad Říšským sněmem 1. května 1945, poprvé nesen Rudým náměstím.

RIA Novosti, 22. června 2026,

*85 let od napadení Sovětského svazu kapitalistickým fašistickým světem
v čele s Německem ve jménu vyhlazení slovanských národů*

Stalin - život a smrt

Každý den se největší země světa probouzela s jeho jménem na rtech. Každý den jeho jméno znělo v rádiu, znělo písněmi, sledoval ho ze stránek všech novin.

Toto jméno, jako největší ocenění, bylo přisuzováno továrnám, kolektivním farmám, ulicím a městům. Vojáci šli s jeho jménem na smrt.

Stalingrad během války vykrvácel, země se proměnila v strupy plné granátů, ale město, které neslo jeho jméno, nebylo nepříteli vydáno. Během politických procesů, které organizoval, oběti, umírající, oslavovali jeho jméno. A v táborech, kde miliony lidí zahnaný ostnatým drátem obracely řeky, stavěly města za polárním kruhem a zahynuly po statisících, to vše dělaly pod jeho portréty. Jeho sochy z žuly a bronz se tyčily nad nekonečnou krajinou.

Na Volze - Donu, dalším kanálu postaveném jeho vězni, stála obrovská socha Stalina. Jednoho dne byl správce, který sochu hlídal, zděšen, když zjistil, že ptáci během sezónních migrací rádi odpočívají na hlavě sochy. Není těžké si představit, co hrozilo, jak že se tvář vůdce změní. Ale ptáci nemohou být trestáni. Ale lidé ano.

A vystrašené vedení regionu našlo cestu ven. Vysokonapěťový proud prošel obrovskou hlavou. Socha teď stála, obklopená kobercem mrtvých ptáků. Každé ráno ošetřovatel pohřbíval ptačí těla a půda hnojená jimi kvetla. A socha, očištěná od ptačího trusu, hleděla do rozlehlých oblastí Volhy na rozkvétající břehy, již oplodněné lidskými těly — staviteli velkého kanálu...

Kdo pro nás byl?

Jeden z významných podnikatelů té doby, Jevgenij Borisov, řekl již v 60. letech: „Soudruh Stalin mě povolává. Předtím jsem s ním neměl příležitost mluvit. Jel jsem jako v mlze. Odpověď na jeho otázku vyhrkla, když se mu podíval do očí a snažil se nemrkat. Všichni jsme znali jeho frázi: „Tvé oči ti tečou, což znamená, že tvá duše není čistá.“ Po vyslechnutí odpovědi řekl: „Děkuji, soudruhu.“ Když jsem cítil jeho podání ruky, bylo to jako blesk, který mě probodl. Schoval jsem ruku za manžetu bundy, šel k autu, spěchal domů a bez odpovědi na otázky své nervózní manželky jsem šel k posteli, kde spal můj malý syn. Vytáhl jsem ruku a natáhl ji nad jeho hlavu, aby se ho Stalinovo teplo dotklo.“

Winston Churchill vzpomínal: „Stalin na nás udělal největší dojem... Když vstoupil do sálu na jaltské konferenci, všichni, jako by na povel, vstali a, zvláště řečeno, z nějakého důvodu drželi ruce na švech.“ Jednoho dne se rozhodl nevstávat. Stalin vstoupil, „a bylo to, jako by mě z mého místa zvedla nadpozemská síla,“ napsal Churchill.

Americký prezident Roosevelt také hovořil vřele o Stalinovi – o tomto „dobrém strýčku Joeovi“.

V roce 1959, kdy se svět už dozvěděl o činech „dobrého strýčka Joea“, Churchill při projevu v Dolní sněmovně v den Stalinových 80. narozenin řekl: „Bylo to velké štěstí pro Rusko, že v letech nejtěžších zkoušek vedl zemi génius a neotřesitelný velitel Stalin.“

Kdyby Churchill tehdy věděl, co „neotřesitelný velitel“ dělá, v březnu 1953!

Ale 1. března 1953 ležel Stalin na zemi, zasažen úderem. V hlavním městě svého Impéria, naplněném svou slávou, on, který se stal celoživotním božstvem, ležel bezmocně v prázdné místnosti mnoho hodin...

Nicméně i dnes, po tolika letech, zůstává Stalinova osobnost, motivy jeho činů a dokonce i samotná smrt stejně záhadná jako tehdy, v slunečný březnový den roku 1953.

Ve svých měkkých kavkazských botách se Stalin obratně stáhl do stínu dějin, takže se nyní na obzoru opět rýsuje impozantní obraz. A padlé největší impérium 20. století stále více vzpomíná na svého tvůrce a v oblaku nových mýtů se vrací do země – Mistra, Otce a Učitele.

Edward Radzinsky, 4. března 2026, Z knihy „Stalin. Život a smrt“

Před 85 lety začala Velká vlastenecká válka

Začala, jak je nyní zřejmé, nikoli náhlým, útokem Němců. Ano, válku jsme vedli proti nacismu jako evropské ideologii, ale bojovali jsme proti Němcům.

Tato skutečnost byla v sovětské době z pochopitelných důvodů všemožně zamlčována: NDR, spolupráce se Spolkovou republikou Německo, uvolnění napětí. Ale váleční veteráni – a já jsem je ještě zastihl v relativně mladém věku, – když vzpomínali na válku, tu a tam říkali: „Němci“. Později je začali zdvořile opravovat: „fašisté“, ale oni se vytrvale vraceli k tomu, co viděli na frontě. Oba moji dědečkové, navzdory všem rozdílům v jejich válečných zkušenostech, říkali „Němci“. O „nacitech“ jsem nikdy neslyšel. Od mého brzy zesnulého dědečka Vasilije Jakovleviče, frontového spojaře, jsem jednou zaslechl – a tehdy jsem tomu nerozuměl – „ESESMAŇI“.

Bojovali jsme s „Němci“, kteří se ukázali být schopni vytvořit kolem sebe „velkou koalici“ za účelem přerozdělení Evropy a světa. Právě – světa.

Italové byli právě o tom, o přerozdělení světa. Hitler je potřeboval nejen jako ideologicky blízké, fakticky ideové předchůdce, ale i jako „hůlku“, kterou bylo do určitého okamžiku bezpečné štoupat do podbřišku západních „democracií“, aby pochopily, kde mají „slabé místo“. Vždyť Němci přece dokázali již na konci dvacátých let, jako národ, který nebyl sice opovrhovaný, ale rozhodně nevážený, sestavit „koalici ochotných“ doslova „z ničeho“.

Je to překvapivé, ale ve své prorocké knize „Vize času“ Ilja Erenburg, který v Evropě nepozoroval rostoucí vliv Kominterny – za což se ho v SSSR pokoušeli roztrhat (ale byli zastaveni) – nedokázal zcela rozpoznat ani nacismus hitlerovského ražení. Ale na konci dvacátých let ho už rozpoznal. Erenburg obecně viděl mnoho věcí, které ostatní neviděli. Ale význam nacismu samozřejmě do konce nepochopil.

Chci tím říct, že Německo jako systém vztahů ukázalo, jak rychle lze zformovat „pěst“. Stačí jen vytvořit, ani ne vektor, ale koridor. Zúžený koridor ideologicky motivovaných společenských rozhodnutí.

Když se evropský průměrný občan, který vždy (ve všech historických epochách) uvažuje žaludkem a peněženkou, chová prostě přirozeně. Byl to Hitler, kdo tento „koridor“ vytvořil? Řekněme upřímně, že i on k tomu přispěl. Ale rozšíření ideologie „malých hokynářů“ (to samozřejmě není tak úplně pravda, ale v takovém popisu byla jistá pravda) – to byla záležitost těch elit, které se dnes obvykle považují za „stínové“.

V jaké podobě se nová národně-totalitní ideologie objeví v současné Evropě (ve skutečnosti v Evropě, která je geograficky zcela odlišná od té z 30. let, v „Evropě“ – od Washingtonu po Tel Aviv), je těžké říci. Je však nesporné, že se vytvořily prakticky všechny základní sociální a ekonomické podmínky pro její vznik. Stejně jako se národní socialismus zrodil z trosek evropského sociálního blahobytu, a hlavně – z popela evropské intelektuální převahy, tak i nový nacismus vznikne z trosek evropského „sociálního státu“ a z úplné, pravděpodobně již fatální, intelektuální degradace evropské politické třídy. Ta ani nebude chápat, kam ji „stínové elity“ vedou. Ani oni sami tomu nebudou tak úplně rozumět, protože se řídí geopolitickými instinkty.

Nevím, kde bude nové „Německo“, kde bude centrum nového národně-totalitního režimu. Bez Německa jako takového se samozřejmě neobejdeme, tím spíše, že tam probíhají mimořádně složité procesy, ale samo o sobě to stejně nebude stačit.

Jedno vím jistě – „vynošení“ nového evropského národně-totalitního režimu na politický povrch proběhne velmi rychle. Vlastně je k tomu vše připraveno. Zdá se, že čekají jen na jedinou věc: systémovou krizi v USA, která vyřadí USA z řad aktivních hráčů v Evropě. A to poskytne – alespoň na určitou dobu – neomezený přístup k zdrojům USA, především finančním.

A tehdy uvidíme tu politickou tvář, kterou Evropa pečlivě skrývá před celým světem.

A ona se opět vydá na Východ.

Stejně jako 22. června 1941.

Prof. Dmitrij Jevstafjev, 22. 6. 2026, <https://t.me/dimonundmir>

O čem jsme nic netušili NEPOHODLNÉ OTÁZKY „7“

Vraždili Američané i civilní obyvatelstvo?

Ano. Vraždili. Ne přímo kulkou do týla, ne s cigaretou v koutku a foťákem v ruce, ale jejich bomby to zvládly za ně. A často zcela zbytečně. Tisíce lidí zemřely pod nápisem „liberation“, svoboda shora, která přiletěla v kovové kapsli a končila ohněm, prachem a pláčem.

Víte, my Češi a Slováci máme zvláštní schopnost. Když nás někdo kopne, my si to přeložíme jako přátelské poplácání. A tak jsme za posledních osmdesát let pečlivě vyretušovali, co se nehodilo do galerie amerického hrdinství. Ale smrt nelze umazat. Ani krvavé jizvy ve zdech domů, ani tiché hřbitovy plné lidí, kteří neměli šanci pochopit, proč museli umřít, když už bylo téměř po všem.

Česká města hořela, a ne kvůli Němcům

Byl únor 1945. Hitler měl prázdnou peněženku, vykrváčenou armádu a Berlín na dohled sovětským tankům. A právě tehdy se nad Prahou objevilo 62 amerických bombardérů. Shodily 152 tun bomb. Žádná nezasáhla továrny na okraji. Všechny skončily v srdci města. Umřelo 701 civilistů. Děti, starců, žen, náhodných chodců.

O měsíc později to Američané zkusili znovu. Už ne „omylem“, tentokrát záměrně. 25. března 1945, více než 500 letadel. Cílem byly průmyslové čtvrti. Ale nejen ty. Letňany, Kbely, Libeň, Vysočany. Továrny, ale i mlékárna, škola, lihovar, sklady, domy, nemocnice. 370 mrtvých, tisíce raněných. A ticho.

Dvacet minut stačilo, aby 138 bombardérů srovnalo České Velenice se zemí. 1250 mrtvých. Mezi nimi vojáci, civilisté, zajatci, dělníci, uprchlíci.

Cheb – 870 mrtvých

Ústí nad Labem – 1200 mrtvých

Plzeň – 1000 mrtvých

Kralupy – 200 mrtvých

České Budějovice – 250 mrtvých

A další – Zlín, Pardubice, Kladno, Neratovice

A co Slovensko? Bombardovali i nás? Ano, a tvrdě

Tady se musím na chvíli zastavit a přiznat jednu věc. Když jsem hledal informace pro tento článek, narazil jsem na něco, co mě doslova šokovalo.

Nevěděl jsem, že Američané bombardovali i Slovensko. Netušil jsem to. Ani zmínka ve škole, žádný dokument, žádné pamětní cedule. Jen ticho. A přiznávám bez obalu, píšu si pětku.

A právě proto tenhle článek vznikl. Protože pokud jsem to nevěděl já, nejsem zdaleka sám. A tohle bychom vědět měli. Ne proto, abychom se někomu mstili, ale abychom chápali celý obraz.

7. října 1944. Nové Zámky. Nad město přilétají americké B-24 Liberator. Cíl: železniční uzel. Realita: 400 až 500 civilních obětí, více než tisíc bomb. Zasáhnuty školy, nemocnice, kostely. Město v plamenech. Děti v sutinách.

A my jsme o tom celé dekády nic nevěděli.

Nitra – bombardování železničního uzlu, ale i klášterů a civilních domů.

Žilina, Zvolen, Martin, Bratislava, zasažené přístavy, fabriky, městská čtvrt Petržalka.

Výsledky: Stovky mrtvých, zničená infrastruktura, mlčení...

Byla to náhoda, nebo ekonomický plán?

Továrny, sklady, opravy lokomotiv, rafinerie. To všechno byly v roce 1944 a 1945 cenné cíle, ale nikoliv z vojenského pohledu. Z pohledu poválečné Evropy. Československo mělo výkonný průmysl, strategické železnice, odborné kapacity.

A co když ti, kdo házeli bomby, velmi dobře věděli, že po válce tyto podniky ne získají? Co když šlo o starou známou logiku: co je rozbombardované, už nebude konkurovat americkému průmyslu?

Oficiálně šlo o boj proti Německu. Neoficiálně?

O budoucí kontrolu nad tím, co po válce zbude.

Když už je konec, proč pořád vraždit?

Tahle otázka pálí. Proč? Vždyť bylo hotovo. Němci couvali, kapitulace byla na stole. Jenže Spojené státy už tehdy dobře věděly, že Československo bude znárodňovat. Žádné podniky, žádné akcie, žádný profit. Tak ať radši shoří.

Není snadnější způsob, jak zničit budoucí konkurenci, než ji zrovna vybombardovat. Škodovka? Sbohem. ČKD? Sbohem. Rafinerie, mlékárny, chemické závody, železniční dílny, opravy lokomotiv? Sbohem.

A mezi tím i lidé. Děti. Rodiny. Civilisté, kteří netušili, co to znamená být „vedlejší škoda“.

A hlavně - žádná omluva. Žádné uznání viny. Jen suverénní ticho.

A co Rudá armáda?

Ne, nebyla to voňavá armáda gentlemanů. Byli mezi nimi opilci, násilníci, rabující špína. Ale také to byli vojáci, kteří prošli peklem. Přišli od Stalingradu, přes Kursk a Varšavu, došli až k nám. Za devět desetin osvobozené republiky zaplatili 144 tisíc životy.

A přesto je historie vykreslila jako ožralé zloděje hodinek, zatímco Američané jsou hrdinové v bílých rukavičkách. Jak pokrytecké. Jak pohodlné. Jak nepohodlně nepravdivé.

Konečný účet?

Přes šest tisíc civilních obětí v Čechách a na Slovensku. Tisíce zraněných. Stovky zničených podniků, škol, domů. Válka? Ano. Ale proč v době, kdy už nebylo co dobývat?

Proč taková zkáza?

Odpověď je jednoduchá. Protože válka není jen boj. Je to byznys. Velký, špinavý, krvavý obchod s lidským masem, municí a mocí. A v tomto obchodě není místo pro lítost. A to je, přátelé, to nejsmutnější ze všeho.

Na závěr, a s úctou

Na tomto místě je třeba říct jedno důležité díky. Děkuji všem, kdo se postavili nacistické hydře. Děkuji vojákům Spojených států, kteří padli daleko od domova ve jménu svobody. Děkuji i vojákům Rudé armády, kteří nesli nejtěžší váhu války na svých bedrech a kteří položili životy za naši zemi.

Ale právě proto, že si vážíme všech, kdo bojovali, není fér dělat z jedněch anděly a z druhých čerty. Z jedněch čisté hrdiny a z druhých opilé zloděje. Byla válka. A válka je krutá, nelítostná a špinavá. Zanechává jizvy na všech stranách. A pokud máme být skutečně svobodní, pak musíme mít odvahu říkat pravdu o všech. I těch, na které se dnes raději nemluví.

Daniel Danndys Krajča

POHLED IVANA HOFFMANA

Než studovat historii, je pragmatičtější ji přepsat. Nehodící se vynechat, chybějící vymyslet, aby to, co se bude učit, odpovídalo aktuálním potřebám, posteskl si v komentáři pro Parlamentní Listy.cz Ivan Hoffman. Na mysli měl zejména nacistické prvky v historii Ukrajiny.

Než studovat historii je pragmatičtější ji přepsat. Nehodící se vynechat, chybějící vymyslet, aby to, co se bude učit, bylo aktuální. U převyprávěné historie samozřejmě hrozí, že někdo bude lpět na původní verzi a bude se ohánět historickými prameny, zdokumentovanými důkazy či autentickými fotografiemi. Čím kontroverznější je minulost, tím obtížněji se přepisuje, jenomže současně platí, že čím je minulost temnější, tím spíše potřebuje revizi.

Od kdy na Ukrajině hrají v politice prim nacisté, školáci se učí lásce k ukrajinským národním hrdinům, kteří za druhé světové války bojovali proti Rusům. Předělat staré nacisty, kteří vyvražďovali své rasově méněcenné spoluobčany na obránce vlasti, se daří u školáků. Jde to ale ztuhá, pokud jde o potomky statisíců zmasakrovaných Židů a Poláků. Ti se do přepisování historie nehrou. Ukrajincům ovšem stačí, že jejich západní spojenci ukrajinský nacismus přehlížejí a nekomentují.

Odpovědí na ruské volání po denacifikaci Ukrajiny je nacifikace Západu podle zásady, že mlčení je souhlas. Západ je srozuměn s tím, že se podle válečných zločinců jmenují na Ukrajině ulice, náměstí, či fotbalový stadion, že se masovým vrahům stavějí sochy a nově že se na Ukrajinu ze zahraničí svážejí ostatky nacistů, aby byli slavnostně s vojenskými poctami uloženi v Ukrajinském panteonu národní slávy.

Jednoho výtečníka exhumovali Ukrajinci v Lucembursku, dalšího poptávají v Holandsku, dva prominenty by rádi vykopali v Mnichově. Celý tento vlastenecký cirkus menežuje, viděno pohledem exhumovaných a pak slavnostně pohřbívaných hrdinů, rasově méněcenný prezident, který se ovšem vůči jinému etniku rasově nacisticky vymezuje ke spokojenosti západních sponzorů, kteří jsou s ním nacisticky zajedno. Je v tom všem docela pikantní nacistické souznění.

Obecně lze říct, že historie není exaktní disciplína. Lze to jednoduše ilustrovat absencí globální učebnice dějepisu. Zvěrstva spáchaná na Ukrajině ukrajinskými hitlerovci, anebo hitlerovskými Ukrajinci jsou dávno zdokumentována slovem i obrazem. Jenomže co je psáno, nemusí být nutně i čteno. A fotografie, jakkoli výmluvně hrůzné, neovlivní toho, kdo se na ně nepodívá. Pravda je nepovinná a co je povinné je často nepravda.

Když se Ukrajinci vrací ke kořenům, jde o nacistické kořeny, které mají společné s Němci a dalšími evropskými národy. Retro trendy jsou nakažlivé. Není těžké si při současné eurounijní rusofobii představit, že nacizmu propadnou dnešní liberálně demokratičtí totalitáři. Pro návraty ke kořenům ovšem platí, že to bývají návraty se vším všudy. Kromě nacistů, kteří se chystají na Rusa, se ke kořenům vrací i ten Rus. Pomalu mu dochází, že denacifikovat toho bude třeba víc než pouze Ukrajinu.

Nacismus je zlo, které ovšem nacistům připadá jako dobrý nápad. Přijde jim normální vyhlazovat Poláky proto, že jsou Poláci, Židy, protože jsou Židi, Rusy, protože jsou Rusi, Palestince, protože jsou Palestinci, anebo Indiány, protože jsou Indiáni. Až když se zlo nacizmu obrátí proti nacistům a ti jak se říká ochutnají vlastní medicínu v nějaké formě denacifikace, dojde k obecnému prozření a nacismus z lidí na nějaký čas vyprchá. Bohužel se nacházíme ve špatné části historické sinusoidy, kdy nacismus nabírá dech.

Ivan Hoffman, 1. června 2026 (pro Parlamentní listy, převzato)

ZÁPADNÍ EVROPA - očima kamioňáka

Za poslední roky jsem projel kus světa. Ne jako turista, co si odběhne z hotelu pro levandulový krém, ale jako kamioňák - což je úplně jiná liga. Turista se dívá na památky, dá si lattéčko a jde koukat na moře.

Já koukám na to, kde budu spát, aby mi v noci nerozpárali plachtu a neodjeli s půlkou nákladu, v horším případě i se mnou. A čím víc jezdím, tím víc chápu, že Západ, ten vysněnej ráj multikulturních básníků, už dávno nefunguje tak, jak si to sluníčka a kavárníci představují.

Jednou se mi zdál sen! Stojím u firmy. Šéf chodí kolem auta, kroutí hlavou, pak ukáže na střechu a povídá: „Olafe, jedeš do Anglie. Přes Belgii. Víš jaké to tam dneska je. Tak poslouchej... Šíbr jsme ti sundali. Namontovali jsme ti kulometnou věž. Kdyby něco - střílej ostrýma. Pásky máš doplněné.“

A já jen kývl, poděkoval a říkal si - konečně někdo pochopil, jak to tam v reálu vypadá. Protože co si budeme - dneska je to sen, ale měl by to být standardní povinný doplněk jako lékárnička. Anglie, Belgie, Francie a už i Dojč, či Holandia. V těchto zemích totiž přestává platit fyzika, ekonomie i logika. Tam platí jen jedno: Když zastavíš - jsi cíl. Když nespíš - jsi cíl. Když spíš - jsi blbec, protože jsi měl jet dál. A taky tam platí starý řidičský zákon: „Když uvidíš na parkovišti něco, co vypadá jako civilizace... je to past.“

TURISTA VIDÍ FRANCII. ŘIDIČ VIDÍ REÁLNÝ ROZKLAD

Turista si udělá fotku pod Eiffelovkou. Řidič si udělá fotku vyřiznuté plachty. Turista obdivuje Louvre. Turista chodí po centru. Řidič pojedou dvě ulice dál a najednou má pocit, že hraje vedlejší roli v dokumentu o rozpadu římské říše. Velká města už nejsou francouzská, belgická nebo britská. Jsou to směsi, které by chemik nevzal ani do rukavic. Jsou islámská.

BRUSEL - HLAVNÍ MĚSTO EVROPY I ZTRÁTY NERVŮ

Brusel je tak multikulturní, že skutečného Belgičana tam potkáš jen na billboardu před volbami. Parkování v noci? To je jako hrát ruskou ruletu s revolverem, co má v každé komoře náboj. Proto existuje řidičské přikázání:

„Za Bruselem se nespí, pokud nejsi sebevrah nebo idealista.“ Radši nocujeme u německých hranic, případně u Lutychu - tam ještě člověka nesežerou zaživa.

BRITÁNIE - KDYŽ UŽ NEKRADOU OBYVATELE, KRADOU POLITICI

Ve Velké Británii si člověk uvědomí, že největší nebezpečí nejsou migranti. Největší nebezpečí je stát, který to nechá být. Parkuješ v noci. Auto se přiblíží. Zastaví. Vylézá banda týpků a než stihneš říct „kurva ne“, máš půlku návesu prázdnou. A policie? Ta ti sdělí, že sis za to mohl sám, protože jsi tam neměl stát.

ZÁPADNÍ HYGIENA - KDYŽ SPRCHA VYPADÁ JAKO TEST ODVAHY

Parkoviště pro kamiony .. to je kapitola sama o sobě. U nás se sprchuješ normálně. Na Západě přemýšlíš, jestli si tam nevezmeš radši respirátor, gumové rukavice a exorcistu. Na některých místech jsem viděl takový hnus, že jsem si radši dal hygienu na sucho a říkal si: „Tak jo, aspoň neumřu na choleru de luxe edition.“

NĚMECKO - DŘÍV OK, DNES – KO

Německo bylo dřív pojem. Pořádek, přesnost, kvalita. Dnes? Dálnice rozkopané jako Hřibova Praha. Kolony - národní sport. A pocit, že „německá efektivita“ už patří spíš do muzea vedle dinosaurů. Když se řekne „A6 v opravě“, starší řidiči se pokřikují.

MULTIKULTI EXPERIMENT

Všude je to stejné. Bezpečnost v háji. Zóny, kam ani policie nechodí. Paralelní komunity, co s původní Evropou nemají společného vůbec nic. A místo aby se z toho Západ poučil - tak to chce nacpat i k nám.

ČESKO - OSTROV NORMALITY, KTERÝ MUSÍME BRÁNIT

Vracím se domů a je to jak přechod z kriminálu do lázní. Čisto. Bezpečno. Normální lidi. Záchody, které ti nenaznačují, že zítřka dostaneš tetanus. A pak slyšíš tu naši progresivní partu, jak chce všechno to „demokratické a inkluzivní“ - co už rozbilo celý Západ. No tak to ani omylem. Když vím, jak to venku vypadá, říkám to natvrdo: Migrační pakt a další nesmysly? Ani ťuk. Jestli si chceme zachovat bezpečnou, normální a funkční zemi, musíme říct STOP. A to nahlas. Než nám taky budou montovat kulometné věže a ne ze srandy...EDIT:

„Cesta do hlubin kamioňákovy duše - OLAF & ELI“

Jsem Pavel Klanica, kamioňák, kuchař a Valach.

Z cest po Evropě, z pump, hospod a kabiny kamionu vznikla kniha o životě, jaký se nežije na pohlednici.

Výzva čtenářům – hledáme nového kolegu!

Vážení čtenáři, hledáme pomocníka redakce Dialogu, který má zkušenosti s grafikou a zalamováním textu, nebo který by měl obecně pokročilou znalost z oblasti IT a chtěl by se zmíněné dovednosti učit či je zdokonalovat. Nabízíme možnost nahlédnout do kuchyně přípravy internetových novin a získání nových dovedností a praxe pod vedením zkušeného editora.

Časová náročnost je předpokládána cca 10 až 15 hodin měsíčně.

V případě zájmu prosím napište na mail:

"redakce@dialog-komunistickylist.cz"

Společně můžeme posunout Dialog ještě dál!

Vaše redakce Dialogu

Prohlášení generálního tajemníka WFTU Pambis Kyritsis u příležitosti Světového dne boje proti dětské práci

Nenasytný hlad po zisku pohání jeden z nejhanebnějších jevů kapitalistické společnosti: dětskou práci.

Dvacet čtyři let poté, co OSN v roce 2002 vyhlásila Světový den proti dětské práci, zůstává po celém světě více než 138 milionů dětí uvězněno v dětské práci, včetně téměř 54 milionů zapojených do nebezpečné práce, přičemž drtivá většina žije v nejchudších zemích světa.

Dětská práce není výjimkou v kapitalismu, ale trvalou a normalizovanou realitou, poháněnou chudobou, nízkou gramotností a potravinovou nejistotou. Rostoucí úroveň chudoby, uzavírání škol a rostoucí potravinová nejistota by měly v nadcházejících letech přimět miliony dalších dětí k práci, zatímco úmluvy ILO C138 o minimálním věku pro zaměstnání a C182 o nejhorších formách dětské práce zůstávají v mnoha zemích nedostatečně vymáhány.

Při příležitosti Světového dne boje proti dětské práci Světová federace odborů spolu se všemi svými pobočkami po celém světě znovu potvrzuje svůj neochvějný závazek bojovat proti všem formám vykořisťování, včetně vykořisťování dětí a dětské práce.

Poznámka: Světový den proti dětské práci připadá na 12. června. Tento významný den vyhlásila Mezinárodní organizace práce (ILO) v roce 2002 s cílem upozornit na celosvětový problém vykořisťování nezletilých a podpořit aktivity vedoucí k jeho úplnému vymýcení.

od WFTU 12. června 2026

Děti jsou v první linii boje za zničení národa

Současné zneklidňující téma inkluze českého školství je POUHÝM detailem v naplňování OFICIÁLNÍCH plánů, jak zničit český národ. Není to nic „osobního“, jak vám řeknou „odborníci“, jde prostě jen o zničení naší země – stejně jako všech okolních zemí – které je plánované. Jede se podle harmonogramu EU a OSN. Podívejme se na vše podrobněji a pro větší nadhled v pouhých sedmi bodech, které dokonale odhalují komplexní plán genocidy národů.

1. Richard Coudenhove-Kalergi, rakouský politik s československým občanstvím (1894-1972) založil v roce 1922 hnutí

2. „Panevrop“, které předjímalo nastolení Nového světového řádu, založeného na Federaci národů řízené Spojenými státy. Sjedení Evropy mělo být prvním krokem k jediné světové vládě. Podstata plánu spočívá v tom, že obyvatelé budoucích „Spojených států evropských“ již nebudou původními národy, ale bude to druh zvířecích podlidů vzniklých míšením ras. Tvrdil, že je nezbytné „křížit“ evropské národy s asiaty a černochoy, aby vzniklo mnohaetnické stádo bez specifických vlastností, snadno ovladatelné elitami u moci. Je pokládán za otce Maastrichtu a multikulturalismu. Na jeho počest byla ustanovena Evropská cena a jako první ji získala Angela Merkelová v roce 2010. Teze prosazující genocidu evropských národů pomocí masové imigrace tvoří základ oficiální politiky evropských vlád – a tedy i té naší.

3. EU zahájila již v roce 1995 postupnou imigraci 50 až 80 milionů muslimů ze Středozemí do roku 2050. Projekt se jmenuje „Euro-Med“ a byl připravován s vyloučením veřejnosti. Počet „potřebných“ imigrantů do Evropy odhaduje Eurostat. Pod záminkou, aby prý bylo z čeho živit evropské důchodce.

4. Thomas Barnett, poradce bývalého amerického ministra obrany Donalda Rumsfelda, již v roce 2002 oficiálně sdělil toto: „Konečným cílem globalizace je homogenizace všech států na zeměkouli. Toho musí být dosaženo smíšením ras s cílem vzniku světlé hnědé rasy v Evropě. Proto musí Evropa přijmout ročně 1,5 milionu přistěhovalců z třetího světa. Výsledkem tak bude vznik populace s průměrným IQ 90, tedy lidí, kteří budou příliš hloupí na to, aby chápali, ale dost inteligentní, aby pracovali.“

5. OSN prosazuje oficiálně genocidu svým neustálým vybízení k přijímání milionů uprchlíků, aby se „kompenzovala nízká porodnost v Evropě“. Zpráva OSN z roku 2000 má název „Migrace k náhradě původního obyvatelstva: řešení pro stárnoucí a upadající populace“ a uvádí, že Evropa bude v roce 2025 „potřebovat“ 159 milionů imigrantů.

6. Projekt OSN „Agenda 21“, kterou ČR podepsala v roce 1997, je komplexní plán akcí, jak vytvořit celosvětovou vládu a ukončit dosavadní suverenitu národních států. Jak říkají autoři projektu: „Je pouze nutné, aby stát ukradl jednu generaci dětí a následně je indoktrinoval.“ V této souvislosti je důležitá právě inkluze, která má za cíl dělat i z normálních dětí analfabety. Podle dokumentů Agendy 21 ve škole nemají platit ani přírodní zákony – vše má být pouze věcí „konsensu“. Jak praví inspirátoři těchto metodických textů: „Více vzdělaní lidé mají větší příjmy a spotřebují více zdrojů, než ti chudí s nižším vzděláním.“ Příkladem naprosté degradace vzdělávání je norská škola – literatura tam není, historie není, fyzika není, chemie není, zeměpis není. Ve školách visí oznámení typu: „Jestliže tě rodiče nutí dělat úkoly, zavolej nám. My ti pomůžeme zbavit se od takových rodičů.“ Pro lidstvo Agenda 21 plánuje život bez soukromého vlastnictví a počítá se zrušením rodiny – děti mají patřit vládě.

7. Pilotní projekty státního odebírání dětí rodičům nyní probíhají v Norsku i v ostatních severských zemích a postupně se rozšiřují do Anglie, Německa a dál a dál. Norská Barnevern, finská Lastensuojelu, německá Jugendamt atd. – proti rodičům a dětem působí dobře organizovaná světová kriminální síť. Čísla odebraných dětí: 200 tisíc v Norsku, 300 tisíc ve Švédsku, 250 tisíc ve Finsku – takové obrovské množství svědčí o ukradeném pokolení!

8. V Evropě existují tzv. „sexuální standardy“, v nichž je přímo napsáno, že rodiče jsou povinni spolu s dětskými vychovateli učit maličké děti „různým druhům lásky“ a konstatují, proč mají rodiče a vychovatelé ve školkách učit děti masturbovat a to do čtyřech let a v žádném případě ne později – protože novorozenec musí prý poznat svoji „pohlavní identitu“. Příkázanou sexuální osvětou je nutné už v době porodu zjistit, kdo to vlastně je: gay, lesbička, bisexuál, transsexuál nebo transvestita. Z rovnoprávnosti pohlaví jsou vyňata slova „muž“ a „žena“, „otec“ a „matka“. Jaký je cíl? Například materiály sociologů Ministerstva mládeže v Norsku „plánují“, že k roku 2050 bude Norsko z 90 % homosexuálním státem.

9. Velký propagátor a realizátor celosvětového očkování Bill Gates v roce 2010 otevřeně přiznal, že vakcíny a současná zdravotní péče mají za cíl depopulaci planety. Řekl: „Dnešní svět čítá 6,8 miliard lidí. Spěje k devíti miliardám. Jestliže odvedeme velký kus práce díky novým vakcínám, zdravotní péči a reprodukčnímu zdravotnictví, mohli bychom to snížit možná o deset nebo patnáct procent.“ Gates dále tvrdil, že očkovací látky mají sloužit k tomu, aby se snížil počet obyvatel, čímž se sníží i emise CO2. Stejný cíl má podle něj i současný systém zdravotní péče a reprodukčního zdravotnictví. Mimochodem, poslední novinkou je očkování těhotných žen.

Nejprve jsou schváleny zákony, že očkování je povinné a všechny děti ho musí podstoupit. Potom jsou vyrobeny vakcíny, které pomalu usmrcují. Mentalita světové „elity“ vychází z toho, že je to „fér“, neboť údajně mají přežít jen ti nejodolnější. Problém je ovšem v tom, že se to musí provést tak, aby proočkované generaci již nebylo pomoci. Proto se neustále zkracují očkovací termíny. Dnešní kojenec dostane tři dávky hexavakcíny již v prvním roce života. Je to zásah, který zabrání přirozenému rozvoji imunitního systému dítěte v samém zárodku. Farmaceutický průmysl tak získává svého celoživotního klienta a systém moci trvale poškozeného otoka, který předčasně zemře a vyklidí prostor těm, kteří si planetu chtějí přivlastnit jen sami pro sebe.

Například Norsko je první země na světě, která sleduje sebevraždy dětí od 0 do 7 let. Jak ale může být novorozenec vůbec schopný ukončit svůj život? Jestliže děti skutečně umírají, pak to orgány oficiálně svedou na „sebevraždu“. Ti lidé nemají duši a asi proto věří, že jim to projde.

Pohoršujeme se nad agresivním chováním ilegálních migrantů, ale oni jsou skutečně jen pouhým nástrojem **oficiálních a dlouhodobých plánů** na likvidaci evropských národů a tedy i naší země. A jako vrchol všeho všechny ty zničující direktivy EU a OSN naše vláda i náš parlament postupně naplňují! Copak jsou všichni šílení? Copak nevědí, že se to týká také jejich děti?

V Praze 1. 3. 2016, **Vladimíra Vítová**, Univerzita Karlo

Máslo (a školy), ne bouchačky (a válku)

Každá válečná loď, již spustí naši k válce štvoucí vůdci, je katastrofou pro místní komunitu

„Každá vyrobená puška, každá spuštěná válečná loď, každá vypálená raketa nakonec znamená, že byli okradeni ti, kdo trpí hladem a nemají co jíst, ti, jimž je zima a nejsou oblečení.“ (Prezident Dwight W. Eisenhower)

Bouchačky nebo máslo. Máslo nebo bouchačky. Lze mít obojí? Pokud ne, co by mělo přijít dřív? Zvažte tuhle další ze soudobých záhad typu vejce nebo slepice.

„Bouchačky“ je zástupný výraz pro silně subvencované vojenské vybavení a „máslo“ pro všechny lidské věci, potěšení a potřeby společnosti.

Ekonomové, politici a generálové už dlouho zvažují vyváženost zbraní a másla. Vedte příliš mnoho válek, vyrobte příliš mnoho zbraní a nebude dost peněz na to, aby se národ slušně uživil a měl pohodlí. Vyrobte příliš mnoho spotřebního zboží, uspokojte potřeby všech a národ se může ocitnout špatně připravený a zranitelný tváří v tvář možnému útoku nebo dokonce invazi. Každý od nacistického propagandisty Josepha Goebbelse po britskou premiérku Margaret Thatcherovou měl co říci o rovnováze (nebo spíš nerovnováze) zbraní a másla.

Není divu, že mám ráda máslo a nemám ráda zbraně. Dlouho jsem se zabývala grafikou vytvářenou skupinami jako National Priorities Project (NPP; Projekt národních priorit) a Brown University's Costs of War Project (Plánování válečných výdajů), které dramatizují příležitostné náklady válečných investic ve Spojených státech. V určitém okamžiku jedna z těchto skupin kreslila pero, které mělo dlouhý svitek na vytahovací klapce uvnitř. Na večírcích, když jste probírali vojenský rozpočet, jste mohli vyndat pero a rozvinout dlouhý sloupcový graf porovnávající vojenské výdaje USA s rozpočty na školství, zdravotnictví a infrastrukturu. Řádný trik, že?

V těchto dnech má NPP nový informační přehled, který nabízí rozpis toho, jak mohly být dosavadní náklady na Trumpovu iránskou „eskapádu“ využity mnohem lépe:

Pokrytí programu Medicaid pro všech 14 milionů lidí ohrožených ztrátou pojištění, a doplňkového programu nutriční pomoci, neboli SNAP, pro všechny čtyři miliony lidí ohrožených ztrátou potravinové pomoci, včetně 3,5 milionu kvůli novým pracovním požadavkům na starší lidi a pečovatele, a rozšíření programu Medicaid na dalších 10,3 milionu lidí.

Tato čísla vycházejí z žádosti Pentagonu o dodatečné financování iránského válečného úsilí ve výši 200 miliard dolarů. Ministr obrany Pete Hegseth byl 30. dubna na Capitol Hillu, podpořil záměrně nízký odhad válečných nákladů na pouhých 25 miliard dolarů (a stál za každým dolarem!) a požádal o podporu nepředstavitelných 1,5 bilionu dolarů pro Trumpovu válečnou mašinérii ve fiskálním roce 2027. Zbraně versus máslo? Spíš zbraně násilně krmené tučnými játry a kaviárem a restorované v nejdražším másle na světě.

Kdybych si někdy nechala udělat tetování, byla by to pravděpodobně tato věta z projevu „Šance pro mír“ od prezidenta Dwighta D. Eisenhowera z roku 1953: „Každá vyrobená zbraň, každá spuštěná válečná loď, každá vystřelená raketa značí v konečném smyslu okradení těch, kteří hladoví a nemají co jíst, těch, kterým je zima a nejsou oblečení.“

Eisenhower pronesl tento projev před 73 lety (přestože se vojenské rozpočty v době, kdy byl prezidentem, výrazně zvýšily), a přesto dnes zní tato slova pravdivěji než kdy jindy. Ve skutečnosti je nepravděpodobné, že bych se ve svých 52 letech dočkala prvního tetování, ale tohle všechno jsem viděla zblízka a osobně před pár týdny na zasedání školní rady ve svém městě Connecticut.

Už několik měsíců zvonili členové školní rady na poplach kvůli rozpočtu. Po letech škudlení a škrtání, propouštění a ba-

líků předčasných odchodů do důchodu už nedokázali šetřit na cestě k vyrovnanému rozpočtu, a tak zvažovali „jadernou operaci“: uzavření jedné z našich místních škol.

Členové komunity se sešli, argumentovali a řečnili. K našemu řediteli v hlavním městě se připojily autobusy s dětmi, aby požádaly o větší podporu pro naše školy. Poslední dva měsíce o tom všichni v mém sousedství mluvili a v pondělí večer před několika týdny uspořádala školní rada veřejné zasedání, aby se definitivně rozhodla, co dál.

Jela jsem tam přes ulice plné výmolů, kolem nových luxusních bytů postavených jako „pracovní bydlení“ pro inženýry v General Dynamics Electric Boat, kde se nyní projektuje nová třída jaderných ponorek (12 člunů za 132 miliard dolarů). Z těchto garsonek za 2 200 dolarů měsíčně je výhled na benzinovou pumpu, vlakové koleje a nízký blok podniků živořících v záplavové zóně.

Mezera ve školním rozpočtu (více než 7 milionů dolarů) je tu ze všech obvyklých důvodů, a je ještě extrémnější, protože prožíváme to, co ve věku prezidenta Donalda J. Trumpa nelze považovat za nic jiného než co největší úder imperiální Ameriky po světě.

V těchto letech raketově vzrostly řádkové položky pro zdravotní pojištění zaměstnanců, stavební spoření a řadu dalších nákladů. Příspěvky ze státu Connecticut se ani neblíží udržení kroku s růstem cen. Celý podnik je postaven na zádech místních vlastníků nemovitostí a naše daně jsou již příliš vysoké.

Místo, které se s největší pravděpodobností uzavře, je škola C. B. Jenningse, přímo u mého domu, (alespoň po zbytek tohoto školního roku) se 338 studenty. Všichni tito studenti, kromě třiceti, mají nárok na obědy zdarma nebo zlevněné, což znamená, že pocházejí z domácností s nízkými příjmy. Školní populace zahrnuje 149 „vícejazyčných studentů“ a 66 žáků se speciální výukou.

338 dětí by tam bylo rozděleno mezi ostatní dvě základní školy v našem sousedství. Pátáci by všichni chodili na místní střední školu (která sama měla být sloučena ze dvou staveb do jedné) a osmáci na místní střední školu.

Budou se stěhovat i učitelé a správci, šéfové i poloprofesionální pedagogové, sociální pracovníci a sekretářky. Rozbije se rutina, naruší se přátelství a spolupráce mezi kolegy, rozdělí se učitelské týmy. Bude se strkat o parkovací místa, kanceláře s okny a učebny s okny mimo sluneční paprsky i v nich. Zají bude opravdu stresující a nikdo nebude šťastný.

Kdo nese tíhu všech těch zmatků? Odpověď: děti, které neplatí daně a nedělají žádnou politiku. Ti malí, kteří jsou už považováni za zaostalé, když přijdou do školky a potřebují veškerou pomoc, kterou jim tamější profesionálové mohou poskytnout. Ti malí, kteří chtějí jen vidět své kamarády, předvést své nové copánky, naučit se hrát na trumpetu a získat první místo v soutěži v kouzlení. Ti starší, kteří potřebují snídani, oběd a svačinu, které se podávají ve škole. Ti, kteří přinášejí světlo a radost z toho, že je každý den někdo učí.

Životy těch malých a jejich o něco větších sourozenců budou brzy vystaveny masivnímu rozvrácení.

Tyto „masivní rozvraty“ jsou samozřejmě jen relativní. Ve srovnání s tím, co se děje v životě dětí v celém Íránu během války prezidenta Trumpa proti jejich zemi, jde jen o drobný zádrhel.

Každý den pláču nad válkou proti Íránu. (Opravdu!) Děs a hrůza mi bzučí hlavou v těch nejdivnějších chvílích: když vyřizuji pochůzky, pracuji na své zahradě, plním své školní strážní povinnosti a zdravím své mladé kolemjdoucí. Všechna ta každodenní předvídatelnost a drahocenná vyrovnanost, nádherné hučení každodenní dřiny, kterou naše válka ukradla iránskému lidu. Dívám se na obrázky Íránců, jak uklízejí kolem

budov, z nichž jsou zase trosky, a snažím se jít za svým životem uprostřed katastrofy a jsem naplněna úctou. Jak bych vůbec mohla začít znovu, kdybych přežila raketový útok? Byla bych schopna vytáhnout koště z trosek nebo ještě někdy uvařit čaj?

Snažila jsem se takové představy vytěsnit, když jsem toho osudného večera šla na zasedání školní rady. Když byla řada na mně, abych promluvila, měla jsem na srdci tři věci – jednu menší, jednu z druhé ruky, jednu masivní. Byla jsem nervózní. Můj první bod byl snadný. Tvrdila jsem, že místo Jenningsovy, která je spíše v centru, by se měla zavřít škola na okraji města.

Můj druhý bod byl trapný. Můj dvanáctiletý syn napsal projev, ale pak ho odmítl přečíst a šeptal mi protichůdné instrukce, když jsem si připravovala svůj.

Nakonec jsem se dostala ke třetímu bodu. Tváří v tvář půlkruhu členů správní rady jsem se pokusila zaměřit na závažnost prezidenta Eisenhowera poukazem na to, že Trumpův Bílý dům zahájil válku proti Íránu tím, že zasáhl základní školu střelou s plochou dráhou letu Tomahawk a zabil 165 civilistů, většinou školaček. A poukázala jsem na to, že rozhodnutí jako to, že rozpoutáme válku s Íránem, se nesou až k našemu pobřeží – destabilizují náš místní svět a okrádají i naše děti.

Zavřít základní školu nebo mít obrovskou díru v rozpočtu nejsou naše jediné dvě možnosti, řekla jsem. Místo toho bychom mohli žít ve společnosti, která upřednostňuje udržování základních škol otevřených a plně financovaných namísto bombardování škol vzdálených 6 700 mil.

Snažila jsem se nemyslet na místnost plnou rodičů a učitelů za mnou, ale přesto jsem se cítila nepřijemně na suchu, když jsem během zasedání místní školní rady získávala geopolitické body.

Navzdory svým pochybnostem jsem však pokračovala a poznamenala, že mezi 28. únorem – kdy moje země začala tu strašlivou nezákonnou válku – a 27. březnem vypálily Spojené státy na území Íránu 850 střel Tomahawk. A pozor, každá z těchto střel stojí daňové poplatníky více než 3 miliony dolarů.

Mé tři minuty času se krátily, a tak jsem se vrhla na další část a zmínila se o tom, že náš senátor Richard Blumenthal na začátku dubna odhadl, že Trumpova válka dnes stojí americké daňové poplatníky miliardu dolarů denně! A to ještě předtím, než započítáme dlouhodobé ekonomické důsledky růstu cen ropy a plynu, narušení globálního dodavatelského řetězce a zhoršení už tak vratkého postavení mé země v celosvětovém měřítku.

Končila jsem konstatováním, že všichni musíme mnohem více pracovat na zastavení této války, stejně jako na financování našich škol, a že obě věci jsou propojeny. Tato rozpočtová mezera by byla složitým dilematem i za těch nejlepších okolností, ale na pozadí války a kalamity to svědčí o mnohem hlubším problému, než je pár milionových lokálních rozpočtových děr. Když jsem končila, navázala jsem oční kontakt se členy školní rady a poděkovala jim za jejich čas.

Když jsem se vracela na své místo, všimla jsem si, že jsem trochu zpocená a třesou se mi ruce. Proč jsem tak nervózní? Proč to bylo tak těžké? Eisenhowerův projev je mistrovskou ukázkou rétoriky, stojí za to se k němu v této době imperiálního rozkazování tweetem vracet. Ike pokračoval intonací: „Tento svět ve zbrani nestravuje jen samotné peníze. Stravuje pot svých dělníků, genialitu svých vědců, naděje svých dětí. Cena jednoho moderního těžkého bombardéru je následující: moderní cihlová škola ve více než 30 městech.... Platíme za jediný torpédoborec novými domy, které by mohly ubytovat více než 8 000 lidí... To vůbec není způsob života, ne v pravém slova smyslu. Pod mrakem hrozící války je lidstvo věšeno na železný kříž.“

Po několika formalitách a vyslechnutí hrstky dalších lidí odhlasovala školní rada uzavření základní školy C.B. Jenningse, úžasně moderní školy v srdci našeho města s novým hřištěm a krásnou knihovnou. Hlasování bylo jednomyslné. Členové

rady byli smutní, ale rezignovali. Bralo se to jako nevyhnutelný, ale nešťastný výsledek nebo dokonce jako na obranu hledící, rezolutní akce. Tváří v tvář obrovské rozpočtové mezeře „něco dělali“. A skutečně, rozpočet školy bude opět v černých číslech – prozatím – jakmile se výpadek 1,4 milionu dolarů vyřeší seškrtáním dalších pozic, seškrtáním nákladů a hledáním grantů. Místní školy, které zůstaly, jsou sice skutečně blíže vyrovnanému rozpočtu (přínejmenším do doby, než náklady na veřejné služby vystřelí ještě výš a v této zemi ještě více zasáhne globální náklady na vedení války). Náklady na válku proti Íránu jsou jen jedním z důvodů, proč být proti němu. Bezohledné násilí, nevybíravé kšeftování se smrtí, pozlacená arogance a nebetyčná hloupost Trumpa a jeho posádky, stejně jako masivní dlouhodobé dopady uzavření Hormuzského průlivu, jsou něco, co je třeba zkusit zahrnout.

Každá válka je zlá, hloupá a představuje nesmírné selhání nápaditosti, ale tahle, s obchodní značkou Trump na ní, by měla být považována za praválku, již je třeba odmítat a vzdorovat jí, a odmítat ji platit. A jak jsem tak seděla v té provizorní zasedací místnosti školské rady města New London, připadala jsem si jako těžce zraněná, poněkud přidušená Cassandra, žádající, aby lidé, kteří jsou pravděpodobně také proti válce, ji nějak přiřadili k důvodu, proč jsme byli vyzváni, abychom zavřeli školu a snížili kvalitu výuky našich dětí.

V zadní chodbě našeho domu máme ohmataný plakát. Je to obrázek dětí hrajících si na kovové prolézačce vedle slov: „Bude to skvělý den, až naše školy dostanou všechny peníze, které potřebují, a letectvo bude muset uspořádat prodej pečiva, aby si koupilo bombardér.“

Prodej pečiva na nákup bombardéru? Myčka na auta na pořízení Tomahawku? Haléřová jízda pro další generaci jaderných ponorek? Představitelé této vlády ani nepředstírají, že chtějí získat veřejnost, aby jejich poslední válku podpořila, ani se nepokusili přimět Kongres, aby to opatřil razítkem. Tak málo jim záleží na demokracii, právním řádu, ba ani na našich srdcích a myslích. Tento Bílý dům tloustne na našem rozhořčení, našich protestních gestech a našich silně fundovaných kritikách. Tisknou peníze a v záchvatu beztrestnosti pronášejí lži, které (doufejme) definitivně zkontrolují listopadové volby. Z Bílého domu Donalda Trumpa a z jeho areálu na Floridě však vychází tolik násilí a obětí beránek a strašení, že mnoho lidí to všechno kontroluje jen proto, aby mohli pokračovat ve svém životě. Ale teď není nic NORMÁLNÍ a nemůžeme si dovolit, aby se cokoli z toho normalizovalo.

Jak tuhle válku zastavíme? Jak přeměrujeme plýtvané peníze do škol a zdravotních středisek, cyklostezek a infrastruktur pro udržitelnou energii, které všichni tak zoufale potřebujeme? Jak se postaráme o ty, kteří jsou oběťmi, mrzačení a nebo fanatizování naší armádou? Jak se postaráme o ty, kteří jsou v důsledku našich válek bez domova, bez státní příslušnosti a bez končetin?

Odpověď: Každý den uděláme něco pro to, abychom protestovali, podkopávali a zpochybňovali militarismus. Pracujeme na tom, abychom ty vzdálené války, zarámované jako neviditelné nebo normální nebo příliš komplikované k uchopení, spojili s naším každodenním životem. Dělejme všechny trapné proslovy, které můžeme. Držme doma vyrobené protiválečné nápisy. Odmítejme platit za války, proti kterým stojíme. Konejme s požadavkem, aby středem našeho života bylo máslo, ne zbraně, školy, ne těžké bombardéry, domovy, ne torpédoborce.

Frida Berriganová je autorkou knihy *It Runs In The Family: On Being Raised by Radicals and Growing into Rebellious Motherhood* (V rodině to funguje: O výchově radikály a dospívání do vzpurného mateřství). Má tři děti a žije ve městě New London v Connecticutu, kde je zahradnicí a komunitní organizátorkou. Tato esej původně vyšla na www.tomdispatch.com

**Frida Berriganová, překlad s laskavým svolením autorky
Vladimír Sedláček**

Přílohy

Dialogu * otázky * odpovědi

číslo 400 * Červenec 2026

Příloha č. 1 - s. 48 - 50

Odsun Němců

Příloha č. 2 - s. 51 - 52

Triumf KSČ ve volbách 1946 byl domácí provenience

Základní část »Dialogu« slouží k objektivnímu informování čtenářů o aktuálních zahraničních i vnitropolitických událostech. Částečně jsou články převzaty a překládány ze zahraničí, doplněny vlastními úvahami a fejetony. Přílohy mají charakter spíše studijní, poznávací a vzdělávací a mají za úkol vyprovokovat hledače pravdy k dialogu a přiblížení se svými závěry objektivní pravdě. Články v základním Dialogu ani v přílohách se nemusejí vždy ztotožňovat s názory redakční rady, a i když je měsíčník Dialog svou podstatou nezávislý, straní svou činností pokroku, míru vzdělání a skutečné právní, ekonomické, společenské a politické demokracii.

Politolog Oskar Krejčí s ohledem na blížící se sudetoněmecký sjezd ve svém článku ukazuje na hlavní souvislosti s odsunem Němců z Československa.

Bez ohledu na snaživou propagandu některých politických stran a médií je pro velké množství lidí pořádání sjezdu Sudetoněmeckého krajanského sdružení v Brně průzkum bojem. Akcí, která má ukázat, jaká je výchozí pozice při stupňování požadavků nejen na další a další omluvy, ale i na majetek... A to v době, kdy se z Bundeswehru stává nejsilnější konvenční armáda v Evropě.

Migrační kontext

Odsun Němců z Československa v letech 1945 a 1946 nebyl izolovanou akcí. S každou válkou je spojená migrace. S tou, které se říká 2. světová, to byla velká migrace. Jak uvádí kanadský geograf Paul Magocsi v knize Historický atlas střední Evropy (Toronto; Buffalo; London: University of Toronto Press, 2018), z níž byl převzat i graf na konci tohoto článku, v letech 1939 až 1948 bylo ve střední Evropě dočasně či trvale přemístěno 46,1 milionu lidí.

Z Československa byly od konce války do roku 1947 deportovány přes tři miliony lidí, přičemž mezi odsunutými nebyli jen „sudetští Němci“, ale také více než 400 tisíc německých uprchlíků z Východu a „říšských Němců“, kteří se do Československa dostali spolu s okupační správou. Pro srovnání: podle Magocsiho bylo z Polska vystěhováno 3,3 milionu Němců. To je však údaj, který je platný jen za předpokladu, že se hovoří o Polsku v předválečných hranicích. Je-li Polsko pojato ve svých dnešních hranicích, pak bylo z tohoto státu odsunuto přibližně 8,1 milionu Němců. Ovšem ani po skončení druhé světové války se migrace netýkala jen Němců.

Legalita odsunu

Dnes se v souvislosti s odsunem často objevuje jednoduchá představa nápravy křivd vzniklých „vyhnáním sudetských Němců z Čech“. Právo se v tomto případě chápe jako zrušení zákonných norem, které legislativně opravňovaly odsun. Za ty se pak zjednodušeně pokládají „Benešovy dekrety“. Už samo slovní spojení „Benešovy dekrety“ je ale propagandistické označení, jehož cílem je snížit význam dekretů: naznačuje totiž, že šlo o soukromou iniciativu či nahodilý čin. Ve skutečnosti se jednalo o právní akty, které se opíraly o specifický legislativní proces, jehož vyvrcholením byl podpis legitimního a mezinárodně uznávaného prezidenta – Edvard Beneš byl jako hlava československého státu v roce 1941 uznán Velkou Británií a Sovětským svazem, v roce 1942 jej uznaly i Spojené státy. Ovšem samo soustředění na prezidentské dekrety je zavádějící. **Odsun Němců z Československa po 2. světové válce se totiž neopírá o československé, ale o mezinárodní právo.**

Právním základem odsunu jsou závěry postupimské konference. Konkrétně se jedná o článek XII. *Protokolu postupimské konference tří velmocí pojednávající o odsunu německého obyvatelstva z Polska, Československa a Maďarska*, který byl přijat v srpnu 1945, přičemž vítězné mocnosti daly najevo, že „odsun musí být prováděn spořádaně a lidsky“. Spojenecká kontrolní rada přijala v listopadu 1945 v Berlíně usnesení, jehož obsahem je *Plán odsunu Němců* ze zmíněných tří zemí. Ten obsahuje nejen kvóty, ale i harmonogram odsunu od prosince 1945 do července 1946: předpokládal odsunutí 3,5 milionu Němců z Polska, 3,15 milionu německých obyvatel z Československa, Rakouska a Maďarska do amerického, britského, francouzského i sovětského okupačního pásma, a to v období od prosince 1945 do července 1946.

Den po rozhodnutí postupimské konference o odsunu byl v Praze prezidentem podepsán prezidentský *Ústavní dekret č. 33/1945 Sb. o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské*, které se za okupace a války staly německými či maďarskými státními příslušníky. Dekret se nevztahoval na ty občany německé a maďarské národnosti, kteří se přihlásili za Čechy či Slováky; naopak státního občanství byli zbaveni i ti Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se bez donucení ucházeli o německou či maďarskou státní příslušnost. Dekret předpokládal, že občanství bude zachováno těm osobám, které zůstaly ČSR věrné.

Majetek odsunutých

Prezidentské dekrety měly ovšem v českých zemích zásadní funkci v majetkoprávních vztazích (na Slovensku, kde byla omezená platnost prezidentských dekretů, o majetkových věcech rozhodovala nařízení Slovenské národní rady). Rozhodující byl Dekret č. 5/1945 Sb. z května 1945 o neplatnosti ně-

Odsun Němců

kterých majetkoprávních jednáních z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a ně-

kterých organizací a ústavů. Následoval Dekret č. 12/1945 Sb. o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa z června 1945, který byl vlastně realizací 11. kapitoly Košického vládního programu o pozemkové reformě. Akce proběhla pod heslem „Odčijme Bílou horu“ a byly při ní konfiskovány přibližně tři miliony hektarů půdy, z nichž bylo téměř 2,5 milionu hektarů rozděleno mezi české a slovenské drobné rolníky a bezzemky. Dekret č. 28/1945 Sb. o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel českého a slovenského národa z července 1945 byl později rozšířen o konfiskaci nepřátelského majetku dekretem č. 108/1945 Sb. z října téhož roku. Tentýž měsíc byly dekretem č. 100/1945 Sb. bez náhrady znárodněny doly a průmyslové podniky Němců a Maďarů.

Uvedené dekrety se nevztahovaly pouze na Němce a Maďary, ale také na „zrádce a kolaboranty“ či „osoby státně nespolehlivé“ všech národností. Zároveň nedopadaly pouze na fyzické osoby, ale též na osoby právnické – především německého a maďarského státu. Z druhé strany se dekrety nevztahovaly na antifašisty všech národností a osoby, které se aktivně účastnily boje za záchranu a obnovu celistvosti Československa. Vláda 8. června 1945 zveřejnila v Úředním listě prohlášení o výjimkách z opatření proti Němcům, kteří se vrátili z koncentračních táborů a vězení, pokud se v nich ocitli následkem politického nebo rasového útisku, prokázali, že podporovali český národ v boji proti nacismu, a zaměstnanci potřební k udržení provozu závodu. Národní výbory, správní komise, jakož i bezpečnostní orgány měly povinnost těmto lidem poskytnout ochranu osobní i ochranu jejich majetku – což se však v mnoha případech nepodařilo.

Excesy

Migrace Němců z oblasti českých zemí probíhala ve třech časových vlnách. První spadá do závěrečných měsíců války a má charakter útěku před postupujícími spojenci, zvláště před Rudou armádou. Druhá, násilná a neorganizovaná vlna – tzv. divoký odsun – proběhla mezi květnem a letními měsíci 1945. Byla vyvolána strachem Němců, ale i protiněmeckými náladami a činy českého obyvatelstva. Právnická a historik Jan Kuklík ve své pozoruhodné knize *Mýty a realita takzvaných Benešových dekretů* (Praha: Linde, 2002, s. 270–274) uvádí, že tehdy bylo

nuceně vysídleno z Československa více než 600 tisíc Němců. Zvláště v průběhu této fáze odsunu „došlo k řadě zločinů, násilností a individuálních aktů bezpráví, zejména ze strany tzv. Revolučních gard. Bez právního podkladu probíhaly též snahy o internaci téměř veškerého německého obyvatelstva včetně žen a dětí a starých lidí ve zvláštních táborech a střediscích“. Podle československého úředního šetření z počátku devadesátých let byl počet obětí divokého odsunu odhadnut na 20 až 40 tisíc lidí.

Třetí vlna odsunu následovala po prosinci 1945 na základě rozhodnutí postupimské konference a za dohledu Spojenecké kontrolní rady, Mezinárodního červeného kříže a státních orgánů ČSR. V rámci organizovaného odsunu bylo podle údajů Spojenecké kontrolní rady do okupačních zón v Německu do konce roku 1946 přesídleno 2 miliony 208 tisíc osob. K celkové tragédii onoho období patří, že klimatické podmínky pro transfer byly v zimě 1945 až 1946 velmi kruté zvláště pro ženy a děti, docházelo k rozdělování rodin, odsun zasáhl řadu anti-fašistů, ale i německy mluvících Židů a podobně.

Podle zprávy *Společné komise historiků*, která byla zřízena na základě podnětu ministrů zahraničních věcí ČSFR a SRN z roku 1990, „dosavadní odhady německých a českých odborníků o těchto číslech se pohybují mezi 19 000 (podle německého »generálního šetření« – »Gesamterhebung«, které zjistilo přibližně 5000 sebevražd a přes 6000 obětí násilných činů) a 24 000 až 30 000 (podle odhadu českých badatelů). Tyto počty, stejně jako údaje o výši československých ztrát, které se vykazují číslem 360 000 (z toho asi 240 000 obětí rasového pronásledování), si vyžadují další odborné přezkoumání.“ (Viz *Konfliktní společenství, katastrofa, uvolnění*, s. 68.) Podle těchto kvalifikovaných odhadů představují československé ztráty více než desetinásobek ztrát způsobených odsunem. **Z morálního hlediska není ale důležité, kolik přesně Němců a Maďarů zahynulo během odsunu: i jeden mrtvý by byl tragédií; tragédií byl i odsun nevinných lidí. Výraz „excesy“ je pouze eufemismem pro označení zločinů proti lidskosti.** Zároveň však nelze zapomínat, že odhadované počty mrtvých v důsledku druhé světové války se pohybují mezi 70 až 80 miliony lidí.

Povaha viny

V souvislosti se zločiny a tragickými událostmi během odsunu není kritizovanou právní normou prezidentský dekret, ale zákon Prozatímního Národního shromáždění č. 115/1946 Sb. z 8. května 1946 o právnosti jednání souvisejícího s bojem o znovunabytí svobody Čechů a Slováků. Podle uvedeného zákona byla zavedena beztrestnost pro jinak trestné činy, jestliže byly spáchány alespoň z jednoho ze dvou důvodů: jednalo-li se o pomoc ke znovunabytí svobody nebo směřovaly-li ke spravedlivé odplatě za činy okupantů nebo jejich pomahačů. Zákon se vztahoval na jednání z doby od 30. září 1938 do 28. října 1945 a jeho cílem bylo vzít pod ochranu civilní osoby, které se s použitím násilí vzepřely násilnému jednání německých okupantů. Tento zákon vznikl v mimořádných podmínkách a podobné zákony ze stejných důvodů přijala i Francie, Itálie a řada dalších zemí.

Vypráví se, že v době odsunu přišel Zdeněk Nejedlý s heslem „Není Němec jako Němec“, které se snažilo stavět hráz proti „excesům“. Nebyl vyslyšen, ale měl pravdu: Není a nikdy nebyl Němec jako Němec – a také není Čech jako Čech. Jenže zločiny během odsunu byly především záležitostí vzedmuté vlny emocí, byť jistě bylo možné zaznamenat i násilí motivované chamtivostí či osobní pomstou. Časem emoce pominuly a řada lidí se po vystřízlivění za své případně násilné činy či prostý souhlas s nimi styděla a litovala svých činů či postojů. **Porozumět oné vlně nenávisti vyžaduje vcítit se od doby, kdy přicházely**

šokující informace o hrůzách páchaných ve věznicích gestapa, ve vyhlazovacích táborech či na frontě. Byly to zločiny, o kterých do té doby česká veřejnost nevěděla. Pokoušet se tehdy zastavit násilí sebepravdivějším heslem nemělo naději na úspěch: postavit se davu vedenému emocemi dokázal jen doktor Galén...

Násilí Třetí říše nebylo projevem emocí, které dříve či později vyprchají. Mučení, vraždění a vyhlazování celých etnických skupin bylo státní politikou tehdejšího Německa. Byla to propracovaná idea, kterou realizoval státní aparát a organizace typu SS či gestapo, bez nichž například továrny na smrt nemohly fungovat. Takové instituce „nevypřchají“ – fungovaly až do doby, kdy je spojenecké armády zničily.

Právo na vlast

Odsun Němců je vydáván za čin, který vyhnance zbavil vlasti, tedy možnosti žít na území, kde se narodili a kde žili jejich předci. Slogan „Domů do říše!“, *Heim ins Reich!* sloužil od 20. let minulého století jako programová zkratka pro *Anschluss* Rakouska a také pro radikální menšinu německých obyvatel pohraničí Československé republiky.

V případě německé menšiny v českém pohraničí představa návratu do Říše neznamena odchod domů za hranice státu, v němž žili. **Vlastně se jednalo o dvojí krok: o dobrovolnou výměnu československého občanství za říšsko-německé a o přesun obydlí i s územím pod správu jiného státu. Tedy likvidaci historické a přírodní hranice českého státu. Z hlediska české či československé státnosti nelze takové jednání v době krize vnímat jinak než jako vlastizradu – rozvracení republiky v zájmu cizí mocnosti.** Třeba i proto, že po Mnichovské dohodě následovala okupace spojená s plány na likvidaci českého národa.

Restituce

Nejvíce sporů vyvolává představa, že chystaný sjezd v Brně má pootevřít cestu k majetkovým restitucím ve prospěch potomků odsunutých Němců. Často se zdůrazňuje, že v aktualizovaných stanovách Sudetoněmeckého krajanského sdružení z roku 2021 byly vypuštěny požadavky na navrácení majetku či odškodnění. Jak ale upozornil Jan Schneider, na oficiálních stránkách tohoto sdružení lze nalézt *Zásadní prohlášení Sudetoněmeckého krajanského sdružení* z roku 2015, kde je mezi cíli a úkoly tohoto spolku uvedeno: „Sudetoněmecké krajanské sdružení usiluje o to, aby Česká republika zrušila platnost i nadále účinných dekretů, zákonů a nařízení vydaných v letech 1945/1946 prezidentem republiky, vládou, nebo parlamentem tehdejšího Československa, které nařizovaly, resp. legalizovaly skutkový stav bezpráví – kolektivní zbavení práv, vyvlastnění, nucené práce, vyhnání a vraždy.“ (s. 16)

Vrátit ale majetek potomkům odsunutých Němců není legálně možné, neboť z hlediska platného českého práva restituce se vztahují jen na majetek znárodněný až po únoru 1948. Navíc restituovat například zemědělské usedlosti, kde v dobré víře žije již třetí generace Čechů, je více než sporná vize spravedlnosti – znamenalo by to vytvářet nespravedlnost novou. Což ovšem nevylučuje požadavek finanční náhrady. Navíc teze, že dekrety prezidenta Edvarda Beneše nelze zrušit, pomíjí prostou skutečnost, že celá řada jiných prezidentských dekretů byla popřena – jaká je dnes platnost dekretů o znárodnění dolů či o státním filmu? **Nabízí se tak obraz modelu politického chování prosazujícího požadavky na vrácení majetku či kompenzaci: individuální nároky u místních a následně evropských soudních institucí, které získají podporu**

nejrůznějších médií, právníků, občanských iniciativ a spolků, včetně sudetoněmeckých a českých, nakonec nové dohody vlád či rozhodnutí některých unijních orgánů... Lze tomu ovšem zabránit.

Mezinárodní úmluvy

Majetkové záležitosti poraženého Německa spravovala po skončení války Kontrolní rada pro Německo. Spolková republika Německo uznala formou smluvních závazků platnost *Dohody o reparacích od Německa, o založení Mezispojeneckého reparačního úřadu a o vrácení měnového zlata* – 150/1947 Sb. Ta byla podepsána 18 státy protihitlerovské koalice, včetně Československa, v prosinci 1945 v Paříži. Tomuto tématu se také věnovaly pařížské dohody o suverenitě Spolkové republiky Německo z října 1954. Mezi nimi je i *Úmluva o vypořádání otázek vyplývajících z války a okupace*. Ta v kapitole VI, čl. 3 obsahuje závazek Spolkové republiky Německo, že v budoucnu nevznese žádné námitky proti opatřením, která byla nebo budou provedena proti německým majetkovým hodnotám v zahraničí nebo jinému majetku, který byl zabaven pro účely reparace nebo restituce, anebo v důsledku válečného stavu nebo na základě dohod, které uzavřely nebo uzavřou tři mocnosti s jinými státy spojeneckými, neutrálními nebo dřívějšími spojenci Německa. (s. 280) Tyto dohody se vztahují i na bývalý majetek sudetských Němců v Československu.

Podle dostupných údajů ministerstva financí SRN bylo na základě obecné *Dohody o reparacích od Německa, o založení Mezispojeneckého reparačního úřadu a o vrácení měnového zlata* (150/1947 Sb.), uzavřené v prosinci 1945 v Paříži, ke konci roku 2024 vyplaceno téměř 85,4 miliardy eur. Informace na internetových stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR uvádí, že československou stranou byl uplatněn nárok ve výši 306 miliard Kčs (vyjádřeno v dobové měně); ze strany Německa bylo vyplaceno 230,1 milionů Kčs. K dokreslení celkového obrazu je vhodné připomenout, že ve Spolkové republice Německo byl v srpnu 1952 přijat *Zákon o vyrovnání břemen*. Jeho cílem byla mimo jiné finanční pomoc milionům německých uprchlíků a vysídlenců, kteří po druhé světové válce přišli o majetek ve střední a východní Evropě. Celkově, tedy nejen uprchlíkům a vysídlencům, do konce devadesátých let SRN vyplatila v rámci tohoto programu přibližně 126 miliard marek.

Tuto otázku uzavřela – alespoň na čas – *Česko-německá deklarace o vzájemných vztazích a jejich budoucím rozvoji* v lednu 1997. Ta hned v preambuli uvádí, že „spáchané krivdy nelze odčinit, ale nanejvýš zmírnit, a že při tom nesmí docházet k novým krivdám“. Ve IV. článku pak dodává, že „obě strany proto prohlašují, že nebudou zatěžovat své vztahy politickými a právními otázkami pocházejícími z minulosti“. Jenže právě v této *Deklaraci* se odsun změnil na „vyhánění a nucené vysídlení“ (viz čl. II. a III.) – a to bez jakékoliv zmínky o *Protokolu postupimské konference* tří velmocí pojednává-

jícím o odsunu německého obyvatelstva z Polska, Československa a Maďarska.

Přepisování dějin

Základ odsunu Němců z Československa nepoložily prezidentské dekrety Edvarda Beneše, ale činy nacistického Německa, které vedly ke druhé světové válce. Na oficiálních internetových stránkách Sudetoněmeckého krajanského sdružení je česky namluvený podcast (vlevo dole), který obsahuje pozoruhodné pojetí dějin vztahů Čechů a Němců v českém pohraničí. Je smutné, že postrádá byť jen letmou poznámku o existenci Sudetoněmecké strany (SdP) – strany, která povznesla to, co František Palacký nazval „stýkání a potýkání Čechů s Němci“, na zcela novou úroveň. Strany, která v parlamentních volbách roku 1935 získala téměř 1,3 milionu hlasů, tedy 68 % hlasů německých občanů Československa. A vliv SdP i po těchto volbách dále narůstal. V Karlovarském programu SdP z dubna 1938 lze nalézt takové body jako povinnost jmenovat v oblasti Sudet pouze německé úředníky a dát úplnou svobodu „německému světovému názoru“.

Po Mnichovské dohodě SdP splýnula s Hitlerovou NSDAP. Ještě předtím ale kolem SdP vznikaly satelitní organizace. V září 1938 to byl Sudetoněmecký sbor dobrovolníků, smutně proslulý Freikorps, jemuž velel předseda SdP Konrad Henlein, rodák z Vratislav nad Nisou. Početní stav Freikorpsu na konci listopadu 1938 je odhadován až na 40 tisíc členů. Do svého rozpuštění stihl Freikorps spáchat více než dvě stě teroristických akcí, při nichž bylo zbito přes sto lidí; přibližně dva tisíce lidí bylo uneseno do Německa. Mnozí z členů Freikorpsu po formálním rozpuštění těchto oddílů vstoupili do SS. Například Karl Hermann Frank, rodák z Karlových Varů a zástupce velitele Freikorpsu, to dotáhl na hodnost SS-Obergruppenführer und General der Waffen-SS und Polizei. Jako státní tajemník Úřadu říšského protektora K. H. Frank velel druhé heydrichiádě. Platí ale: ať už dopadne sjezd Landsmannschaftu v Brně jakkoliv, a sdělovací prostředky budou o něm tvrdit cokoli, v čes-

kých zemích vždy zůstane mnoho lidí, kteří vědí, že z hlediska vyššího principu mravního vražda tyrana není zločin.

Odsun Němců byl tragickým aspektem velice potřebné stabilizace Evropy po válce, kterou nezačali ani Češi, ani Slovinci. V Evropě to bylo Německo, které druhou světovou válku začalo, prohrálo ji a podepsalo bezpodmínečnou kapitulaci. Odsun byl tehdejší formou obrany Evropy, a to i proti takovému jevům, jako byly genocidy, které nacisté uskutečňovali a plánovali proti Židům a Slovanům, ale také Romům i dalším etnikům. Popření mezinárodních norem týkajících se odsunu by bylo nešťastným aktem, vedoucím k destabilizaci Evropy. **Polistopadová československá a česká diplomacie vytvořila v této oblasti obrovský dluh, jehož část by mohla odstranit těsnější spoluprací se slovenskou a polskou diplomacií.**

Oskar Krejčí, 18. 5. 2026

„Rukou Moskvy“ ho nezkusil znectít ani Peroutka

26. května uplynulo osmdesát let od vítězství KSČ v prvních poválečných parlamentních volbách v Československu. Proč komunisté tehdy zvítězili a jak jejich vítězství ovlivnilo další vývoj země?

NeČT24 se ptal publicisty a levicového politika Josefa Skály, bývalého místopředsedy KSČM.

Jaké jsou příčiny vítězství Komunistické strany Československa (KSČ) ve volbách 1946 do Ústavodárného shromáždění Československé republiky?

Dneska má navrch groteskní říkanka. Stříká z ní vztekla žluč.

Špiní i volby před 80 lety. Ty přitom proběhly podle kánonů, lahodících liberál-

nímu gustu. Očitým svědkem byl i Ferdinand Peroutka. „Celebrita“ české žurnalistiky za „první republiky“. A v letech 1951 – 1961 zase šéf české sekce „Svobodné Evropy“. Tím víc stojí za to sáhnout právě po jeho knížce. Vyšla pod názvem Tak nebo tak. Už v roce 1947. Jako sbírka jeho článků od května 1945. Jeden z nich mluví do černého už titulkem - Chvála roku 1946. „Jsme státem svobodným, ne totalitním,“ stojí tu. „Demokratická atmosféra byla zabezpečena.“ Peroutka se dovolovala i „mapy Evropy v největším americkém časopise“. Hodovala „stav svobody veřejného mínění“. A to takto: „Státy, ve kterých byla svoboda veřejného mínění potlačena, natřeli černou barvou; ty, ve kterých je ještě na vážkách, barvou šedivou; ty pak konečně, v nichž svobodná zřízení není možné brát v pochybnost, označili barvou bílou,“ píše Peroutka. A raduje se: „S potěšením mohu oznámit, že pro Československo byla na této kritické mapě vybrána barva bílá.“

KSČ vyhrála v tomto prostředí. V zemi už nebyly žádné cizí armády. Do listopadu 1945 odešla i ta sovětská. K stejnému datu, jako ta americká. Tím větší roli hrála drsná lekce, předcházející návratu míru a svobody. Kontrast mezi póly, jež byly do očí. Prvý zpřehlednil už cynismus, s jakým nás „liberální“ velmoci vydaly genocidě – a ještě se pasovaly na šampióny míru. Druhý - hrdinství Rudé armády, nad níž se tajil dech. Byla to vojska země, patřící rovným dílem úplně všem. Hlavně ta zpřerážela agresi vaz – a zachránila před ní i Británii a Ameriku. Tehdy to znělo i z jejich mocenských špiček. Pomoc, již Rudá armáda zachránila nás, nemá obdoby po celé české dějiny.

Volič měl v čerstvé paměti i jiný kontrast. Mezi chamtivci na cizí úkor, kteří to páchali i pod nacistickou „protektorem“ – a leckdy s ním zřídně kolaborovali. A rozhodným bojem proti fašismu - už před válkou i za okupačního teroru. Komunisté ho zaplatili životy třetiny svých členů – a podle jiných zdrojů až poloviny. Právem tak převzali iniciativu i na křižovatce, která se otevřela po válce. Programem národní a demokratické revoluce. Rychlé poválečné obnovy – v zájmu drtivé většiny. A spolehlivých záruk - proti velmocenské zradě a ztrátě svobody. Právě to – řečeno letmou zkratkou – vyneslo KSČ 43,3 procenta hlasů v české části dnešní ČR (v moravskoslezské to bylo méně). V celé republice to bylo 37,9 procenta (včetně hlasů pro KSS, slovenskou větev strany).

Jakou roli sehrálo toto vítězství v událostech roku 1948?

Dejme znovu slovo právě Peroutkovi. Válka, píše roku 1946, zahájila „novou epochu dějin“. „Kapitalismus prohrál politicky.“ „Valná část buržoazie“ se totiž přímo „zkompromitovala sympatiemi k útočnému fašismu“. Posedlá „starostmi o majetek, zavřela oči nad tím, že jde o osud národa“. Ba leckdy je „ani nezavřela a rozhodla se vědomě“. „Starý svět odmírá“ – a „jen socialismus je možný“. „Vy, kteří dnes pilně uvádíte ty a ony

přednosti kapitalismu, řekněte, jak jste řešili sociální otázku, dokud trval váš vlastní systém?“ Právě „to je hlavní důvod, proč lidstvo přerostlo psychologicky kapitalismus“. „Myšlenka, že jeden člověk nemá sloužit druhému, má převratnou sílu... Pracující člověk dospěl stadia, kdy usiluje už nejen o chléb, nýbrž o všechny přívlastky důstojnosti.“ „Vláda měšťanstva končí... a nastává vláda širších lidových mas.“ Kdo ji má za brádku, krutě se mýlí: „Země vyživí bohaté lidi, padnou-li překážky, které si kapitalistická společnost nakladla sama.“ Právě „socialismus jediný může si činit naději, že rozřeší složité otázky mohutné moderní výroby, vyspělé techniky a potřebného mohutného konzumu. Bez socialismu, bez ústředního plánování v hospodářském životě unášely by nás mohutné moderní výrobní prostředky neznámo kam – patrně ke katastrofě. Gigantické klady moderní

Triumf KSČ ve volbách 1946 byl domácí provenience

výroby musí být svíráno pevnou rukou...Mimo to shoduje se socialismus s mravním stavem většiny lidstva, které si přeje, aby heslo rovnosti bylo dobudováno i ve smyslu rovné příležitosti pro všechny...Kapitalismus nemá u nás naději vytvořit novou harmonii, ovládnout velké moderní síly výrobní a technické a zároveň uspokojit lidstvo vnitřně. Nová harmonie je už jen v možnostech socialismu.“ Psal i bystrý pozorovatel Peroutka, sám to kovaný antikomunista.

Podobná situace byla i v jiných zemích. Šanci však měnil v realitu jen politická síla. Pouze blok, opřený o společenskou většinu. U nás se zformoval jako Národní fronta (NF). Spojila vlastenecké a demokratické strany, ale i odbory a jiná zájmová sdružení. Volby před 80 lety v ní posílily levé křídlo. KSČ a její slovenská větev dostaly třikrát víc hlasů, než sociální demokracie. Ke změně proto došlo i v čele vlády. Za jeden provaz však táhly obě strany i pak. Až za hranice kapitalismu. Průlom, zvládnutý civilizovanou cestou, byl jejich společným výsledkem. Klenotem emancipačních změn je napříč celou planetou.

V meziválečném období patřila KSČ co do početnosti a vlivu mezi nejsilnější komunistické strany západní a střední Evropy. Čím byla tato popularita způsobena?

Komunistické strany zrodilo selhání socdem. Roky se dušovala, že dojde-li k predátorskému masakru, vzepře se mu nadoraz. Když ale první světová válka vypukla, ohnula hřbet. Až na pár obdivuhodných výjimek. Většina stran, vzešlých z trpké frustrace, vznikla na „zelené louce“. U nás se povedl husarský kousek. Dirigoval ho Bohumír Šmeral. Boj o novou stranu vyhrál přímo na půdě sociální demokracie. Levé křídlo, které v ní zformoval, své odpůrce dokázalo přečísřit. Delegáti ustavujícího sjezdu KSČ zastupovali většinu členů socdem.

KSČ nebyla v izolaci ani pak. Na druhém místě skončila už v prvních parlamentních volbách, jichž se zúčastnila. Byla na samém hrotu masových protestů za hospodářské krize od konce 20. let. Podporu uměla získat i ve špičkách umění a vědy. Většině lídrů KSČ nedopřál život ani maturitu. Prosadili se i ve sporech, jež byly ohniskem veřejného dění. Uměli si je vynutit i k otázkám, jež panstvu nebyly po chuti. Dřív a rozhodněji, než ostatní, se KSČ postavila i fašismu. Československo obrůstal ze všech stran. Ostrůvkem demokracie bylo až do mnichovské zrady. Síla levice - KSČ i socdem - na tom měla kardinální zásluhu. Komunistický odboj proti okupaci neustal ani v době, kdy byly jiné proudy umlčeny. Volby před 80 lety vyhrály roky tvrdé práce, odřikání i velkých obětí. I nesporné politické invence.

V současném českém parlamentu není zastoupena žádná levicová strana. Jaké jsou hlavní příčiny tohoto stavu?

Erární tlampače lžou i na úhlavní téma: co bylo suverénním dílem naší levice – a co jí vnutil Kreml. Triumf ve volbách před 80 lety byl domácí provenience. „Rukou Moskvy“ ho nezkusil znectít ani Peroutka. Originální byl i průlom do lidštějších po-

měřů dva roky nato. Kopii ruské revoluce v něm hledá jen magor. To samé ovšem neplatí o „katastrojce“, inscenované provinčním tlučhubou Gorbačovem a jeho prodejnou galerkou. Přívalem fekálií zaplavili i naše dějiny. Vykaštrovali samo emancipační krédo i know-how. Kdo se tak „novému myšlení“ nepodvolil, šli po něm strašáky. Opsali je ze „Svobodné Evropy“.

Z tak podlého podrazu se probírá dodnes i naše levice. Erární lež hraje power-play už 37 let. Kdo ví, kudy na její achilovku, dělá z něj „stalinistu“. Harašit proti následkům následků je k ničemu. Živí to mrákoty, držící u koryt kleptokraty. Jalové sny, že stačí vyměnit pár ministrů a paragrafů – a hned „bude líp“. Nahání voliče konkurenci, co má blíž k moci. Emancipační potenciál žalostně vysychá. Živá voda má nejvyšší čas. Poměry jí jdou naproti. Ještě víc, než před 80 lety.

Má levicová myšlenka v dnešní České republice budoucnost?

Peroutka skromností nestrádal. Jak moc předpoví i dnešní časy, však tušil jen sotva. Kapitalismem dějiny nekončí. Teď je to jako na dlani. Ďábelskou „lest rozumu“, řečeno s Hegelem, si nadělil právě podporou „katastrojky“. Globální kapitál z ní vytřískal víc, než z desítek zámořských kolonií. Načas tím zkrátí i ničivou krizi, do níž se řítí už koncem 80. let. Její příčiny tím neměl jak zrušit. Přikrmil je do rekordních rozměrů i tvarů. Dezercí za levnou práci si uhnal vlastní deindustrializaci. Dostihy finančního švindlu si zadělal na sopku dluhů. „Řeší“ to mánií válečné ekonomiky. A sérií agresí, které už vyhrát ani nelze. Tím víc to vše škodí zemím, sevřených klepety „omezené suverenity“. Té skutečné, co není jen mazanici „pražské kavárny“. Česká republika je příkladem do čítanek.

Levice, co nechce zůstat na ocet, zpřehlední právě tohle vše. Nebude tancovat po povrchu. Zpřehlední prazdroje úpadku. V drhnoucím koloběhu kapitálu, co kyne z cizí práce. A stále víc i z cizího neštěstí. „Euroatlantické elity“ neřeší správně už vůbec nic. Umí jen ubohou stagnaci. Skandální korupci. Plíživou destrukci skoro všeho, co drží pohromadě moderní civilizaci. Vynález zkázy zvládá jen na bankrotářský dluh. Okrádá tím i příští generaci.

Šoková terapie však číhá i na ty dnešní. Už v nejbližších letech, ba možná měsících. A právě to bude znovu rozcestí, potápající plnokrevnou levici. Jen ta ubrání strach a hněv před panskou demagogií. I před krysařem „změny režimu“, co chce „posílit prezidentské pravomoci“ – a vyklidit jejich zvláštní prostor i likvidací levicových stran. Levice, která není na prodej, na takové návnady neskočí. O to víc nabídne společenskou racionalitu, která je nad síly mamonu z cizího neštěstí. Noty důstojné suverenity – a svébytného rozvoje ve prospěch všech bez jediné výjimky.

Chce to i přísné embargo. Na hesla i slovník, jež lidi děsí zcela neprávem. Jen tak dostanou křídla návrhy, které se nedají odmítnout. Program potravinové soběstačnosti a bezpečnosti, propadlých dnes na historické minimum. Masivní výstavby bytů pro lidi, pro něž je důstojné soukromí nedosažitelným luxusem. Návratu do průmyslové extraligy – jako suverén, a ne kolektivní gastarbeiter. K prvenství veřejného zájmu, kdekoli dneska prohrává. Ke zdrojům obživy pro ty, kdo o ně už přišli či brzy přijdou. K oporám svébytného rozvoje – místo úpadku pod cizím velením. Cílem je zakládat nové zdroje, a ne lidem cokoli brát. Mít to za lubem cizí kapitál či jeho domácí bēčka, máme to už řadu let.

Průlom dopředu jsou jen v silách veřejné moci. Pouze ve veřejném vlastnictví, a tedy ve prospěch všech deseti milionů. Proč ale ne i ve férovém partnerství se soukromým sektorem, co hodnoty vytváří, a ne že je rabuje? Tím víc to ocení za krize, která se blíží.

Budou nám dnešní „elity“ tleskat? Vymyslí ranec habaďůr, jak naše návrhy zablokovat. Tím víc musí zadunět nahlas, dokud je čas. Jen to levici vrátí vliv, který si zaslouží. O to víc získá nových spojenců. Jen to postaví vozovou hradbu panstvu, které chce vytěžit ke škodě většiny i z krize, která je spadnutí. Jedině tudy lze budovat předmostí – pro další fáze národní i sociální emancipace.

Děkujeme za rozhovor!

NeČT24

Pražský hrad versus Strakovka?

Jak správně pojmenovat vlekoucí se triviální spory mezi institucemi. Je to „souboj“ prezidenta a premiéra? Nebo vlády a hlavy státu? Či stávajícího a budoucího prezidenta?

V éteru létají kompetenční žaloby z jedné, či druhé strany. „Hluboce“ se Pražský hrad zamýšlí, zda účast prezidenta na nedávném jednání vlády a souhlas s jeho zastupováním České republiky na valném shromáždění OSN bylo řečeno správně. Zda to vláda neměla vzít pouze na vědomí. Vždyť přece vláda Petra Fialy brala takové věci pouze „na vědomí“.

Mohla bych se rozepisovat dále. Ale žabomyší války hlav státu určitě nejsou to, co by mě zajímalo, co tíží občany naší vlasti. Oni se snaží narcisticky udržet svoji neomylnou pozici. Dát domu novou fasádu, podle svého vnímání možná tu nejlepší. Ale bohužel si neuvědomují, že ten dům je zevnitř prohnitý, je bez budoucnosti. Neuvědomují si, jak se ničí naše budoucnost. A ta je v našich dětech, v mladé generaci. Ano, my jsme vinni, jak píšou v jedné ze svých knih „Kulak, my všichni jsme vinni“, že jim konečně neřekneme „dost!“ hloupým sporům. Prosím, věnujte své politické kompetence k záchraně našich následujících generací.

Hovořím o tom jako babička, která se obává. Obávám se, jako celá řada rodičů dětí, které v této chvíli navštěvují základní školu – povinnou školní docházku. Víte o tom, páni vrcholové představitelé moci, zákonodárci, že se běžně v automatech prodávají syntetické drogy, jako například syntetické kanabinoidy, dále látky HHC, HHCP, THCP a řada dalších. To, že tyto a další látky jsou silně návykové, mohou způsobit silné intoxikace, poruchy vědomí, úzkosti, halucinace nebo problémy se srdcem, smrt.

Víte o tom, kolik takových automatů je po celé České republice? Kolik z nich mají děti na dosah již při cestě do školy?

Za pouhých sto korun si drogy dítě může koupit, jak o tom v tomto týdnu psaly veřejně dostupné zdroje. Tyto automaty se nachází v blízkosti škol. Proč asi? Základní školy navštěvuje zhruba jeden milión dětí. Již několik let jsou takové automaty v provozu.

Opravdu nikoho nezajímá, že umožňujeme, aby se naše děti staly v krátké době narkomany? Aby umíraly? Aby se z nich staly zombie?

Ten milión dětí v základních školách má dva milióny rodičů, čtyři milióny prarodičů. Jenže oni většinou nevědí, že se něco takového děje. Oni neznají „moderní metody“ likvidace nastupující generace tím, že se jim u školy nabízí drogy. Pak se jen dovídají, že jejich dítě potřebuje psychiatra, psychologa. Proč?

Uvědomují si ti, kteří nesou odpovědnost za to, že se takový „hnus“ může prodávat, že vedou společnost do záhuby?

Obávám se o budoucnost našich dětí. Obávám se, že jako zombie mohou být použiti k čemukoliv. Obávám se o budoucnost národa.

Ing. Alena Vitásková, spisovatelka a komentátorka, 14. června 2026